

Gmina Płużnica

Granty dla NGO zagwarantowane
8 lutego władze Płużnicy podpisały umowy z organizacjami pozarządowymi na realizację projektów finansowanych z budżetu gminy. W bieżącym roku na dotacje dla NGO-sów samorząd zaplanował 126,5 tys. złotych

➤ str. 2

Wąbrzeźno

Stadion będzie jak nowy

13 lutego został ogłoszony przetarg nieograniczony na przebudowę stadionu miejskiego. Docelowo obiekt zyska m.in. nową płytę i bieżnię lekkoatletyczną

➤ str. 3

Gmina Książki

Dziurawe drogi – temat rzeka

Do naszej redakcji zwrócili się mieszkańcy gminy Książki, którzy po raz kolejny alarmują w sprawie fatalnego stanu drogi łączącej Brudzawki z Książkami

➤ str. 4

Wąbrzeźno

Bal rodzin zastępczych

W miniony piątek rodzice zastępczy z powiatu, ze swoimi najmłodszymi podopiecznymi, bawili się na balu karnawałowym

➤ str. 6

Gmina Dębowa Łąka

Rodziny na medal

10 lutego zakończony został kolejny etap projektu pn. „Rodzina na medal”, realizowanego przez Szkołę Podstawową w Wielkich Radowiskach. weselnej „Kardamon” w Małym Pułkowie

➤ str. 7

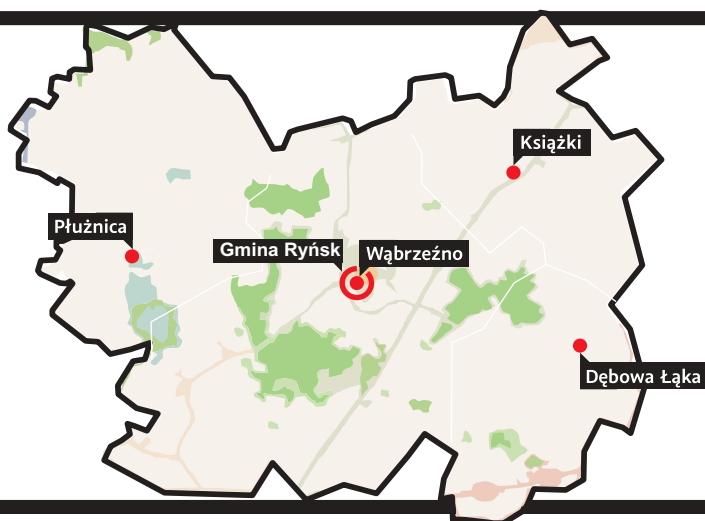
CZWARTEK
15 LUTEGO 2018

ISSN: 2080-0878

1,99 zł
w tym 5% VAT

nr 07/2018 (461)

CWA

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

Z grzybem nie da się żyć

WĄBRZEŹNO ➤ Zgłosiła się do nas Czytelniczka (dane do wiadomości redakcji), alarmując, że jej mieszkanie niszczone jest przez pleśń, która pojawia się w każdym zakątku – na ścianach, wokół okien, a nawet w szafach i w łóżkach. – Nigdzie nie mogę doprosić się konkretnej pomocy. W administracji mówią mi, że nie wietrzę mieszkania albo że nie palę w piecach. A to nieprawda – twierdzi

Niewielkie mieszkanie w centrum miasta zaspokaja oczekiwania Czytelniczki i jej rodziny. Jednak rozwijająca się pleśń zaruha im życie.

– Mieszkanie jest ładne, wszędzie mam blisko. Jestem z niego bardzo zadowolona. Tylko z tą butwią nie da się żyć. Ona jest wszędzie, nawet na pościeli

w łóżkach. Pojawia się na praniu, na ręcznikach. Meble już mam zmienione – mówi. – Wstaję o czwartej rano, palę w piecach, żeby dobrze ogrzać pokoje i kuchnię. Od znajomych strażaków pożyczam czasami dmuchawę elektryczną, żeby jeszcze dogrzać pomieszczenia. Po południu wietrzę całe mieszkanie.

Powiem tak szczerze, ja już nie mam siły. Czy można tak żyć? Mieszkanie jest ogrzane i wywietrzone, a pleśń i tak wychodzi. Ale ile można palić? Skąd brać na opa? Skąd brać na rachunki za prąd? A płacę po 300, 400 złotych co dwa miesiące. Byłam w TBS-ie (u administratora budynku – przyp. red.), to na jednej ścianie położyli mi styropian. Ale co to da? Gdzie reszta? W poprzednim mieszkaniu, też w starym budownictwie, nie miałam takich problemów – tłumaczy.

O problemach Czytelniczki wie prezes RW TBS Marian Świś. Zapewnia jednak, że administrator wielokrotnie zajmował się tematem.

– Budynek, w którym znajduje się mieszkanie nie jest własnością komunalną, pozostaje tylko w miejskim zarządzie. To również trochę komplikuje nasze działania, bo nie wszystkie prace budowlane można przy nim wykonać – wyjaśnia Marian Świś.

Dokończenie na str. 2

Gmina Dębowa Łąka

Odcięci od świata

Mieszkańcy Kurkocina od kilkadziesiąt lat nie mogą swobodnie dostać się do swoich domów. Teoretycznie do ich posesji prowadzą dwie drogi. W praktyce, jedna może zniknąć z dnia na dzień, a druga od dawnych czasów jest nie do pokonania.

Kazimierz Krzysztofik z Kurkocina jest rolnikiem od wielu lat. Od kiedy pamięta, dojazd do jego gospodarstwa jest utrudniony. Dzięki uprzejmości sąsiadów rodzina Krzysztofików korzysta z drogi prywatnej. Są do tego zmuszeni, ponieważ droga gminna prowadząca do centrum wsi od dziesiątek lat jest całkowicie nieprzejezdna. Jednak i tu pojawiły się problemy. Każdy gość zmierzający do państwa Krzysztofików nagle napotyka na drodze znak zakazu wjazdu i wstępu.

– Tak naprawdę droga, którą się poruszamy, jest polem. Właściciel ma prawo zlikwidować ją z dnia na dzień. Właściciele się zmieniają z pokolenia na pokolenie. Jest już znak, obecny właściciel prawdopodobnie niedługo zamknie drogę. Gdyby nagle właściciele odmówili nam ko-

rzystania z ich gruntu, to już po nas – mówią Sylwia i Kazimierz Krzysztofikowie.

Z drogi prywatnej korzystają trzy rodziny. Droga gminna, według mieszkańców, jest nieprzejezdna. Co ciekawe, w 2014 roku Rada Gminy Dębowa Łąka podjęła uchwałę, która mówi, że gminna trasa jest przejezdna. Mieszkańcy się z tym nie zgadzają.

– Ta droga gminna, od kiedy pamiętam, nie nadaje się do użytku. Boże, tam można się kąpać – mówi jedna z osób mieszkających w pobliżu. – Jednocześnie wszyscy tutaj korzystają od wielu, wielu lat z drogi prywatnej. Od młodości pamiętam, że ta droga tu była. Najpierw szła przez podwórko przed domem, później była przesunięta za budynki.

Dokończenie na str. 3

Granty dla NGO zagwarantowane

GMINA PŁUŻNICA ▶ 8 lutego władze Płużnicy podpisały umowy z organizacjami pozarządowymi na realizację projektów finansowanych z budżetu gminy. W bieżącym roku na dotacje dla NGO-sów samorząd zaplanował 126,5 tys. złotych

Elżbieta Wiśniewska zachęca do kontaktowania się z biurem inicjatyw społecznych w płużnickim urzędzie gminy

Jak informują urzędnicy, do tej pory zostały podpisane umowy z trzema lokalnym stowarzyszeniami na łączną kwotę 102 tys. 550 złotych. Beneficjentami zostały: Towarzystwo Rozwoju Gminy Płużnica (37 tys. 750 zł),

Płużnicka Spółdzielnia Socjalna „Pomocna Ekipa” (21 tys. 500 zł) oraz Uczniowski Klub Sportowy „Płużnica” (na dwa zadania – 8 tys. zł oraz 35 tys. 300 zł).

– Poprzez dotacje dla organizacji pozarządowych wspie-

ramy aktywność mieszkańców. Zależy nam, aby tam, gdzie to jest możliwe, przekazywać zadania naszym społecznym partnerom – wyjaśnia wójt Marcin Skonieczka. – Dodatkowo od zeszłego roku, poprzez tzw. małe granty, chcemy zachęcać małe organizacje i grupy nieformalne do zdobywania doświadczenia w realizacji projektów. Dzięki tej formie dystrybucji środków publicznych w gminie Płużnica realizowanych jest bardzo dużo ciekawych przedsięwzięć, bezpośrednio odpowiadających na potrzeby mieszkańców – podkreśla wójt.

Urzędnicy zapewniają, że już niebawem ruszy realizacja projektów, w tym druga edycja

konkursu „Małe granty gminy Płużnica”, wspierającego lokalne inicjatywy. Obsługą mikrograntów zajmować się będzie Towarzystwo Rozwoju Gminy Płużnica. Mieszkańcy mogą już planować swoje przedsięwzięcia o budżecie do 2 tys. złotych.

– Ponadto UKS „Płużnica” będzie kontynuować zajęcia z piłki nożnej i szkółki kolarskiej oraz sportowe zajęcia profilaktyczne w salach gimnastycznych w Płużnicy oraz Nowej Wsi Królewskiej – informuje Elżbieta Wiśniewska, kierownik Biura Inicjatyw Społecznych i Promocji Gminy. – Z kolei dystrybucją artykułów spożywczych z Banku Żywności oraz organizacją warsztatów kulinarnych będzie się zaj-

mować Płużnicka Spółdzielnia Socjalna „Pomocna ekipa”. Poza tym w najbliższym czasie zostanie ogłoszony konkurs na organizację działań na rzecz rozwoju pożarnictwa (do podziału jest 12 tys. złotych). Natomiast w maju organizacje pozarządowe będą mogły zgłaszać swoje pomysły na realizację kolonii letnich dla dzieci. Na ten cel przewidziano kwotę 10 tys. złotych – wylicza Elżbieta Wiśniewska.

Szczegółowych informacji udzielają pracownicy Biura Inicjatyw Społecznych i Promocji Gminy, tel. 881 468 885, e-mail: e.wisniewska@pluznica.pl

(krzan)
fot. archiwum

Wąbrzeźno

Nowe ścieżki rowerowe

Do 23 lutego wykonawcy mogą składać oferty przetargowe na budowę ścieżek pieszo-rowerowych. Zakres zamówienia obejmuje ulice: Macieja Rataja, Akacyjnej, Okrężnej, Generała Hallera i Łabędziej.

Przetarg na roboty budowlane projektu „Ścieżki pieszo – rowerowe – alternatywa dla komunikacji samochodowej” został ogłoszony 8 lutego. Prace mają objąć ulice: Macieja Rataja – 1108,20 m, Akacyjną – 447,70 m, Okrężną – 178,80 m, Generała Hallera – 480,00 m i Łabędzią – 314,50 m. W sumie pięć odcinków o łącznej długości 2,53 km, które połączą istniejące ścieżki w jeden ciąg komunikacyjny.

Projekt zostanie wykonany w tym roku przy pomocy środków unijnych, przyznanych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Inwestycja finansowana jest z budżetu miasta oraz z dofinansowania w wysokości

około 759 tys. zł, które stanowi 35,5 proc. wartości wydatków kwalifikowanych inwestycji.

Na budowanych odcinkach wykonane będą również nowe zjazdy na posesje oraz oznakowania poziome i pionowe. Inwestycja obejmuje również budowę oświetlenia na odcinkach ul. Akacyjnej, ul. Generała Hallera i ul. Okrężnej. Nawierzchnie ścieżek (o szerokości 2,5 – 3,5 m) mają być wyłożone masą bitumiczną, a wjazdów – kostką betonową.

Projekt na wykonanie ścieżek został wykonany przez Biuro Projektów Drogowych Patryk Schultz z Grudziądza w 2016 roku. Koszt tego dokumentu wyniósł 44 tys. zł brutto. W tym roku jest to już

drugie postępowanie przetargowe.

– Pierwsze zostało unieważnione z powodu braku ofert – przypomina Anna Borowska z UM Wąbrzeźno. – W ubiegłym roku przetarg na budowę ścieżek rowerowych ogłaszany był raz. Został unieważniony. W postępowaniu wzięła udział tylko jedna firma, której oferta znacznie przewyższyła kwotę zaplanowaną na przeprowadzenie tej inwestycji.

Oferty firm przyjmowane będą w sekretariacie Urzędu Miasta do 23 lutego, do godz. 10.00 (ul. Wolności 18, pok. nr 20). W tym samym dniu o godz. 10.15 nastąpi otwarcie ofert.

oprac. (ToB)

Wąbrzeźno

Z grzybem...

Dokończenie ze str. 1

– Przyczyną problemów z pleśnią jest to, że ściany budynku są cienkie, niedocieplone. Ściana zachodnia nie jest nawet z zewnątrz otynkowana. Fugi między cegłami zostały wypłukane przez deszcze. Wszystko to powoduje, że wilgoć wnika w mury, a następnie pojawia się wewnątrz mieszkania. Poprzedni lokatorzy nie zgłaszali uwag. Jeszcze jesienią problem nie był tak intensywny. Ale trzeba wziąć pod uwagę, że w ostatnim roku opady były o wiele większe niż w latach poprzednich – tłumaczy prezes RW TBS. – Konieczne jest docieplenie budynku z zewnątrz. I już to zaplanowaliśmy. Rozmawiałem na ten temat z burmistrzem i takie prace wykonamy. Ale trzeba poczekać jeszcze ok. dwa miesiące, aż pogoda się zmieni. Myślę, że na przełomie marca/kwietnia będziemy mogli wejść z robotami dociepleniowymi ścian na zewnątrz. Do tego czasu proponuję doraźne rozwiązanie. Wypożyczymy specjalny osuszacz i wstawimy do mieszkania.

Takie urządzenie, zasilane energią elektryczną, jest bardzo skuteczne. Stosuje się je np. w nowo budowanych obiektach. W ciągu dwóch godzin potrafi zebrać nawet wiadro wody. Na wiosnę natomiast wykonamy zewnętrzne docieplenie – zapewnia Marian Świś.

W poniedziałek 12 lutego osuszacz został wstawiony do mieszkania Czytelniczki. Jednak niepokoi się ona, że urządzenie wymaga dużo energii i przyjdzie jej zapłacić ogromny rachunek za prąd. Choć przyznaje, że lepsze to niż pleśń panosząca się po całym mieszkaniu.

Tekst i fot.
Krzysztof Zaniewski

**TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO**

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 493 41 50
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor prowadzący:
Tomasz Błaszczewicz

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Wydawca:
Wydawnictwo
Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
Druk:
GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Stadion po liftingu

WĄBRZEŻNO ▶ 13 lutego został ogłoszony przetarg nieograniczony na przebudowę stadionu miejskiego. Docelowo obiekt zyska m.in. nową płytę i bieżnię lekkoatletyczną

Przebudowa stadionu miejskiego wykonana będzie w ramach projektu pn. „Przebudowa obiektów sportowych MKS Unia Wąbrzeźno oraz budowa zespołu boisk przy ul. Spokojnej w Wąbrzeźnie”.

– Zakres prac obejmuje wykonanie m.in.: nowej płyty bo-

iska trawiastego do gry w piłkę nożną wraz z odwodnieniem całego stadionu i nawodnieniem płyty boiska, bieżni lekkoatletycznej 400 m z ilością czterech torów na okrężnej i sześciu torów na prostej, skoczni do skoku wzwyż, skoczni do skoku w dal i trójskoku, skoczni do skoku

o tyczce, rzutni do rzutu dyskiem i młotem, rzutni do rzutu oszczepem, rzutni do pchnięcia kulą, przebudowę krytej trybuny, przebudowę i rozbudowę budynku klubowego, przebudowę hotelu z zapleczem socjalnym klubu, utwardzenie ciągów pieszych i jezdnych, wykonanie oświetlenia zewnętrznego stadionu, wykonanie nagłośnienia zewnętrznego stadionu, wykonanie terenów zielonych, wyposażenie stadionu w sprzęt lekkoatletyczny zgodnie z wymogami PZLA dla stadionów kat. VA, wykonanie nowego ogrodzenia stadionu – wylicza Anna Borowska z Urzędu Miasta Wąbrzeźno.

Wykonawca, który wygra przetarg, będzie miał 400 dni na przeprowadzenie robót bu-

dowlanych. Zgodnie z planem, plac budowy wraz z kompletną dokumentacją, mają być przekazane wykonawcy 5 czerwca br. Oferty firm, chcących wziąć udział w przetargu, będą przyjmowane do 28 lutego do godz. 10.00. Jeżeli termin ten nie będzie przesunięty, otwarcie ofert nastąpi w tym samym dniu o godz. 10.15.

– Przebudowa płyty głównej boiska oraz wybudowanie elementów stadionu lekkoatletycznego będą dofinansowane przez Ministerstwo Sportu i Turystyki – ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu Rozwoju Infrastruktury Lekkoatletycznej 2017 – dodaje Anna Borowska. – Na realizację tego zadania otrzym-

aliśmy 1,5 mln zł. Pozostałe koszty, ok. 7 mln zł, zostaną pokryte z budżetu miasta.

Projekt „Przebudowa obiektów sportowych MKS Unia Wąbrzeźno oraz budowa zespołu boisk przy ul. Sportowej w Wąbrzeźnie” był przygotowany w latach 2012 i 2013. W ramach tego dokumentu wybudowano już kompleks boisk sportowych przy ul. Spokojnej (przy SP 3), wykonano plac manewrowy i parking, plac apelowy i manewrowy, nowe boiska ogrodzono i postawiono przy nich oświetlenie. Przebudowa stadionu będzie ostatnim etapem realizacji tego projektu.

oprac. (ToB)
fot. UM Wąbrzeźno

Wąbrzeźno

Zapobiec przemocy

Radni jednogłośnie przyjęli Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2020.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, prowadzenie poradnictwa i interwencji, zapewnienie miejsc w ośrodkach wsparcia i tworzenie zespołów interdyscyplinarnych to zadania samorządu. W Wąbrzeźnie prowadzone są one na podstawie Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie przez Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej, które ściśle współpracuje z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem Rejonowym w Wąbrzeźnie, Komendą Powiatową Policji w Wąbrzeźnie, ze Strażą Miejską, z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

– Realizacja programu odbywa się m.in. poprzez prowadzenie

kampanii edukacyjnych i profilaktycznych, zintegrowane działania instytucji zajmujących się w Wąbrzeźnie sprawami przemocy w rodzinie, działania wzmacniające opiekuńcze i wychowawcze kompetencje rodziców, informowanie o możliwości korzystania z ośrodków wsparcia, terapii, poprzez organizację dostępu do bezpłatnych porad psychologa, prawnika, psychiatry, mediatora, prowadzenie zajęć edukacyjno-terapeutycznych, prowadzenie procedur Niebieskiej Karty oraz Telefonu Pogotowia dla Ofiar w Rodzinie Niebieska Linia – informuje Anna Borowska z magistratu. – Prowadzona jest również świetlica socjoterapeutyczna oraz dział Interdyscyplinarny Zespół do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Miejski Program Przeciw-

działania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie uchwalany jest co trzy lata. Program opracowany na lata 2018-2020, przedstawiony przez dyrektora Dorotę Gumułę na ostatniej sesji rady miasta, został przez radnych jednogłośnie przyjęty do realizacji.

W ubiegłym roku w Wąbrzeźnie Niebieską Kartę miało założonych 39 osób/rodzin (w 2016 – 35), z których 21 korzysta ze świadczeń socjalnych; wydano osiem wyroków karnych za używanie przemocy wobec rodziny (w 2016 roku – 9); z punktu informacyjno – konsultacyjnego korzystało 30 osób; funkcjonariusze policji i straży miejskiej podjęli w sumie 36 interwencji w związku z występowaniem przemocy w rodzinie.

oprac. (ToB)

WĄBRZEŻNO ▶ Bezpłatne dojazdy na lodowisko

Od 14 do 17 lutego włącznie uruchomiony będzie bezpłatny transport na lodowisko do Radzyna Chełmińskiego. Autobus, podobnie jak w grudniu ubiegłego roku, będzie podstawiany przy Pływalni Miejskiej (ul. Matejki 2A). Wyjazd o godz. 16.30, a powrót z Radzyna o godz. 18.30.

(ToB), fot. UM Wąbrzeźno

Gmina Dębowa Łąka

Odcięci od świata

Dokończenie ze str. 1

Małżeństwo od lat zbiera wszelką dokumentację dotyczącą sprawy. Mają także wiele zdjęć. Kazimierz Krzysztofik szukał pomocy u wojewody oraz w izbie rolniczej. Przedstawiciel izby, który przyjechał w celu oględzin, stwierdził nieprzejezdność drogi gminnej.

Aby rozwiązać problem, mieszkańcy zgodzili się nieodpłatnie odstąpić grunty gminie. Miała zostać wytyczona wspólna droga. Niestety, ta procedura nie została zakończona. Sprawę pogarsza fakt, że trasa należąca do gminy została zalana. Powodem najprawdopodobniej jest niedrożna melioracja. Woda zalała także uprawy Krzysztofików. Mieszkańcy Kurkocina uważają, że rurociągi i inne elementy przeprowadzające wodę, które pojawiły się kilkanaście lat temu sprawiły, że warunki stały się gorsze.

– Wójt powiedział, że droga gminna będzie naprawiona, ale najpierw spółka wodna musi naprawić przepust. To zamknięte i koło. Podejrzewam, że ta droga nie będzie naprawiona. Ona faktycznie nie jest przejezdna. Po wylewie

wody ona całkowicie jest nieprzejezdna, a gmina nic z tym nie robi. Kamień jest przesuwany z jednych na drugich – wyraża swoją opinię sołtys Kurkocina Piotr Oliwa.

W związku z utrudnionym dojazdem od państwa Krzysztofików nie są odbierane śmieci, chociaż małżeństwo za to płaci. Problem występuje również przy odbiorze mleka z ich gospodarstwa. Wśród licznych dokumentów są oświadczenia kierowców, którzy potwierdzają brak możliwości przejazdu. Należy wspomnieć, że Krzysztofikowie utrzymują się głównie z produkcji mleka. Posiadają kilka hektarów ziemi, jednak część jest zalana.

– Jestem sołtysiem drugą kadencję. Ta droga to sól w moim oku – mówi Piotr Oliwa. – Gmina czeka, aż obeschnie. A kiedy obeschnie? Po mleko kierowcy nie mogą dojechać. Po śmieci też. Gmina powinna to zapewnić. Rolnicy chcieli, aby gmina przejęła tę prywatną drogę. Dużo nie brakowało, ale jedna osoba się wycofała. Przekonałem już tego człowieka, który zrezygnował, ale wtedy gmina przestała działać. Wójt powinien zaprosić właścicieli ziemi na spotkanie i uzgodnić przejęcie tej ziemi. To będzie mniejszy koszt niż naprawienie drogi gminnej, która liczy około kilometra, nawet więcej. Trzeba zaznaczyć, że droga gminna nie była użytkowana przez wiele lat. Ta prywatna ma długość około 500-600 metrów – tłumaczy.

O problem drogi zapytaliśmy wójta gminy Dębowa Łąka, ale wciąż czekamy na odpowiedź. Do sprawy wrócimy.

(dr), fot. nadesłane

Dziurawe drogi – temat rzeka

GMINA KSIĄŻKI ▶ Do naszej redakcji zwrócili się mieszkańcy gminy Książki, którzy po raz kolejny alarmują w sprawie fatalnego stanu drogi łączącej Brudzawki z Książkami. W ubiegłym roku pisaliśmy o determinacji mieszkańców Brudzawek, którzy nie mogli doczekać się remontu ważnej dla nich trasy. Po nagłośnieniu sprawy wyremontowany został wówczas pierwszy odcinek tej drogi powiatowej

– Dobrze byłoby znowu poruszyć temat drogi powiatowej z Książek do Brudzawek. Niestety, robi się masakra na kolejnym odcinku. A to jeszcze nie koniec zimy – mówi sołtys Brudzawek Radosław Krajewski. – Być może uda nam się znowu coś wywalczyć. No, nie jest dobrze nigdzie, ja to rozumiem. Ale nasza droga to już prawdziwe pobojowisko. O remont zabiegaliśmy w ubiegłym roku i udało się coś uzyskać. Co prawda obiecany był remont dłuższego odcinka (około 2 km), a został zrobiony 1 km. W rezultacie w dalszym ciągu mamy te same problemy, co wcześniej – dodaje sołtys Krajewski.

Wójt Książek Jerzy Dutkiewicz nie ucieka od problemu, ale wskazuje, że jest to droga powiatowa.

– W ubiegłym roku wspólnie z władzami powiatu udało się nam wyremontować pierwszy fragment tej drogi. Jednak za stan dróg powiatowych gmina nie odpowiada – wyjaśnia.

Wicestarosta powiatu wąbrzeskiego Bożena Szpryńska zapewnia, że na miarę możliwości finansowych samorząd powiatowy stara się naprawiać najgorsze nawierzchnie, a tam gdzie uda się pozyskać dofinansowanie, gruntownie przebudowuje drogi.

– Mamy ok. 200 km dróg powiatowych, więc nie wszędzie możemy prowadzić poważniejsze remonty – zaznacza Bożena Szpryńska. – Trasa Książki – Brudzawki została przed kilkoma dniami doraźnie naprawiona. Ubytki uzupełnione zostały masą bitumiczną w technologii na zimno. Jednak w bieżącym roku nie planowaliśmy remontu podobnego do tego, jaki przy udziale gminy wykonaliśmy w roku 2017. Przyczyna jest taka sama jak zwykle, brak pieniędzy. Potrzeb jest dużo, a środków na inwestycje drogowe zbyt mało. Przypomnę jednak, że w ostatnim czasie jako powiat prowadzimy dwie duże inwestycje drogowe.

Pierwsza z nich to przebudowa drogi Bursztynowo-Blizno. Już niebawem przeprowadzony zostanie odbiór techniczny tej drogi powiatowej. Wykonawca zamontował już m.in. bariery energochłonne oraz przygotował większość zjazdów z tej drogi. Trwają ponadto prace przy realizacji projektu Przebudowa drogi powiatowej nr 1723 Wałycz-Wałczy. Tu pozyskaliśmy dofinansowanie w wysokości 3,2 mln zł z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. Stan prac jest bardzo zaawansowany. Planowane zakończenie projektu to 28 września br. Nie będzie to droga donikąd, ale umożliwi dogodny i bezpośredni dostęp do terenów inwestycyjnych w Wałyczu – podkreśla wicestarosta Szpryńska.

(krzan)
fot. nadesłane

Wielkie dziury na trasie Brudzawki-Książki załatano masą bitumiczną. Na ile skutecznie, pokaże czas

Droga powiatowa Bursztynowo-Blizno po przebudowie. Kolejne trasy czekają na taki sam remont

Powiat

Próbnny alarm przez dzika

W gminie Obrowo, niedaleko naszego powiatu, postawiono służby w stan gotowości po odnalezieniu w lesie martwego dzika. Istniała obawa, że zwierzę padło na skutek groźnej dla świń choroby – Afrykańskiego Pomoru Świń (ASF). Po badaniu okazało się, że to na szczęście fałszywy alarm, ale i cenna lekcja.

Niespełna rok temu w naszym powiecie odnotowano przypadek ptasiej grypy. Wówczas największe obawy mogli mieć hodowcy drobiu. Tym razem z niepokojem na rozprzestrzenianie się ASF w Polsce mogą patrzeć hodowcy trzody chlewnej. Choroba roznosi się przez dziki. Początkowo występowała na terenach pogranicza polsko-białoruskiego i polsko-ukraińskiego, ale w ostatnich tygodniach rozprzestrzeniła się także na zachód m.in.

w okolicy Warszawy. Ostatnio padłe zwierzę zauważono w lasach Nadleśnictwa Dobrzejewice, w gminie Obrowo. Próbkę pobrane z dzika wysłano na badania, ale na szczęście okazało się, że był to fałszywy alarm. Ostatnie ogniska choroby stwierdzono w okolicach Warszawy i Braniewa na północy kraju.

Gdyby okazało się, że padły dzik był chory na ASF, oznaczałoby to kłopoty dla rolników. Jeśli choroba dotrze do gospodarstwa, ozna-

cza to likwidację stada. Jeszcze gorsze mogą być reperkusje związane ze sprzedażą i eksportem mięsa. Tymczasem rolnicy zajmujący się hodowlą świń już dziś mają kłopot z uzyskaniem godnej ceny.

– W związku z ASF wojewoda kujawsko-pomorski wydał szereg zaleceń, które mają powstrzymać rozprzestrzenianie się choroby – mówi Krzysztof Skrzyniecki z Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Golubiu-Dobrzy-

niu. – Pierwsza rekomendacja to przestrzeganie przez rolników zasad bioasekuracji. Służby mają także zwrócić baczniejszą uwagę na transport zwierząt oraz mięsa i pasz. Dodatkowo w każdym powiecie i gminie rekomenduje się powołanie koordynatora ds. ASF.

Rolnikom zaleca się niekupowanie świń z niewiadomych źródeł,

utrzymywanie zwierząt bez kontaktu z dzikami, stosowanie zabezpieczonych pasz, wyłożenie mat nasączonych środkiem dezynfekującym przed wjazdem i wyjazdem z gospodarstw oraz wejściem do obór. Ważne jest także meldowanie służbom o przypadkach znalezienia w lesie padłych dzików.

(pw), fot. ilustracyjne

Jak zatrudnić cudzoziemca?

POWIAT ▶ Duża emigracja rodaków do krajów Unii Europejskiej spowodowała, że na lokalnych rynkach brakuje rąk do pracy. Przedsiębiorcy coraz częściej korzystają z usług cudzoziemców

Ta praktyka nie ominęła również naszego województwa. W 2017 roku (dane za III kwartały) do Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy wpłynęło ponad 51 tysięcy oświadczeń pracodawców o powierzeniu pracy cudzoziemcowi.

Od nowego roku przepisy umożliwiające pracę cudzoziemcowi w Polsce jednak radykalnie się zmieniły. Czy to przyspieszy pozyskiwanie pracowników – czas pokaże.

Podstawowym obowiązkiem pracodawcy jest przede wszystkim ustalenie, czy dany cudzoziemiec posiada ważny dokument uprawniający do pobytu i pracy w Polsce (dokumenty takie wydaje wojewoda). Mamy pięć typów zezwoleń na pracę. My zajmiemy się tylko dwoma z nich.

Pierwsze to zezwolenie na

prace sezonową, które dotyczy tylko wybranych branż, w tym głównie rolnictwa oraz turystyki. Jest to zezwolenie typu „S” i wydaje je starosta na wniosek przedsiębiorcy, który chce zatrudnić cudzoziemca. Upoważnia ono do pracy w Polsce przez okres 9 miesięcy (do tej pory był to okres 6 miesięcy) w danym roku kalendarzowym. Takie zezwolenie przeznaczone jest dla wszystkich cudzoziemców z państw spoza UE. Kosztuje 30 złotych. W konkretnych przypadkach pracodawca będzie mógł powierzyć cudzoziemcowi inne obowiązki niż te w ramach pracy sezonowej. Jest tu jednak pewne zabezpieczenie dla Polaków. Otóż pracodawca będzie musiał udowodnić, że nie ma możliwości zaspokojenia swoich potrzeb kadrowych w oparciu o lokalny rynek pracy.

Drugim przykładem zatrudnienia cudzoziemca jest zatrudnienie na tzw. oświadczenie. Jest ono rejestrowane przez Powiatowy Urząd Pracy i dotyczy obywateli takich państw jak: Armenia, Białoruś, Gruzja, Mołdawia, Rosja i Ukraina. Uprawnia ono do wykonywania pracy niesezonowej, bez zezwolenia, przez okres 6 miesięcy w kolejnych 12 miesiącach. Przedsiębiorca ma tu obowiązek powiadomić wydającego oświadczenie w terminie 7 dni o podjęciu pracy przez cudzoziemca. Koszt takiego oświadczenia to 30 złotych.

Zmienione przepisy mają usprawnić proces zatrudniania cudzoziemców w naszym kraju, a także wprowadzić pełną kontrolę nad ruchem cudzoziemców w Polsce.

(Maw)

Wąbrzeźno

Spotkania miłośników książek

W wąbrzeskiej bibliotece od ponad 10 lat prężnie działa Dyskusyjny Klub Książki. Klubowe spotkania odbywają co miesiąc.

Członkowie DKK spotykają się w wąbrzeskiej bibliotece co miesiąc

Do Dyskusyjnego Klubu Książki dla dorosłych w Wąbrzeźnie należy 15 osób. Klubowicze spotykają się w siedzibie wąbrzeskiej biblioteki. To miłośnicy książek, którzy chętnie dzielą się swoimi przemyśleniami i opiniami na temat omawianej podczas spotkania lektury. Lubią dyskutować o literaturze oraz o szeroko pojętej kulturze.

– W każdej chwili można dołączyć do naszego klubu. Informacje o naszych spotkaniach pojawiają się na bibliotecznej stronie internetowej – zachęca animatorka klubu Marzena Seroła.

Na ostatnim spotkaniu klubowicze omawiali „Dziewczynę z pociągu” Pauli Hawkins, którą ocenili jako wciągający i trzyma-

jący w napięciu do ostatniej strony thriller. A obecnie zapoznają się z książką F. Christiane „Życie mimo wszystko”, która przedstawia dalsze losy bohaterki wstrząsających pamiętników „My, dzieci z dworca ZOO”. Swoimi przemyśleniami na temat tej lektury podzielą się na kolejnym spotkaniu klubu.

(pg), fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Zmiany w planie inwestycyjnym spółki

Radni przyjęli zmiany wprowadzone do planu inwestycyjnego Miejskiego Zakładu Energetyki Ciepłej Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.

W Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowo – Kanalizacyjnych na lata 2016-2018, opracowanym przez MZECWiK Sp. z o.o., wprowadzone zostały zmiany. Wynikają one z przyjęcia przez spółkę dodatkowych zadań inwestycyjnych, związanych z przebudową ulic Mickiewicza, Słowackiego i Krasińskiego.

– Wstępnie modernizacja urządzeń wodno-kanalizacyjnych stanowiła jeden z elementów projektu przebudowy ulic Mickiewicza, Słowackiego i Krasińskiego – informuje Anna Borowska z wąbrzeskiego magistratu. – Koszt realizacji tego projektu miał być pokryty z budżetu miasta i z dofinansowania, o które samorząd ubiegał się w ramach Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016-2019. Niestety, na nasz projekt w budżecie województwa zabrakło środków. W tej

sytuacji projekt podzielono jakby na dwie części – roboty drogowe oraz modernizację urządzeń wodno-kanalizacyjnych. Koszty przebudowy ulic pokryte zostaną z budżetu miasta, a wykonanie i finansowanie tego drugiego zadania wzięły na siebie Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Aby spółka mogła je zrealizować, inwestycję należało wprowadzić do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowo-Kanalizacyjnych na lata 2016-2018.

Za włączeniem do planu budowy kanalizacji deszczowej w ulicy Mickiewicza, Słowackiego, Krasińskiego i Targowej oraz przebudowy sieci wodociągowej w ulicy Mickiewicza i Słowackiego radni opowiedzieli się jednomyślnie. Uchwała w tej sprawie została podjęta 31 stycznia br.

oprac. (ToB)

fot. UM Wąbrzeźno

WĄBRZEŹNO ▶ Strona biblioteki w nowej odsłonie

Wąbrzeska biblioteka od niedawna na nową stronę internetową. Na witrynie www.biblioteka.wabrzezno.com można znaleźć m.in. dane teleadresowe, godziny otwarcia biblioteki, historię wąbrzeskiej księżnicy, informacje o aktualnych wydarzeniach i fotorelacje z imprez oraz linki do katalogów online.

(pg)

Bal rodzin zastępczych

WĄBRZEŹNO ▶ W miniony piątek rodzice zastępczy z powiatu, ze swoimi najmłodszymi podopiecznymi, bawili się na balu karnawałowym

Dzieci z radością zaprezentowały swoje przebrania

Impreza odbyła się w siedzibie Starostwa Powiatowego w Wąbrzeźnie. Wzięli w niej udział rodzice zastępczy z dziećmi, głównie do lat 10. Organizatorzy przygotowali dla uczestników balu poczęstunek. Wodzirej zachęcał wszystkich do tańca i do udziału w różnych zabawach.

– Dzieci czekają na ten bal. Mogą się przebrać i zaprezentować swoje stroje, pobawić się i potańczyć, brać udział w różnego rodzaju konkursach oraz spotkać się ze swoimi kolegami – mówi Justyna Przybyłowska, dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie, które było organizatorem imprezy.

Spotkania rodzin zastępczych

są doskonałą okazją do integracji i wymiany doświadczeń pomiędzy rodzicami. Otwarcie na nowe kontakty są Dorota i Piotr Szczepanik z Ostrowa, którzy od niedawna są rodzicami zastępczymi dla trzyletniego Oskara.

– Zachęciła nas do tego pani Ania z rodziny zastępczej zawodowej. Odwiedzaliśmy Oskarka i postanowiliśmy zostać dla niego rodzicami zastępczymi. Myślę, że odnaleźliśmy się w tej roli – opowiadają państwo Szczepanik.

Rodziną zastępczą dla 13-letniej siostry Weroniki od roku jest Izabela Małecka z Orzechowa. Dziewczynka nie miała łatwego życia, gdy była u biologicznej mamy, kilka razy trafiała do domu

dziecka. Pod opieką starszej siostry rozpoczęła nowy, spokojny rozdział swojego życia.

– Opiekuję się nią od 5 lat, ale rodziną zastępczą jestem dla niej od roku. Mama zmarła rok temu, a siostra z tatą kontaktów nie ma. To dziecko potrzebuje matczynej opieki. Mamy dobre relacje i dogadujemy się – mówi. Obecnie na terenie naszego powiatu funkcjonuje 36 rodzin zastępczych (w tym jedna zawodowa), które mają pod opieką 61 wychowanków. Bal karnawałowy rodzin zastępczych został zorganizowany po raz piąty.

Tekst i fot.
Paulina Grochowalska

Izabela Małecka z Orzechowa została rodzicem zastępczym dla siostry Weroniki

Przy stole rodzice zastępczy mogli porozmawiać o swoich doświadczeniach

Do udziału w konkursach nie trzeba było nikogo namawiać

Dorota i Piotr Szczepanik z Ostrowa stworzyli rodzinę zastępczą dla trzyletniego Oskara

Parkiet wypełniony był przez całą imprezę

Podczas niektórych zabaw trzeba było wykazać się nie lada sprawnością

Rodziny na medal

GMINA DĘBOWA ŁĄKA ➤ 10 lutego zakończony został kolejny etap projektu pn. „Rodzina na medal”, realizowanego przez Szkołę Podstawową w Wielkich Radowiskach. Na ostatni w tegorocznym karnawale bal uczniowie oraz ich rodziny zostali zaproszeni do sali weselnej „Kardamon” w Małym Pułkowie

– Dzięki ścisłej współpracy szkoły ze środowiskiem lokalnym uczniowie, wraz z rodzinami, mogli bawić się na balu w sali weselnej o pięknym wystroju i w bardzo miłej atmosferze – mówi dyrektor szkoły Bogumiła Frankiewicz. – Z tą atrakcyjną dla uczniów inicjatywą wystąpili do nas: właściciel sali „Kardamon” Patryk Laskowski oraz manager lokalu Anna Wiecka. Bal odbył się ponadto dzięki pomocy finansowej Rady Gminy Dębowa Łąka. W zabawie uczestniczyło ok. 130 gości, niektórzy przybyli z odległych miejscowości. Część uczniów wystąpiła w pomysłowych kostiumach, inni założyli piękne, odświętne ubrania, ale wszyscy świetnie się bawili pod kierunkiem wodzireja Koko i jego pomocnika Gucia. Natomiast o oprawę muzyczną i nagłośnienie zadbał Sławomir Rewer, wielki przyjaciel naszej szkoły – dodaje Bogumiła Frankiewicz.

Zachwyt uczestników balu wzbudził wodzirej, który nie tylko organizował zabawy i konkursy, ale zaprezentował także pełen humor pokaz sztuki iluzjonistycznej.

– Ogromną atrakcją dla uczniów było np. „zamykanie”

ich w wielkiej bańce mydlanej, wycharowanej przez Koko. Poza tym uczniowie, wraz ze swoimi rodzinami i nauczycielkami, tańczyli w rytm popularnych melodii, a zmęczeni mogli odpocząć przy pięknie nakrytych stołach. Na wszystkich uczestników balu czekał prawdziwie królewski poczęstunek, ufundowany i przygotowany przez właściciela i personel lokalu. Były pyszne ciasta, napoje, owoce, przystawki, sałatki i wiele innych potraw – wylicza nauczycielka Jolanta Seweryńska. – Znając kulinarne gusty dzieci, pracownicy sali weselnej przygotowali dla nich także frytki i lody. To był naprawdę miły gest, skierowany do najmłodszych – podkreśla nauczycielka.

Ponadto wszystkie dzieci biorące udział w balu otrzymały słodkie upominki. Jak zaznaczają uczestnicy zabawy, w tak wspaniałej atmosferze godziny balu mijały bardzo szybko. Dyrektor Bogumiła Frankiewicz zaznacza, iż o atrakcyjny dla dzieci program szczególnie zadbała manager sali Anna Wiecka, która nieustannie czuwała nad przebiegiem uroczystości.

– Słowa podziękowania kieru-

ję też do pana Sławomira Rewera oraz do Rady Gminy Dębowa Łąka – mówi dyrektorka SP. – Duże brawa i podziękowania należą się także wodzirejowi, który sprawił, że twarze naszych uczniów były uśmiechnięte i jaśniały zadowoleniem – dodaje.

Frankiewicz podziękowała również pracownikom sali weselnej oraz nauczycielom szkoły, obecnym na balu i bawiącym się wspólnie z uczniami. Dyrektor szkoły w Wielkich Radowiskach podkreśla ogromne znaczenie postawy właściciela sali weselnej „Kardamon”, który po staropolsku ugościł uczniów oraz ich rodziny.

– Na taki gest stać tylko tych, którym nie jest obojętne dobro i uśmiech dzieci. Szczególnie budujący jest fakt, że nasza placówka zyskała nowych przyjaciół – akcentuje.

Również rodzice dzieci uczestniczących w balu nie kryli zadowolenia, ale też i zaskoczenia, że impreza została przygotowana z rozmachem i miała tak świetną organizację.

(krzan)

fol. nadesłane, D. Wiecki

„Zamknięcie” w mydlanej bańce

Wodzirej Koko wzbudził zachwyt młodych uczestników balu

Wąbrzeźno

Gdzie mieszkają lalki?

Odpowiedź na to pytanie poznali uczniowie wąbrzeskich szkół podstawowych, którzy w Wąbrzeskim Domu Kultury obejrzeli spektakl przygotowany przez młodych aktorów z koła teatralnego w Plemiętach.

Widowisko obejrzeli m.in. uczniowie SP z Wąbrzeźna

Młodzi aktorzy z koła teatralnego w Plemiętach przygotowali barwne przedstawienie

– Niepowtarzalny klimat, scenografia i profesjonalna choreografia – tak można podsumować przedstawienie, które obejrzało niemal 650 uczniów – ocenia Dorota Otremba.

– Mamy nadzieję, że nasze widowisko przeniosło publiczność w świat bajek, tak bliski każdemu, ale jednocześnie tak odległy we współczesnym świecie. Ludzie są obecnie przytłoczeni nowoczesnością, ogromem wrażeń, oddalają się od tego, co normalne, dobre i proste. Niejednokrotnie książki i bajki odchodzą w zapomnienie, ustępując miejsca komputerom i telefonom – tłumaczą autorzy spektaklu.

Jak podkreśla Dorota Otremba, refleksyjne, pełne symbolicznych

przesłań teksty i profesjonalna gra aktorska uczniów sprawiły, że świat bajki stał się tak bardzo realny i bliski każdemu odbiorcy.

– Było to niezwykle spotkanie z teatrem na „żywo”. Gratulujemy wszystkim występującym i ich opiekunom pomysłu, realizacji i ogromu włożonej pracy – mówi Dorota Otremba.

Na kolejny spektakl pt. „Tam gdzie mieszkają lalki...”. dom kultury zaprasza 20 lutego o godz. 11.00. Rezerwacja miejsc i odbiór wejściówek w Dziale Animacji Kultury WDK osobiście lub pod numerem telefonu 56 688 17 27, wew. 24. Wstęp na przedstawienie jest bezpłatny. Liczba miejsc ograniczona.

(krzan)

fol. nadesłane

Wąbrzeźno

WDK zaprasza na wystawę IPN

W Wąbrzeskim Domu Kultury można obejrzeć wystawę Instytutu Pamięi Narodowej „Ofiary zbrodni. Operacja antypolska NKWD 1937–1938”. Ekspozycja będzie czynna do końca lutego w godzinach pracy jednostki.

Operacja antypolska NKWD była jedną ze zbrodniczych akcji, przeprowadzonych w ZSRS według kryteriów narodowościowych w okresie Wielkiego Terroru lat 30-tych XX wieku. Represjami objęto Polaków mieszkających w Związku Sowieckim. Operacja została zainicjowana rozkazem nr 00485 Ludo-

wego Komisarza Spraw Wewnętrznych ZSRS Nikołaja Jeżowa. Akcję zaplanowano na trzy miesiące, jednak masowe represje wymierzone w „polskich szpiegów” trwały niemal do końca 1938 r. Do dzisiaj nie znamy ostatecznej liczby ofiar.

oprac. (krzan)

Mali studenci

WĄBRZEŹNO ▶ Od początku roku kalendarzowego w zajęciach „Bibliotecznej Akademii Malucha” w wąbrzeskiej księgarni wzięło udział 21 grup przedszkolnych

Przedszkolaki podczas zajęć dowiedziały się wielu ciekawych rzeczy na temat zwierząt

W spotkaniach, które odbywały się w filii dla dzieci, uczestniczyły maluchy z Przedszkola Miejskiego „Bajka”, z przedszkola „Alpido” oraz z „zerówek” ze Szkoły Podstawowej nr 2. Celem tegorocznego cyklu jest uwrażliwienie najmłodszych na los zwierząt, zarówno domowych pupili,

jak i tych wolno żyjących.

Bohaterem bibliotecznych spotkań był Szyszkowy Dziadek z książki Marii Kędziorzyny, za sprawą którego dzieci poznawały tajemnice leśnej przyrody. Grupy wykonały albumy o przygodach Szyszkowego Dziadka i otrzymały dyplomy za znajomość treści

książki o nim.

Następnie dzieci poznały psa Kaktusa, stworzonego przez Barbarę Gawryluk. Opowieść o czworonogu ze schroniska stała się inspiracją do rozmowy z przedszkolakami o adopcji zwierząt i odpowiedzialności za nie.

Kolejną pozycją, z którą dzieci się zaznajomiły była książka „Weterynarz z Lipowej Kliniki” – opowieść o pięciolatce, która pomaga chorym zwierzętom. Dzięki tej lekturze dzieci miały okazję podczas zabawy w weterynarza pochwalić się wiedzą na temat właściwej opieki nad zwierzętami.

„Biblioteczna Akademia Malucha” to projekt edukacyjny, który powstał w 2007 roku. Realizuje go filia wąbrzeskiej biblioteki. Skierowany jest do dzieci z przedszkoli oraz klas „o” szkół podstawowych. Zajęcia prowadzi bibliotekarka Dorota Sionkowska.

(pg), fot. nadesłane

Jedno z zadań polegało na wykonaniu albumu o przygodach książkowego bohatera

Dzieci z ochotą wcieliły się w rolę weterynarza

Gmina Dębowa Łąka

Aby ferie były bezpieczne

Policjanci z Wąbrzeźna, w ramach akcji „Bezpieczne ferie”, spotykają się z uczniami szkół na terenie powiatu i przypominają zasady bezpiecznego wypoczynku. Jedno ze spotkań zorganizowano na terenie gminy Dębowa Łąka.

Gmina Dębowa Łąka

Muzyczne „Przedostatki”

Spotkanie z piosenką biesiadną pn. „Przedostatki” było muzyczną propozycją, skierowaną do mieszkańców Kurkocina. 9 lutego w świetlicy wiejskiej Koło Gospodyń Wiejskich zorganizowało pełen śpiewu i dobrej zabawy wieczór.

Muzyczna biesiada przypadła do gustu mieszkańcom Kurkocina

W piątkowy wieczór po Kurkocinie i okolicy rozchodziły się śpiewy uczestników biesiady, przygotowanej przez miejscowe KGW. Akompaniament na akordeonie zapewniał proboszcz ks. Piotr Rutkowski. Uczestników powitała Danuta Pszonka, która życzyła wszystkim dobrej zabawy.

Mieszkańcy mieli okazję spotkać się, aby porozmawiać, pośpiewać piosenki biesiadne, oderwać się od codziennych obo-

wiązków.

– Bardzo się cieszę, że możemy się tu spotkać i razem pośpiewać, bo to bardzo zbliża ludzi do siebie. Mam nadzieję, że takie spotkania będą odbywać się częściej – mówi jedna z mieszanek Kurkocina.

O kawę, herbatę i słodki za- troszczyły się panie z KGW.

(krzan)

fot. nadesłane

W SKRÓCIE

GMINA PŁUŻNICA Konsultacje ws. drogi

W czwartek 15 lutego o 15.00 w sali Towarzystwa Rozwoju Gminy Płużnica odbędzie się spotkanie konsultacyjne z projektantem dotyczące projektu modernizacji drogi powiatowej przebiegającej przez centrum Płużnicy. Każdy będzie mógł przedstawić swoje uwagi i pomysły.

WĄBRZEŹNO Przyjdź na warsztaty

26 i 28 lutego w Wąbrzeskim Domu Kultury odbędzie się kolejna część warsztatów rękodzielniczych „Makrama”. Zapisy w Dziale Animacji Kultury WDK do 19 lutego. Koszt zajęć wynosi 20 zł/os. Liczba miejsc ograniczona. Więcej informacji pod nr tel. 56 688 17 27, wew. 24.

(ToB)

Jak co roku przed feriami funkcjonariusze odwiedzają szkoły i rozmawiają z dziećmi o bezpiecznym wypoczynku. Dzielnicy gminy Dębowa Łąka sierż. szt. Dawid Kochmański spotkał się z uczniami Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Dębowej Łące,

Szkoły Podstawowej w Łobdowie oraz Szkoły Podstawowej w Wielkich Radowiskach.

– Dzielnicy mówił m.in. o zasadach bezpieczeństwa podczas zjazdu sankami, o zakazie doczepiania sanek do samochodu czy ciągnika, o korzystaniu ze sztucznych lodowisk zamiast jazdy po zamrożniętych zbiornikach wodnych, a także o bezpiecznym poruszaniu się po drogach – wylicza sierż. szt. Michał Głębok. Funkcjonariusz przypomniał również młodym ludziom, jak ważne są odblaski, umieszczone na odzieży podczas poruszania się drogą po zmroku, szczególnie na terenach wiejskich – dodaje.

(krzan)

fot. nadesłane

DOBRCZE TO WIEDZIEĆ

Surowsze kary za gwałt

Wszystkie kluby parlamentarne poparły projekt nowelizacji Kodeksu karnego, która zakłada zaostreżenie kar za najbardziej brutalne gwałty. Dożywocie ma grozić osobie, która na skutek gwałtu doprowadzi do śmierci człowieka. Sąd, wymierzając taką karę, w związku ze zgwałceniem przez sprawcę osoby poniżej 15 roku życia, będzie mógł wyłączyć możliwość uzyskania przez skazanego warunkowego zwolnienia z więzienia. Ponadto za gwałt dokonany ze szczególnym okrucieństwem może grozić nawet 25 lat więzienia (obecnie 5-15 lat). Teraz projekt trafi do dalszych prac.

Rusza rekrutacja komisarzy wyborczych

Resort spraw wewnętrznych i administracji rozpoczął procedurę naboru komisarzy, którzy będą organizować wybory. Zgodnie z nowymi przepisami, obowiązującymi od 31 stycznia, 100 komisarzy powoła na pięcioletnią kadencję Państwowa Komisja Wyborcza spośród osób przedstawionych przez ministra. Do głównych zadań komisarzy ma należeć m.in. powoływanie terytorialnych i obwodowych komisji wyborczych oraz przedkładanie sprawozdania z przebiegu wyborów, wraz z ich wynikami, PKW. Kwestionariusz aplikacyjny i wymagania można znaleźć na stronie: www.ms.gov.pl.

Ułatwienia dla niedosłyszących

W tym roku rozpocznie się pilotaż aplikacji mobilnej służącej do wysyłania zgłoszeń alarmowych na numer 112. Jeśli rozwiązania wejdą w życie, będzie można skutecznie przekazywać operatorowi numeru alarmowego prośby o pomoc w przypadkach, gdy osoba zgłaszająca nie jest w stanie, z różnych powodów, wykonać połączenia głosowego. Pilotaż pozwoli przetestować aplikację pod kątem jej funkcjonalności oraz kompatybilności z systemem informatycznym Centrów Powiadamiania Ratunkowego.

Szansa na sprzęt dla strażaków

Rozpoczął się wielki ogólnopolski program, dzięki któremu do ochotniczych straży pożarnych trafi nowoczesny sprzęt o wartości ponad 100 mln zł. O wsparcie (do resortu sprawiedliwości) mogą ubiegać się gminy i miasta na prawach powiatu. Za ich pośrednictwem sprzęt ratowniczy trafi do poszczególnych jednostek OSP. 21 maja nabór rozpocznie się w województwie kujawsko-pomorskim. Szczegóły i formularze wniosków są do pobrania na stronie: www.bip.ms.gov.pl.

Rada Mieszkalnictwa oficjalnie powołana

29 stycznia została utworzona Rada Mieszkalnictwa, a jej przewodniczącym został premier Mateusz Morawiecki. Do zadań rady należy m.in. opracowywanie mechanizmów współpracy organów administracji rządowej i jednostek organizacyjnych im podległych, a także monitorowanie przebiegu działań służących realizacji polityki mieszkaniowej rady ministrów. Rada ma także inicjować i koordynować prace analityczne, koncepcyjne oraz wdrożeniowe, związane z realizacją polityki mieszkaniowej rządu. Ma również monitorować przebieg realizacji tych prac.

Nowy rodzaj placówki dla bezdomnych

8 lutego Sejm RP przyjął nowelizację ustawy o pomocy społecznej, która zakłada wprowadzanie dodatkowego typu placówki – schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Tego rodzaju miejsca będą przeznaczone dla osób bezdomnych, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej pomocy i opieki innych osób w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, ale nie wymagają usług w zakresie całodobowej opieki.

KRS w wydaniu elektronicznym

Pod koniec stycznia Sejm RP uchwalił, przygotowane przez resort sprawiedliwości, zmiany związane z Krajowym Rejestrem Sądowym. Od 1 marca 2020 r. niemal wszystkie sprawy dotyczące KRS-u będzie można załatwić przez internet. System będzie zawierał szereg podpowiedzi, np. możliwość wyboru opcji z listy. Nie pozwoli na pozostawienie pustych pól, których wypełnienie jest obligatoryjne. Wyłącznie w postaci elektronicznej będą składane również sprawozdania finansowe. Ponadto przedsiębiorcy nie będą musieli składać równolegle, jak obecnie, sprawozdań do Centralnego Rejestru Danych Podatkowych.

Mniej krów, ale mleko płaci

RYNEK ▶ Nasze województwo odnotowało spektakularny spadek pogłowia bydła mlecznego – od czerwca 2016 do czerwca 2017 o 10 proc. Ci, którzy zachowali hodowlę mogą cieszyć się z rosnących cen skupu mleka

W naszym regionie najwięcej, bo 11 tysięcy gospodarstw, utrzymuje od 1 do 10 krów. Najmniej liczne są te, które hodują powyżej 400 sztuk bydła.

Na plus zaliczyć można ceny skupu mleka, które w 2017 roku

były wysokie. W okresie od stycznia do grudnia 2017 roku średnia cena mleka wyniosła 138,26 zł/hl i była wyższa o 25,1 proc. w porównaniu do analogicznego okresu w roku poprzednim. Przełożyło się to także na rekordowy skup.

W naszym regionie było to 809 tys. litrów mleka.

Obecne ceny skupu plasują nasz kraj w środku stawki Wspólnoty. Najdroższe mleko jest na Cyprze, Malcie i w Irlandii, najtańsze w Rumunii i Bułgarii. Mimo prognoz mówiących o spadkach cen, mleko w skupach wciąż utrzymuje dobrą cenę. Prognozy na marzec mówią o 1,41-1,48 zł za litr.

Średnia wydajność mleczna wynosi obecnie 6155 l mleka na sztukę.

(pw)

fol. pixabay

Melioracja

Kto zadba o rowy?

Liczne podtopienia pól uprawnych są problemem, z którym nasi rolnicy mierzą się od jesieni ubiegłego roku. Samorząd rolniczy proponował, by nałożyć na wójtów obowiązek sprawowania nadzoru nad utrzymaniem melioracji.

Pomysł, by to wójtowie prowadzili nadzór nad urządzeniami melioracyjnymi pojawił się w projekcie ustawy o nowym

prawie wodnym, ale został skutecznie oprotowany przez samorządy. Ostatecznie melioracją ma zajmować się Państwowe

Gospodarstwo Wodne – Wody Polskie. Co w związku z tym? Od 1 stycznia utrzymanie urządzeń melioracyjnych wciąż należy do właścicieli lub spółki wodnej. Jeżeli obowiązek jest wykonywany należycie, wówczas Wody Polskie – w drodze decyzji administracyjnej – określają zakres i termin wykonania zadania.

Na to, czy nowy system sprawdza się, będziemy musieli poczekać przynajmniej kilka miesięcy.

(pw)

KRUS

Bezpiecznie na rysunku

Korzystając z wolnego czasu podczas ferii, dzieci rolników mogą chwycić za kredki i pędzle i wziąć udział w ogólnopolskim konkursie „Bezpiecznie na wsi mamy-upadkom zapobiegamy”.

Upadki z wysokości to wciąż najczęstsza przyczyna wypadków rolniczych. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego promuje bezpieczeństwo w tym zakresie, organizując konkurs plastyczny. Mogą wziąć w nim udział uczniowie szkół podstawowych. Zadaniem

konkursowym jest wykonanie pracy w formacie A3 w dowolnej technice na temat zapobiegania wypadkom rolniczym – konkretnie upadkom. Termin nadsyłania prac mija 6 kwietnia. Zwycięzcy otrzymają nagrody rzeczowe.

Obecnie 47 proc. postępo-

wań wypadkowych prowadzonych przez KRUS związanych jest z upadkiem z wysokości. Najczęściej dotyczą one prozaicznych czynności: wchodzenia i schodzenia z traktorów, kombajnów i innych maszyn rolniczych.

(pw)

Dopłaty

Póki co, wersja demo

Do 15 marca ma być gotowa ostateczna wersja aplikacji, która posłuży do składania wniosków o dopłaty bezpośrednio. Na razie działa tylko demówka.

12 lutego uruchomiono wersję demonstracyjną aplikacji eWniosekPlus. Można przy jej pomocy przetestować składanie wniosku. Ostateczne złożenie nie będzie jednak możliwe. Wciąż nie wiadomo też, czy upubliczniona wersja

demo będzie identyczna z wersją finalną aplikacji.

Projektanci przewidują, że program ma wytrzymać jednocześnie składanie wniosków przez 15 tysięcy użytkowników. Jeśli to prawda, to lepiej pośpieszyć się

z aplikowaniem. Gdy termin oddawania wniosków będzie zbliżał się do końca, należy spodziewać się tłoku, a program może sobie nie poradzić. Warto być ostrożnym – zwłaszcza, że ma być używany po raz pierwszy.

Najpóźniej wniosek będzie można wypełnić i wysłać 11 czerwca. Póki co, Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego polecają rolnikom udział w szkoleniach ze składania wniosków o dopłaty bezpośrednie.

(pw)

Uprawa

Bingo dobrze plonuje

Pojawiły się listy odmian zalecanych do uprawy na terenie naszego województwa w tym roku.

Tworzenie list odmian rekomendowanych (na podstawie badań) to obowiązek ustawy. Publikacją zajmuje się Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych. Obecnie rolnicy mają do dyspozycji szeroki wachlarz odmian roślin uprawnych. Czasami ich charakterystyka różni się tak bardzo, że w jednym województwie dana odmiana plonuje bardzo dobrze, a w drugim do-

kładnie odwrotnie. Wszystko zależy m.in. od gleb oraz warunków klimatycznych.

Odmiany zalecane przez COBORU na terenie województwa charakteryzują się stabilnością upraw. Niestety, lista odmian wciąż nie jest popularną wskazówką dla rolników. Częściej ufają oni słowom handlowców, którzy zachwalają swoje produkty.

(pw)

ODMIANY POLECANE NA WYBRANE UPRAWY

Jęczmień jary: Basic, Ella, KWS Atrika, KWS Olof, KWS Vermont, Soldo, Paustian

Owies zwyczajny jary: Bingo, Komfort, Kozak, Nawigator

Pszenica zwyczajna jara: Arabella (A), Goplana (A), Harenda (B), Nimfa (A), Rusałka (A), Tybalt (A)

Pszenica zwyczajna ozima, zimotrwałość skala 9°: Arkadia (A), Artist (B), Belissa (B), Delawar (A), Fakir (B), Hondia (A), Julius (A), KWS Ozon (B), Linus (A), RGT Kilimanjaro (A), Rotax (B), Sailor (A)

Rzepak jary: Lennon, Markus, Delight, Kaliber, Legolas, Lumen

Rzepak ozimy: Aixler, ES Valegro, Sherlock, SY Ilona, Alexander, Atora, Bonanza, Garou, Kuga, Marcolpos, Mercedes, Popular

Ziemniak odmiany jadalne:

odmiany bardzo wczesne: Arielle, Denar, Lord
odmiany wczesne: Gwiazda, Ignacy, Michalina, Vineta
odmiany średniowczesne: Oberon, Satina, Tajfun, Jurek, Mazur

Kukurydza użytkowanie na kiszonkę: Ambrosini, Agro Polis, Arturo, Cyrano, Farnezzo, Farmplus, MAS 20S, SY Kardona, Dublino, Walterinio KWS

Kukurydza użytkowanie na ziarno: Agro Fides, Kwintus, SY Werena, Farmplus, Benedictio KWS, ES Constellation, ES Zorion, Figaro, SY Telias, Farmfire

Nowinki

Czujnik bada pole

Jak dokładnie przebadac pole pod kątem jakości gleby w trakcie zabiegów agrotechnicznych? Na rynek wypuszczono urządzenie SmartFirmer, które przyłączone np. do siewnika przekazuje informacje na temat gleby.

Każde pole charakteryzują dziesiątki cech, np. zawartość materii organicznej, przepuszczalność, zanieczyszczanie herbicydami itd. Smartfirmer to urządzenie, które przyłączone do agregatu uprawowego porusza się po powierzchni gleby zbierając dane. Następnie te informacje trafiają na ekran monitora 20/20 SeedSense.

Urządzenie SmartFirmer ma

zostać dopuszczone do sprzedaży wiosną tego roku. Dzięki niemu można podzielić pole na setki sektorów i dokładnie przeanalizować kondycję gleby w każdym z nich. To może zrewolucjonizować sposób uprawy, a przede wszystkim wpłynąć na obniżenie stosowania chemii.

(pw)

fol. internet

TDAGRO razem z rolnikiem

OFERUJEMY:

- nawozy
- środki ochrony roślin,
- skup i kontraktację produktów rolnych,
- pasze i komponenty paszowe,
- materiał siewny,
- nawozy dolistne,
- folie sznurki,
- profesjonalne doradztwo
- świadczymy usługowo badanie parametrów zbóż

ZAPRASZAMY DO NOWO OTWARTEGO SKLEPU:

✓ KARMY DLA ZWIERZĄT (KRÓLIKÓW, GOŁĘBI, PSÓW, KOTÓW, ZWIERZĄT GOSPODARSKICH) ✓ NARZĘDZIA OGRODNICZE ✓ NAWOZY DO KWIATÓW, TRAWNIKÓW ✓ NASIONA TRAW, KWIATÓW, WARZYW ✓ ODZIEŻ, OBUWIE ROBOCZE, RĘKAWICE, BUTY FILCOWE	✓ ŚRODKI DO SUCHEJ DEZYNFEKCJI BUDYNKÓW INWENTARSKICH ✓ DONICZKI, KONEWKI ✓ i inne

TDAGRO Sp. z o.o.

Białkowo 52A, 87-400 Golub-Dobrzyń www.tdagro.pl

tel. 728 313 703 / fax 56 682 00 02

Dla fanów futbolu

LIPNO ➤ W piątek 23 lutego o 17.00, w ramach DKF-u, będzie można obejrzeć film „Gwiazdy” w reżyserii Jana Kidawy-Błońskiego. Po seansie planowane jest spotkanie z pasjonatem sportu Wojciechem Kupczykiem

„Gwiazdy” to oparta na faktach opowieść o legendzie polskiej i śląskiej piłki – Janie Banasiu. Młody

piłkarz rywalizuje ze swoim dawnym przyjacielem, zarówno na boisku, jak również o względy pięknej

dziewczyny. W rolach głównych zobaczymy Mateusza Kościukiewicza („Bez wstydu”, „Baczyński”) i Sebastiana Fabijańskiego („Belfer”, „Pitbull”).

Jan Banaś w latach 60. i 70. był gwiazdą śląskiej piłki. Strzelał bramki dla Polonii Bytom, a następnie dla Górnika Zabrze. Z tą drugą ekipą sięgnął po tytuły mistrza Polski, puchar kraju oraz awansował do finału Pucharu Zdobywców Pucharów. W reprezentacji Polski wystąpił 31 razy i strzelił siedem bramek. Był znany nie tylko ze świetnej skuteczności, ale także z efektownych sztuczek technicznych.

Obraz wyreżyserował Jan Kidawa-Błoński. Twórca pochodzi ze Śląska, urodził się w Chorzowie. Debiutował filmem „Trzy stopy nad ziemią” w 1984 roku. W swojej karierze nakręcił m.in. „Skazanego na bluesa” o życiu Ryszarda Riedla, lidera Dżemu, oraz „Różyczkę” z Magdaleną Boczarą i Andrzejem Sewerynem w rolach głównych.

Po projekcji o filmie będzie można podyskutować z Wojciechem Kupczykiem, pasjonatem sportu, kibicem i uczestnikiem igrzysk olimpijskich. Bilety na seans kosztują 10 zł.

(ToB)

fort. MCK Lipno

Brodnica

Wieczór z humorem

W czwartek 15 marca w Brodnickim Domu Kultury wystąpi satyryk i konferansjer Piotr Bałtroczyk.

Artysta od lat jest jednym z czołowych przedstawicieli kabaretu. W młodości był działaczem studenckiego ruchu artystycznego i laureatem festiwalu FAMA. Później związał się z Telewizją Polską i Polsatem, gdzie prowadził m.in. program „Piotr Bałtroczyk na żywo”.

Każdy występ artysta zaczyna od: „Dobry wieczór Państwu, nazywam się Piotr Bałtroczyk i jestem atrakcją. A Wy jesteście atrakcją dla mnie, bez Was czułbym się jak w domu – samotny i niepotrzebny”.

– I to właściwie jedyny, powtarzalny fragment wieczoru, w którym macie szansę uczestniczyć. Co nastąpi po „Dobry wieczór Państwu”, jest również zagadką dla Bałtroczyka – zachęcają organizatorzy. – Inwigilowany przez nadobną dziennikarkę, a jest na nadobność wrażliwy, przyznał kiedyś, że ma w głowie jakieś 7 godzin monologu i nieustanną zagadką jest dla niego, co wybierze z tajemnych szufladek umysłu.

W Brodnicy Bałtroczyk wystąpi z programem „Mężczyzna z kijowym peselem”. Początek o 19.00 w BDK. Bilety kosztują 50 zł i są do nabycia w sekretariacie BDK.

(ToB), fot. BDK

Co? Gdzie? Kiedy?

➤ Golub-Dobrzyń

➤ 22 lutego, o 17.00, w domu kultury zostanie zorganizowane wydarzenie pod hasłem „Świat magii Apollino”. W artystycznym programie m.in. zabawy, konkursy i nagrody wesołej wróżki. Bezpłatne zaproszenia do odbioru w sekretariacie DK. Liczba miejsc ograniczona.

➤ 1 marca o 18.00 w domu kultury planowane są 5. urodziny zumby w Golubiu-Dobrzyniu. Czwartkowe zajęcia odbędą się w stylu disco. Można spodziewać się kolorowych przebrań i muzyki z lat 80. i 90.

➤ Ośrodek Chopinowski zaprasza uczniów szkół muzycznych do udziału w 26. Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. Fryderyka Chopina. Jest on skierowany do dzieci i młodzieży do 16. roku życia. Muzyczną rywalizację oceni międzynarodowe jury, któremu przewodniczyć będzie prof. Andrzej Jasiński. Na laureatów czekają nagrody finansowe i specjalne. Konkurs odbędzie się w dniach 18-20 maja 2018 r. Termin przyjmowania zgłoszeń upływa 15 marca 2018 r. Więcej na stronie www.szafrania.art.pl.

➤ Rypin

➤ 20 lutego o 16.00 w centrali ksiąźnicy, w ramach Klubu Filmowego, będzie można obejrzeć „Blade Runner 2049” w reżyserii Denisa Villeneuve. W rolach głównych m.in. Ryan Gosling, Harrison Ford, Jared Leto. Film stanowi kontynuację „Łowcy androidów” z 1982 roku. Wstęp wolny.

➤ Od 21 do 23 lutego w ksiąźnicy odbędzie się V edycja Warsztatów Animacji Filmowej. Dzieci i młodzież będą miały okazję pracować z animatorką Magdą Bryll, posiadającą doświadczenie w pracy nad oscarową polską produkcją „Piotruś i Wilk”. Efektem pracy warsztatowej będą filmy animowane, których projekcje będą odbywać się przy okazji imprez kulturalnych w mieście. Tematem przewodnim tegorocznych warsztatów jest „Rypin na Marsie”.

➤ W sobotę 24 lutego w Rypińskim Centrum Sportu odbędzie się VIII Konkurs Modeli Kartonowych i Makiet Historycznych. Impreza rozpocznie się w południe i potrwa do 16.30. W tym czasie goście będą mieli okazję oglądać najciekawsze prace modelarzy z całej Polski. W konkursie wezmą udział modelarze indywidualni i zrzeszeni, którzy do 17 lutego przysłać formularze zgłoszeniowe. Podstawowym materiałem do budowy modeli musiał być papier w różnych postaciach. Modelarze będą rywalizować w dwóch kategoriach wiekowych: junior (do 18 lat) i senior (od 18 lat), w takich klasach jak np. samoloty i śmigłowce do 1945 r., pojazdy kołowe, gąsiennicowe, szynowe czy okręty i żaglowce. W tym roku dojdzie także nowa klasa pt. „Niepodległość”. Regulamin oraz kartę zgłoszeniową można znaleźć na stronie: www.muzeum.rypin.eu.

➤ Gmina Skrwilno organizuje Wieczór Kabaretowy. Podczas ósmej edycji, która odbędzie się 3 marca o 19.00 w hali sportowej w Skrwilnie, wystąpią: Marcin Daniec i kabaret Jurki. Bilety kosztują 55 zł i są dostępne w kasie urzędu gminy przy ul. Rypińskiej 7. Liczba miejsc ograniczona.

➤ Lipno

➤ W czwartek 22 lutego o 18.00 w auli MCK odbędzie się spotkanie z Katarzyną Muszyńską, autorką książki „Tajemnica Avinionu”. Pisarka porusza się w gatunku fantasy. Wstęp wolny.

➤ Wąbrzeźno

➤ 20 lutego o godz. 11.00 Wąbrzeski Dom Kultury zaprasza na bezpłatny spektakl teatralny dla dzieci pt. „Tam gdzie mieszkają lalki...”. Wykonawcami przedstawienia będą młodzi aktorzy koła teatralnego w Plemiętach. Rezerwacja miejsc i odbiór wejściówek w Dziale Animacji Kultury WDK osobiście lub pod numerem telefonu 56 688 17 27, wew. 24. Liczba miejsc ograniczona.

➤ 22 i 23 lutego w godz. 17.00-18.00 w domu kultury zaplanowane są warsztaty manualne pt. „Filcowanki”. Zajęcia poprowadzi Marta Paradowska. Koszt to 20 zł. Więcej informacji pod nr. tel. 56 688 17 27, wew. 24.

➤ W piątek 23 lutego o 17.00 w WDK Paweł Becker zaprezentuje prelekcję pt. „Wąbrzeźno w czasach Anny Wazówny”. Wstęp bezpłatny.

➤ 9 marca o 18.00 w domu kultury będzie można obejrzeć spektakl Teatru Afisz pt. „Afket, czyli qui pro quo”, organizowany z okazji Dnia Kobiet. To krótkie, dowcipne historie o miłości, opowiedziane w autorskich piosenkach. Bilety do nabycia w kasie WDK od pon. do pt. w godz. 12.00-16.00 w cenie 25 zł/osoba, natomiast cena biletów grupowych (grupa od 15 osób) wynosi 20 zł/osoba. Rezerwacja do 27 lutego.

➤ Tradycyjnie w Niedzielę Palmową 25 marca na pl. Jana Pawła II odbędzie się Miejski Jarmark Wielkanocny. Organizatorem wydarzenia jest Wąbrzeski Dom Kultury. Na rynku będzie można zakupić towary lokalnych i zamiejscowych twórców oraz przedsiębiorców. W trakcie jarmarku rozstrzygnięte zostaną konkursy: „Mazurek wielkanocny” oraz „Palma wielkanocna”. Dla najmłodszych mieszkańców miasta organizator przygotował zabawy i konkursy. Więcej informacji u Doroty Otremby, tel. 56 688 17 27, wew. 24, 535 436 071.

oprac. (ToB)

15.02.2018-21.02.2018

Piątek 16 lutego

TVN7 20:00

tele

program

RANGO

TVP 1

20:35 Ojciec Mateusz

05:55 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
07:25 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
10:05 Doktor Quinn odc. 23 s. 3 - serial
11:00 Wiadomości
11:10 Agrobiznes
11:30 Agropogoda
11:40 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
13:05 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
14:00 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
15:10 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
16:20 Halo, tu Pjongczang odc. 20
16:30 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Klan odc. 3263 - telenowela
18:30 Korona królów odc. 29 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:00 Pogoda
20:10 Olimpijski dzień
20:35 Ojciec Mateusz odc. 196 - serial
21:30 Sprawa dla reportera
22:30 Warto rozmawiać
23:40 Ciemna strona sieci - dokumentalny
00:45 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu

TVP 2

20:05 Barwy Szczęścia

06:05 Rodzinka.pl odc. 17 - serial
06:35 Włoska kuchnia jak u babci odc. 11 - serial
07:05 M jak miłość odc. 227 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:55 Panorama
11:10 Barwy szczęścia odc. 1803 - serial
11:40 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
11:55 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
15:45 Rodzinka.pl odc. 1 - serial
16:30 Kolo fortuny
17:10 Meandry uczuć odc. 50 - serial
18:00 Panorama
18:25 Sport-telegram
18:35 Pogoda
18:45 Halowy mityng Copernicus Cup w Toruniu
20:05 Barwy szczęścia odc. 1804 - serial
20:40 Wszystkiego zabawnego odc. 3
21:10 The Good Doctor odc. 10 - serial
21:55 Chłopaki też płaczą - komedia
23:55 Igraszki losu - komedia
01:35 Czerwony pająk - film

tvn

08:00 Dzień Dobry TVN

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 2 s. 14
07:50 Doradca smaku odc. 33
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2187
10:55 Ukryta prawda odc. 853 - serial
12:00 Szkoła odc. 505 - serial
13:00 19+ odc. 206 - serial
13:30 Szpital odc. 742 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 5 s. 9
15:30 Szkoła odc. 506 - serial
16:30 19+ odc. 207 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 854 - serial
18:00 Szpital odc. 743 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:40 Pogoda
19:45 Raport smogowy - wiem czym oddycham odc. 94
19:50 Uwaga! odc. 5222
20:10 Doradca smaku odc. 16
20:15 Na Wspólnej odc. 2630 - serial
20:55 Milionerzy odc. 116
21:30 Kuchenne rewolucje odc. 4 s. 15
22:35 Idealny facet dla mojej dziewczyny - komedia
01:05 Zakochani - komedia

POLSAT

17:00 Gliniarze

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 620 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 323 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 324 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 125 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 612 - serial
12:00 Pielęgniarki odc. 233 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 426 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2632 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 672 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3573
16:30 Na ratunek 112 odc. 116 - serial
17:00 Gliniarze odc. 104 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2633 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 487 - serial
20:05 Słaba pleć? - komedia
22:15 Skąd wiesz? - komedia
00:55 Incydent - film

HITY DNIA

**„Słaba pleć?”
(2015r.) Polsat 20:05**

Zośka jest atrakcyjna, wykształcona i wie, czego chce. Rodzinne miasteczko zamieniła na warszawską korporację i pnie się po drabinie sukcesu, choć do raju jeszcze droga daleka. Pewnego dnia zostaje oszukana przez szefa, traci pracę i reputację.

**„Skąd wiesz?”
(2010r.) Polsat 22:15**

Lisa od dzieciństwa pasjonuje się sportem i poświęca mu każdą wolną chwilę. Kiedy zostaje wyrzucona z drużyny softballowej, jej świat wali się w gruzy. Pogrążona w rozpacz, bez większego zastanowienia wdaje się w romans ze skoncentrowanym na sobie baseballistą, Mattym.

7 tvn

08:20 Zaklinaczka duchów

05:25 Ukryta prawda odc. 151 - serial
06:25 Szpital odc. 254 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 187 - serial
08:20 Zaklinaczka duchów odc. 9 s. 5 - serial
09:15 Kryminalni odc. 7 s. 2 - serial
10:20 Mango
11:55 Ukryta prawda odc. 529 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 188 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 428 - serial
14:55 Szpital odc. 255 - serial
15:55 Gotowe na wszystko odc. 12 s. 3 - serial
16:55 Zaklinaczka duchów odc. 10 - serial
17:55 Kryminalni odc. 8 s. 2 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 530 - serial
20:00 W rytmie hip-hopu Melodramat
22:20 Z Archiwum X 2018 odc. 5 s. 10 - serial
23:20 Love, Rosie - komedia
01:35 Moc magii odc. 45

4

06:00 Kacper : Szkoła Postrachu

06:00 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 17 - serial
06:35 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 20 - serial
07:05 Scooby Doo, gdzie jesteś?! odc. 1 - serial
07:35 Scooby Doo, gdzie jesteś?! odc. 4 - serial
08:00 Dom nie do poznania odc. 70
09:00 Nie igraj z aniołem odc. 8 - telenowela
10:00 Nie igraj z aniołem odc. 9 - telenowela
11:00 Drużyna A odc. 18 s. 2 - serial
12:00 Policjantki i policjanci odc. 352 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 53 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 165
15:00 Detektywi w akcji odc. 54 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 10 - telenowela
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 11 - telenowela
18:00 Drużyna A odc. 19 s. 2 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 353 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 147 - serial
21:00 Wakacje Jasia Fasoli - komedia
22:55 CSI: Kryminalne zagadki Miami odc. 143 - serial
23:55 Spadkobiercy odc. 41
00:55 Sekrety sąsiadów odc. 45 - serial

TV puls

14:45 Królowa serc

06:00 To moje życie! odc. 227 s. 3 - telenowela
07:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 32 - serial
08:00 Gliniarz i prokurator odc. 10 - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny odc. 4 s. 19 - serial
10:00 Magnum odc. 5 s. 6 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 5 s. 19 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 1 s. 3 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 5 s. 3 - serial
13:50 Niedoręczony list odc. 13 - serial
14:45 Królowa serc odc. 91 - telenowela
15:50 Gliniarz i prokurator odc. 11 - serial
16:45 13. posterunek odc. 12 s. 2 - serial
17:25 13. posterunek odc. 13 s. 2 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 32 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 33 - serial
20:00 Wielkie kino - komedia
21:40 Komedia romantyczna
23:05 Regulamin zabijania - film
01:25 Zobacz to!

TVP KULTURA

15:35 Chuligan literacki

08:00 Teledyski
08:05 Zakładka odc. 7
08:40 Informacje kulturalne
09:00 Prowokator - film
11:00 Dom odc. 16 - serial
12:35 Dom odc. 17 - serial
14:10 Niedzielne dzieci - film
15:35 Chuligan literacki odc. 3
16:15 Życie jako śmiertelna choroba przenoszona drogą płciową - film
18:05 Gustav Mahler - Autopsja geniusza - film
19:45 Rybak na dnie morza - film
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Jutro wstanę rano i oparzę się herbatą - komedia
22:05 Dziennik filozofa odc. 34
22:20 Lo i stało się. Zaduma nad światem w sieci - film
00:10 Koncert noworoczny z Budapesztu

TVP HISTORIA

13:40 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 473
07:00 Łupaszko - film
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 17
08:35 Skarby czeskiego dziedzictwa narodowego odc. 3 - serial
09:15 Królowa Bona odc. 8 - serial
10:25 Nowe Ateny odc. 73
11:20 Flesz historii Magazyn
11:40 FilMOTEKA Małopolska odc. 12
12:10 Nasz brat Bela Varga - film
13:10 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:40 Sensacje XX wieku odc. 75
14:40 Encyklopedia II wojny światowej odc. 91 - serial
15:20 Dzieje archeologii według Richarda Milesa odc. 1 - serial
16:25 Łupaszko - film
17:10 Taśmy bezpieki odc. 38
17:45 Królowa Bona odc. 9 - serial
18:55 Sensacje XX wieku odc. 28
19:55 Kwartet - magazyn regionów Czwórki Wyszehradzkiej odc. 97
20:30 Tajemnice III Rzeszy odc. 1 - serial
21:35 Wojenna narzeczona odc. 4 - serial
22:40 Spór o historię odc. 92
23:25 Świadek - film
00:15 Ośmiornica odc. 70 s. 9 - serial

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Przygody Mobilków - serial
09:00 Na zdrowie
09:25 Filmowe życiorysy
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 Misjonarze Świętej Rodziny w służbie rodzinie
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Po stronie prawdy
13:20 Próba wiary - serial
14:15 Koncert pasyjny: „Krzyżu święty nade wszystko” w wykonaniu Orkiestry Victoria
15:25 Ja głuchy
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
16:35 Przegląd tygodnika rodzin katolickich „Źródło”
16:40 Iwato - film
16:55 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
17:00 Odwaga wiary - film
17:25 Święty na każdy dzień
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni z Duchem Świętym
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Superksięga odc. 25 - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Głos Polski
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Wielcy duchem - serial
23:00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny

TVP 1

17:55 Klan

05:20 Sprawa dla reportera
06:15 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
06:55 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
09:10 Ojciec Mateusz odc. 196 - serial
10:05 Doktor Quinn odc. 24 s. 3 - serial
11:00 Wiadomości
11:10 Agrobiznes
11:30 Agropogoda
11:45 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
12:10 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
13:25 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
15:10 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
16:20 Halo, tu Pjongczang odc. 21
16:30 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Klan odc. 3264 - telenowela
18:30 Olimpijski dzień
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:00 Pogoda
20:10 Olimpijski dzień
20:35 The Wall. Wygraj marzenia odc. 21
21:35 Kuba - film
23:45 Bezpieczna przystań
01:40 Taśmy z Magdalenki - film

TVP 2

19:35 Barwy Szczęścia

05:55 Rodzinka.pl odc. 18 - serial
06:25 Podróże z historią odc. 54
07:00 M jak miłość odc. 228 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:15 Barwy szczęścia odc. 1804 - serial
11:45 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
11:55 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
12:45 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
15:45 Rodzinka.pl odc. 2 - serial
16:30 Kolo fortuny
17:10 Meandry uczuć odc. 51 - serial
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram
18:45 Pogoda
18:55 Rodzinka.pl odc. 24 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1804 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1805 - serial
20:40 Zakonnica w przebraniu II: Powrót do habitu - komedia
22:40 Czerwony pajak - film
00:20 The Good Doctor odc. 10 - serial

tvn

08:00 Dzień Dobry TVN

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 3 s. 14
07:50 Doradca smaku odc. 16
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2188
10:55 Ukryta prawda odc. 854 - serial
12:00 Szkoła odc. 506 - serial
13:00 19+ odc. 207 - serial
13:30 Szpital odc. 743 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 6 s. 9
15:30 Szkoła odc. 507 - serial
16:30 19+ odc. 208 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 855 - serial
18:00 Szpital odc. 744 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:40 Pogoda
19:45 Raport smogowy
- wiem czym oddycham odc. 95
19:50 Uwaga! odc. 5223
20:00 Harry Potter i Insygnia Śmierci: część I odc. 1 - film
23:05 Kick-Ass II odc. 2 s. 1
- komedia sensacyjna
01:15 Życie bez wstydu odc. 9 s. 5

POLSAT

12:00 Pielęgniarki

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 621 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 325 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 326 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 126 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 613 - serial
12:00 Pielęgniarki odc. 234 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 427 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2633 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 673 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3574
16:30 Na ratunek 112 odc. 117 - serial
17:00 Gliniarze odc. 105 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2634 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 488 - serial
20:05 Kogel-mogel - komedia
22:20 Terminator: Ocalenie - film
00:50 Intruz - film

7 tvn

12:55 Sąd rodzinny

05:20 Ukryta prawda odc. 152 - serial
06:20 Szpital odc. 255 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 188 - serial
08:20 Zaklinaczka duchów odc. 10 s. 5 - serial
09:15 Kryminalni odc. 8 s. 2 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 530 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 189 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 429 - serial
14:55 Szpital odc. 256 - serial
15:55 Gotowe na wszystko odc. 13 s. 3 - serial
16:55 Zaklinaczka duchów odc. 11 s. 5 - serial
17:55 Kryminalni odc. 9 s. 2 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 531 - serial
20:00 Rango - film
22:15 Torque. Jazda na krawędzi - film
00:00 Zabójcza broń odc. 18 - serial

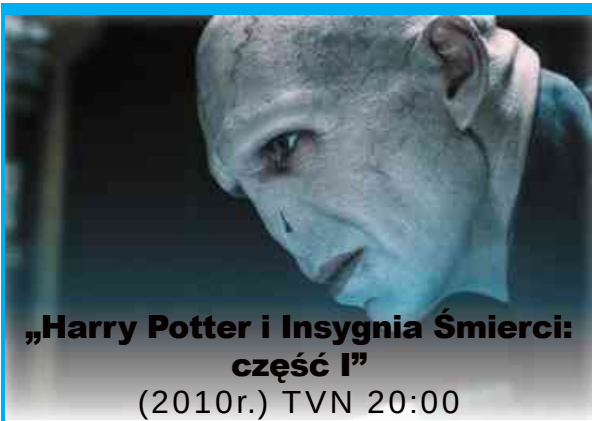
4

13:00 Galileo

06:00 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 18 - serial
06:35 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 21 - serial
07:05 Scooby Doo, gdzie jesteś?! odc. 2 - serial
07:35 Scooby Doo, gdzie jesteś?! odc. 5 - serial
08:00 Dom nie do poznania odc. 71
09:00 Nie igraj z aniołem odc. 10 - telenowela
10:00 Nie igraj z aniołem odc. 11 - telenowela
11:00 Drużyna A odc. 19 s. 2 - serial
12:00 Policjantki i policjanci odc. 353 - serial
13:00 Galileo odc. 644
14:00 Galileo odc. 645
15:00 Detektywi w akcji odc. 55 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 12 - telenowela
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 13 - telenowela
18:00 Drużyna A odc. 20 s. 2 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 354 - serial
20:00 Mecenasa Lena Barska odc. 7 - serial
21:05 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 144 - serial
22:05 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 145 - serial
23:20 Zombieland Czarna - komedia
01:00 Rude Tube

HITY DNIA

„Harry Potter i Insygnia Śmierci: część I”
(2010r.) TVN 20:00

Wpływy lorda Voldemorta rosną. Jego zwolennicy zaczynają pełnić coraz istotniejsze role w Ministerstwie Magii. Po śmierci Dumbledore'a dyrektorem szkoły w Hogwarcie zostaje popiecznik Księcia Ciemności, Severus Snape.

„Kick-Ass II”
(2013r.) Polsat 23:05

Minęło kilka lat od czasu, gdy znany jako Kick-Ass Dave Lizewski oraz mistrzyni walki Hit Girl zlikwidowali Franka D'Amico. Oboje porzucili kostiumy superbohaterów i powrócili do normalnego życia. Swoimi czynami zainspirowali wielu ludzi, którzy wyruszyli w miasto bronić porządku.

TV puls

16:45 13. posterunek

06:00 To moje życie! odc. 228 s. 3 - telenowela
07:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 33 - serial
08:00 Gliniarz i prokurator odc. 11 - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny odc. 5 s. 19 - serial
10:00 Magnum odc. 6 s. 6 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 6 s. 19 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 2 s. 3 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 6 s. 3 - serial
13:50 Niedoreczony list odc. 14 - serial
14:45 Królowa serc odc. 92 - telenowela
15:50 Gliniarz i prokurator odc. 12 - serial
16:45 13. posterunek odc. 13 s. 2 - serial
17:25 13. posterunek odc. 14 s. 2 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 33 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 34 - serial
20:00 Ghost Rider - film
22:05 Więzienie w ogniu - film
23:55 Wielkie kino - komedia
01:30 Ale numer! odc. 39

TVP KULTURA

11:00 Dom

08:00 Teledyski
08:10 Antyfonie odc. 4
08:45 Informacje kulturalne
09:10 Życie jako śmiertelna choroba przenoszona drogą płciową - film
11:00 Dom odc. 18 - serial
12:40 Dom odc. 19 - serial
14:35 Chopin i jego Europa 2016
- Jonathan Plowright i Yulianna Avdeeva
16:10 Nienasyceni odc. 6
16:35 Chłopcy - film
18:15 Zmiana - film
19:40 Videofan odc. 93
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Nieobliczalni - komedia sensacyjna
22:05 Tygodnik kulturalny
22:50 Dziennik filozofa odc. 35
23:05 Informacje kulturalne ekstra odc. 2596
23:35 T. LOVE za kratami
00:50 Jutro wstanę rano i oparzę się herbatą - komedia

TVP HISTORIA

07:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat

06:50 Był taki dzień odc. 474
07:00 Łupaszko - film
07:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 19
08:30 Skarby czeskiego dziedzictwa narodowego odc. 4 - serial
09:10 Królowa Bona odc. 9 - serial
10:10 Śladami zbrodni i walki 1944-1956 odc. 8 - serial
10:45 Podróże z historią odc. 27
11:20 Taśmy bezpieki odc. 38
11:50 Sport w TVP - obrazy z wystawy - film
12:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:35 Sensacje XX wieku odc. 28
14:30 Encyklopedia II wojny światowej odc. 58 - serial
15:05 Solny skarb UNESCO odc. 3
15:20 Najwspanialszy w królestwie zwierząt odc. 4 - serial
16:25 Polak, Węgier, dwa bratanki. Prawdy i mity. Przeszłość i przyszłość - film
17:15 Szpiedzy odc. 4 - serial
17:45 Królowa Bona odc. 10 - serial
18:55 Sensacje XX wieku odc. 81
20:00 Niecała nieprawda czyli PRL w DTV odc. 25
20:35 Genialne wynalazki odc. 4 - film
21:40 Przedwiośnie odc. 1 - serial
22:40 Szerokie tory odc. 89
23:20 Borys Niemcow. Śmierć w cieniu Kremła - film
00:25 Ośmiornica odc. 71 s. 9 - serial

TRAM

00:00 Programy powtórkowe
08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia
- rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Superksięga odc. 25 - serial
09:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Duc in altum
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Głos Polski
11:35 Aktywna zima odc. 2
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Trinity Goodheart - film
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Wielcy duchem - serial
14:55 Słowo życia
- rozważanie Ewangelii dnia
15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia z Koronką do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Siódmy sakrament
16:35 Świat na wyciągnięcie ręki odc. 15 - serial
17:00 Serce Afryki - film
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni z Duchem Świętym
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Westerplatte młodych
18:55 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
19:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
19:30 Latający dom - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Głos serca odc. 1 - serial
23:20 Nieoczekiwana podróż - film

HITY DNIA

„Walentynki” (2010r.) TVN 22:05

W Los Angeles w dniu świętego Walentego przecinają się ścieżki zmagających się z kłopotami sercowymi. Wśród nich są m.in.: Julia, Edgar i Estelle, Kara, Morley, a także Kate Hazeltine i Kelvin, który wbrew swojej woli musi przygotować materiał o walentynkach.

„Świat to za mało” (1999r.) TVP 1 20:15

James Bond ma ustalić, kto zabił sir Roberta Kinga. Agent 007 musi ochraniać córkę ofiary, Elektrę, spadkobierczynię King Enterprises. Tymczasem do akcji wkracza terrorysta Renard, który planuje zniszczenie rurociągów oraz przejęcie bomby neutronowej i ładunku plutonu.

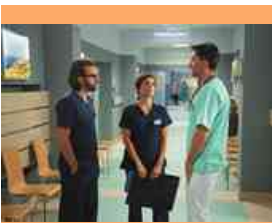
TVP 1

09:40 Korona królów

05:25 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
06:25 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
07:00 Naszaarmia.pl
07:30 Rok w ogrodzie
07:50 Rok w ogrodzie extra
08:10 Korona królów odc. 26 - serial
08:40 Korona królów odc. 27 - serial
09:10 Korona królów odc. 28 - serial
09:40 Korona królów odc. 29 - serial
10:15 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
10:55 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
11:40 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
12:10 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
13:25 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
15:05 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
15:15 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
15:50 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
16:20 Halo, tu Pjongczang odc. 22
16:35 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Olimpijski dzień
19:30 Wiadomości
20:00 Pogoda
20:05 Sport
20:15 Świat to za mało - film
22:30 Wychodne mamusiek - komedia
00:20 Horror na szosie - film

TVP 2

16:50 Na dobre i na złe

02:05 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
06:15 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
06:35 Włoska kuchnia jak u babci odc. 12 - serial
07:05 M jak miłość odc. 1350 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:05 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
10:25 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
12:10 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
13:05 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
13:45 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
14:25 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
15:45 Pierwsza randka odc. 11
16:50 Na dobre i na złe odc. 694 - serial
17:45 Słowo na niedzielę
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:55 Postaw na milion - kulisy
19:05 Postaw na milion
20:05 The Voice Kids odc. 13
22:10 Sztuka zbrodni odc. 6 - serial
23:15 Rani odc. 5 - serial
00:20 Różowa Pantera II - komedia kryminalna

tvn

11:00 Na Wspólnej

05:35 Mango - Telezakupy
07:50 Spotkanie ze smakiem
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1051
11:00 Na Wspólnej odc. 2627 - serial
11:25 Na Wspólnej odc. 2628 - serial
11:50 Na Wspólnej odc. 2629 - serial
12:15 Na Wspólnej odc. 2630 - serial
12:50 Domowe rewolucje odc. 6 s. 2
13:50 Azja Express odc. 13 s. 2
15:25 Hop - film
17:25 Kobieta na krańcu świata odc. 9 s. 9
18:00 Kuchenne rewolucje odc. 4 s. 15
19:00 Fakty - wiem czym oddycham odc. 96
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:40 Raport smogowy
19:45 Uwaga! odc. 5224
20:00 Minionki rozrabiają - film
22:05 Walentynki - komedia
00:45 Mucha II

POLSAT

10:15 Ewa gotuje

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 My3 odc. 5
08:15 Jeźdźcy smoków: Obroncy Berk odc. 6 - serial
08:45 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 48 - serial
09:15 Zakochany Madagaskar - film
09:45 Shrek 3-D - film
10:00 Makaronowy zawrót głowy odc. 1
10:15 Ewa gotuje odc. 291
10:45 Makaronowy zawrót głowy odc. 2
11:00 Maska Zorro - film
14:00 Kogel-mogel - komedia
16:15 Kabarety Rybnik 2017
18:20 Chłopaki do wzięcia odc. 138 - telenowela dokumentalna
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 489 - serial
20:10 Krowy na wypasie - film
22:00 Bad Boys II - komedia sensacyjna
01:10 Pod obserwacją - film

7 tvn

09:30 Gotowe na wszystko

05:45 Ukryta prawda odc. 153 - serial
06:50 Mango - Telezakupy
08:55 Dwóch i pół odc. 9 s. 11 - serial
09:30 Gotowe na wszystko odc. 9 s. 3 - serial
10:30 Gotowe na wszystko odc. 10 s. 3 - serial
11:25 Kryminalni odc. 5 s. 2 - serial
12:30 Kryminalni odc. 6 s. 2 - serial
13:30 Kryminalni odc. 7 s. 2 - serial
14:35 Stalowy rycerz - film
16:40 W rytmie hip-hopu
19:00 Heca w zoo - komedia
21:10 Szkoła rocka - komedia
23:35 Wydział pościgowy - film
02:20 Moc magii odc. 47

4

13:45 STOP Drogówka

06:00 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 19 - serial
06:35 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 22 - serial
07:05 Scooby Doo, gdzie jesteś?! odc. 3 - serial
07:35 Scooby Doo, gdzie jesteś?! odc. 6 - serial
08:05 Tom i Jerry Show odc. 11 - serial
08:30 Tom i Jerry Show odc. 12 - serial
08:55 Tom i Jerry Show odc. 13 - serial
09:30 Tom i Jerry: Magiczny pierścień - film
10:35 Policjantki i policjanci odc. 350 - serial
11:40 Policjantki i policjanci odc. 351 - serial
12:40 Policjantki i policjanci odc. 352 - serial
13:45 STOP Drogówka odc. 166
14:45 Wymarzeni - komedia
16:45 Żelazna dama - film
19:00 Galileo odc. 646
20:00 Policjantki i policjanci odc. 353 - serial
21:00 Policjantki i policjanci odc. 354 - serial
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 146 - serial
23:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 147 - serial
00:00 Następny jesteś ty - film

TV puls

08:50 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 Skorpion odc. 13 s. 2 - serial
07:00 Taki jest świat odc. 46 s. 3
07:50 Tajemnice medyczne odc. 9 - serial
08:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 21 - serial
09:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 22 - serial
10:45 Lombard. Życie pod zastaw odc. 23 - serial
11:45 Lombard. Życie pod zastaw odc. 24 - serial
12:45 Lombard. Życie pod zastaw odc. 25 - serial
13:45 Milioner w spodkach - komedia
15:40 W królestwie smoków - film
17:50 Król Skorpion II: Narodziny wojownika - film
20:00 Liberator - film
22:00 Django - western
01:35 Komedia romantyczna

TVP KULTURA

18:25 Tygodnik kulturalny

08:00 Wszystkie stworzenia duże i małe odc. 10 - serial
09:00 Informacje kulturalne
09:20 Jutro mnie tu nie będzie - film
09:55 Piosenki z „Polskich Nagrań”
11:00 Białoruski klimat odc. 6
11:35 Wilkołak - Malowane słowami - film
12:55 Vincent van Gogh
14:00 Smak curry
15:50 Wydarzenie aktualne
16:30 Smuga cienia - film
18:25 Tygodnik kulturalny
19:15 Legendy rocka odc. 44 - serial
19:40 Legendy rocka odc. 45 - serial
20:20 Kochanek królowej
22:45 Iggy Pop plays Balise Session
00:20 Pod Mocnym Aniołem - film

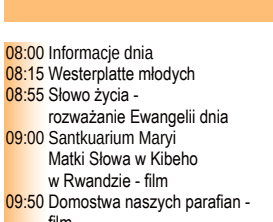
TVP HISTORIA

10:15 Okrasa łamie przepisy

06:50 Był taki dzień odc. 475
07:00 Saga prastarej puszczy odc. 7 - serial
08:05 Dziedzictwo regionów odc. 7
08:25 Skarby czeskiego dziedzictwa narodowego odc. 8 - serial
08:55 Pamięć Polski. I edycja Polskiej Listy Krajowej Programu UNESCO Pamięć Świata odc. 5
09:05 Siedem życzeń odc. 6 - serial młodzieżowy
10:15 Okrasa łamie przepisy odc. 160
10:45 Wszystkie kolory świata odc. 11 - serial
11:50 Opowieść o Indiach odc. 1 - film
12:55 Amerykańska broń odc. 7 - film
13:55 Szerokie tory odc. 146
14:30 Wielka gra odc. 61
15:35 Spór o historię
16:15 Obrona Lwowa - film
17:15 Tajemnica Gór Sowich
17:45 Ile jest życia odc. 1 - serial
18:50 Tajemnice III Rzeszy odc. 1 - serial
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Ekstradycja odc. 1 s. 2 - serial
21:35 Strajk na zgniataczu
22:15 Starożytni Rzymianie odc. 3 - serial
23:25 Alisa w krainie wojny - film
00:55 Dama kameliowa

TRAM

08:00 Informacje dnia

08:15 Westerplatte młodych
08:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:00 Santtuarium Maryi Matki Słowa w Kibeho w Rwandzie - film
09:50 Domostwa naszych parafian - film
10:00 Informacje dnia
10:15 Myśląc ojczyzna
10:30 Święty na każdy dzień
10:35 Polski punkt widzenia
11:00 Kropelka radości
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
12:50 Kościół w potrzebie
13:20 Siódmy sakrament
13:45 Ocalić od zapomnienia
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Głos serca odc. 1 - serial
15:20 Jan Paweł II (1978-2005)
15:30 Wierzę w Boga
15:45 Spotkania z ekologią odc. 7
16:00 Informacje dnia
16:10 Próba wiary - serial
17:00 Z Parlamentu Europejskiego
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni z Duchem Świętym
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
19:30 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Szlif księżnej - film
23:40 Szansa na dziecko - naprotechnologia

TVP 1

17:30 Jaka to melodia?

05:40 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
07:00 Msza święta z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
08:00 Tydzień
08:40 Ziarno odc. 649
09:15 Jak to działa? odc. 148
09:45 Sonda II odc. 74
10:10 Zakochaj się w Polsce odc. 59
10:45 Między ziemią a niebem
11:25 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
11:55 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
12:55 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
13:55 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu odc. 68
15:35 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
16:25 Halo, tu Pjongczang odc. 23
16:40 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:30 Jaka to melodia?
18:25 Olimpijski dzień
19:30 Wiadomości
20:00 Pogoda
20:05 Sport
20:15 Blondynka odc. 74 - serial
21:10 Iskry miłości - komedia
22:45 Jobs - film
01:00 Cyrograf - film

TVP 2

14:00 Familiada

05:10 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
07:10 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
09:20 Pytanie na śniadanie
10:20 Barwy szczęścia odc. 1803 - serial
10:50 Barwy szczęścia odc. 1804 - serial
11:20 Barwy szczęścia odc. 1805 - serial
11:55 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
12:10 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
13:10 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
14:00 Familiada
14:40 Kolo fortuny
15:20 Na dobre i na złe odc. 695 - serial
16:25 The Voice Kids odc. 13,
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:55 Na sygnale odc. 176 - serial
19:25 Rodzinka.pl odc. 224 - serial
20:05 Różowa Pantera II - komedia kryminalna
21:50 Barany. Islandzka opowieść
23:35 Miłość - film
01:50 Rawa Blues Festival odc. 3

tvn

19:45 Uwaga!

05:45 Mango - Telezakupy
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1052
11:00 Domowe rewolucje odc. 7 s. 2
12:00 Co za tydzień odc. 838
12:35 Drzewo marzeń odc. 9
13:35 Hobbit: Pustkowia Smauga - film
16:55 Minionki rozrabiają - film
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:40 Raport smogowy -
wiem czym oddycham odc. 97
19:45 Uwaga! odc. 5225
20:00 Hobbit: Bitwa Pięciu Armii - film
23:00 Harry Potter i Insignia Śmierci:
część I odc. 1 - film
02:05 MasterChef odc. 14 s. 6

POLSAT

08:05 Jeźdźcy smoków: obrońcy Berk

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:35 My3 odc. 6
08:05 Jeźdźcy smoków: obrońcy Berk odc. 7 - serial
08:35 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 49 - serial
09:05 Shrek 3-D - film
09:25 Król lew - film
11:25 Karate Kid III - film
13:45 Krowy na wypasie - film
15:45 Daleko jeszcze? - komedia
17:50 Nasz nowy dom odc. 93
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Państwo w państwie odc. 260
20:00 Kabaret na żywo
22:55 Snajper III - film
00:55 Polowanie na czarownicę - film

7 tvn

11:50 Kryminalni

05:45 Ukryta prawda odc. 154 - serial
06:45 Mango
08:50 Gotowe na wszystko odc. 11 s. 3 - serial
09:50 Gotowe na wszystko odc. 12 s. 3 - serial
10:50 Gotowe na wszystko odc. 13 s. 3 - serial
11:50 Kryminalni odc. 8 s. 2 - serial
12:55 Kryminalni odc. 9 s. 2 - serial
13:55 Zaklinaczka duchów odc. 11 s. 5 - serial
14:55 Chisum
17:20 Święta Dennisa rozrabiaki - komedia
19:00 Zabójcza broń odc. 18 - serial
20:00 Wydział pościgowy - film
22:45 Wydział wewnętrzny - film
01:10 Moc magii odc. 48

4

10:55 Galileo

06:00 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 20 - serial
06:35 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 23 - serial
07:05 Scooby Doo, gdzie jesteś?! odc. 4 - serial
07:35 Scooby Doo, gdzie jesteś?! odc. 7 - serial
08:05 Tom i Jerry Show odc. 13 - serial
08:30 Tom i Jerry Show odc. 14 - serial
08:55 Prawie jak gladiator - film
10:55 Galileo odc. 645
11:55 Galileo odc. 646
12:55 Ona to on - komedia
15:05 Drużyna A - film
17:05 Wakacje Jasia Fasoli - komedia
19:00 Galileo odc. 647
20:00 Lwie serce - film
22:20 Prima aprilis
00:05 STOP Drogówka odc. 166

TV puls

06:55 Allo Allo

06:00 Skorpion odc. 14 s. 2 - serial
06:55 Allo, Allo odc. 15 s. 5 - serial
07:30 Allo, Allo odc. 16 s. 5 - serial
08:05 Allo, Allo odc. 17 s. 5 - serial
08:40 Allo, Allo odc. 18 s. 5 - serial
9:15 Przygody Merlina odc. 13 - serial
10:10 Przygody Merlina odc. 1 s. 2 - serial
11:20 Vicky: wielki mały wiking - film
12:55 Najpiękniejsze baśnie - film
14:10 Żelazny Jan odc. 7 - film
15:55 Król Skorpion II: Narodziny wojownika - film
18:20 Bibliotekarz III: Klątwa kielicha Judasza - film
20:00 Człowiek mafii - film
21:55 We krwi - film
00:05 Wikingowie odc. 7 s. 2 - serial

TVP KULTURA

17:15 Studio Kultura - niedziela z...

08:00 Wszystkie stworzenia duże i małe odc. 9 - serial
09:00 Scena klasyczna odc. 6
09:50 Trzeci punkt widzenia odc. 223
10:30 Wyspa - krótkometrażowy
11:15 Sobie król - obcyza
08:00 Wszystkie stworzenia duże i małe odc. 11 - serial
09:00 Scena klasyczna odc. 7
09:50 Trzeci punkt widzenia odc. 224
10:30 Ciemnego pokoju nie trzeba się bać - film
11:15 Hamlet x 5 - film
11:35 Błękitny anioł - film
13:40 Rozmowy kontrolowane - komedia
15:25 Pajace - opera
17:00 Pomniki historii odc. 72 - serial
17:15 Studio Kultura - niedziela z... odc. 491
18:10 Dziewczyny do wzięcia - komedia
19:05 Czesław Niemen - Sopot '80
19:35 Sobie król - film
20:25 Czarny Czwartek. Janek Wiśniewski padł
22:25 Scena klasyczna odc. 13
23:10 Trzeci punkt widzenia odc. 224
23:40 Jorcajt - film
00:45 T. LOVE za kratami jowy
12:10 Sekrety i kłamstwa - psychologiczny
14:40 Fidelio
17:05 Pomniki historii odc. 71 - serial
17:15 Studio Kultura - niedziela z...
18:10 Mąż, żona, dziewczyna i złodziej, czyli sceny miłosne z Shakespeare'a
19:25 Gwiazdka w Złotopolicach
20:40 Yesterday - dramat obyczajowy
22:20 Scena klasyczna odc. 12
23:10 Trzeci punkt widzenia odc. 223
23:40 Yes Men idą na rewolucję - dokumentalny

TVP HISTORIA

09:00 Skarb sekretarza

06:50 Był taki dzień odc. 476
07:00 Woliński Park Narodowy - film
07:55 Moje życie dla Niego - film
09:00 Skarb sekretarza odc. 2 - serial
09:35 Skarb sekretarza odc. 3 - serial
10:05 Okrasa łamie przepisy odc. 163
10:35 Wszystkie kolory świata odc. 3 - serial
11:40 Najwspanialsii w królestwie zwierząt odc. 4 - serial
12:45 Egipt odc. 4 - serial
13:45 Szerokie tory odc. 150
14:25 Za winy niepopelnione
16:10 Wielka gra odc. 62
17:00 Szlakiem miejsc niezwykłych odc. 57 - serial
17:20 Ex libris
17:50 Ile jest życia odc. 2 - serial
18:50 Genialne wynalazki odc. 4 - film
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Dama kameliowa
22:25 Wcielenia zła odc. 4 - serial
23:30 Sala nr 6 - film
01:05 Starożytni Rzymianie odc. 3 - serial

TRWAM

08:00 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:05 Polski punkt widzenia
08:25 Święty na każdy dzień
08:30 Z Parlamentu Europejskiego
09:00 Myśląc
09:10 Spotkanie z Magdą Buczek
09:15 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
09:30 Msza Święta z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
10:35 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
10:40 Pochodzenie świata odc. 1 - film
11:40 Petra - tajemnicze miasto
12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem
12:20 Wieś - to też Polska
13:30 Papież Polak do Rodaków - serial
14:00 Szlif księżnej - film
15:35 Święty na każdy dzień
15:40 Syria - z serca pustyni
16:00 Informacje dnia
16:10 Koncert życzeń
17:00 Tam, gdzie Bóg płacze - serial
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni z Duchem Świętym
18:00 Rekolacje Wielkopostne Ojca Świętego Franciszka dla Kurii Rzymskiej w mieście Ariccia
19:25 Retrospekcja
19:30 Brat Ogień odc. 25 - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Samson i Dalila odc. 14 - serial
22:25 Święty na każdy dzień
22:30 Marana - film
22:40 Tydzień z Ziemi Świętej
23:00 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej
23:30 Powstanie wielkopolskie polskie zwycięstwo odc. 2

HITY DNIA

„Jobs”
(2013r.) TVP 1 22:45

Steve Jobs rozpoczyna studia w Reed College, ale porzuca je i wyjeżdża z przyjacielem do Indii, gdzie pod wpływem LSD obmyśla, jak zmienić świat. Steve'a Wozniaka poznał w szkole średniej. Geniusz inżyniera inspirował go do założenia firmy. W tym czasie okazuje się, że dziewczyna Steve'a jest w ciąży.

„Hobbit: Pustkowia Smauga”
(2013r.) TVN 13:35

Hobbit Bilbo Baggins w towarzystwie Gandalfa i dowodzonych przez Thorina Dębową Tarczę krasnoludów kontynuuje podróż przez Śródziemie. Celem wyprawy jest odzyskanie Ereboru – dawnego królestwa krasnoludów.

TVP 1

10:05 Doktor Quinn

05:55 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
06:40 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
06:45 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
07:30 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Okrasa łamie przepisy odc. 118
09:15 Jaka to melodia?
10:05 Doktor Quinn odc. 25 s. 3 - serial
11:05 Zagadka hotelu Grand odc. 38 - serial
11:55 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
14:35 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
15:35 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
16:20 Halo, tu Pjongczang odc. 24
16:30 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Klan odc. 3265 - telenowela
18:30 Korona królów odc. 30 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:00 Pogoda
20:15 Olimpijski dzień
20:35 Zabusia Spektakl teatralny
22:05 Tajemnice de Revolutionibus - film
23:10 Uwikłanie - film
01:25 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu

TVP 2

18:55 Rodzinka.pl

06:05 Rodzinka.pl odc. 19 - serial
06:35 Coś dla Ciebie odc. 138
07:05 M jak miłość odc. 229 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:15 Barwy szczęścia odc. 1805 - serial
11:40 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
12:50 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
13:45 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
14:00 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu odc. 141
14:45 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
15:00 Taka to robota, czyli kabaretowy przegląd zawodów odc. 1
15:30 Tygrysy Europy odc. 15 - serial
16:30 Koło fortuny
17:10 Meandry uczuć odc. 52 - serial
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram
18:45 Pogoda
18:55 Rodzinka.pl odc. 25 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1805 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1806 - serial
20:40 Kulisy serialu „Barwy szczęścia” odc. 25
20:50 M jak miłość odc. 1352 - serial
21:40 Kulisy serialu „M jak miłość” - film
21:55 Midnight Sun odc. 6 - serial
23:00 Midnight Sun odc. 7 - serial
00:05 Nowe czarne złoto Ameryki - film

tvn

15:30 Szkoła

05:40 Uwaga! odc. 5225
06:15 Mango
07:25 Nowa Maja w ogrodzie odc. 18
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2189
10:55 Ukryta prawda odc. 855 - serial
12:00 Szkoła odc. 507 - serial
13:00 19+ odc. 208 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 7 s. 9
15:30 Szkoła odc. 508 - serial
16:30 19+ odc. 209 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 856 - serial
18:00 Szpital odc. 745 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:40 Pogoda
19:45 Raport smogowy
- wiem czym oddycham odc. 98
19:50 Uwaga! odc. 5226
20:10 Doradca smaku odc. 29
20:15 Na Wspólnej odc. 2631 - serial
20:55 Milionerzy odc. 117
21:30 Disco Polo - komedia muzyczna
23:45 Projekt Lady odc. 11 s. 2
00:45 Projekt Lady odc. 12 s. 2

POLSAT

13:00 Trudne sprawy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 622 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 327 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 328 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 127 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 614 - serial
12:00 Pielęgniarki odc. 235 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 428 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2634 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 674 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3575
16:30 Na ratunek 112 odc. 118 - serial
17:00 Gliniarze odc. 106 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2635 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 490 - serial
20:05 Polowanie na czarownicę - film
22:10 W pogoni za zemstą - film
00:30 Punisher - film

HITY DNIA

„Disco Polo”
(2015r.) TVN 21:30

Lata 90., czasy transformacji. Tomek i Rudy zakładają zespół discopolowy z zamiarem zrobienia kariery. Początkowo grają w remizach i na wiejskich dyskotekach. W końcu wkraczają na muzyczne salony, czyli do wytwórni Alfa. Tomek zakochuje się w pięknej i ekscentrycznej diwie Gensoninie.

„Polowanie na czarownicę”
(2011r.) Polsat 20:05

Behmen powraca z krucjaty. Wraz z Felsonem zamierzają przejść w stan spoczynku. Ku ich zdumieniu widzą kraj spustoszony przez czarną śmierć. Rycerze zostają zatrzymani przez ludzi kardynała. Ci informują ich, że grozi im więzienie, chyba że podejmą się niebezpiecznej misji.

7 tvn

09:15 Kryminalni

05:20 Ukryta prawda odc. 155 - serial
06:20 Szpital odc. 256 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 189 - serial
08:20 Zaklinaczka duchów odc. 11 s. 5 - serial
09:15 Kryminalni odc. 9 s. 2 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 531 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 190 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 430 - serial
14:55 Szpital odc. 257 - serial
15:55 Gotowe na wszystko odc. 14 s. 3 - serial
16:55 Zaklinaczka duchów odc. 12 s. 5 - serial
17:55 Kryminalni odc. 10 s. 2 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 532 - serial
20:00 Wydział wewnętrzny - film
22:25 Nie z tego świata odc. 22 s. 5 - serial
23:30 Paranormal Activity III
01:10 Moc magii odc. 49

4

21:35 Śmierć na 1000 sposobów

06:00 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 21 - serial
06:35 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 24 - serial
07:05 Scooby Doo, gdzie jesteś?! odc. 5, 8 - serial
08:00 Dom nie do poznania odc. 72
09:00 Nie igraj z aniołem odc. 12 - telenowela
10:00 Nie igraj z aniołem odc. 13 - telenowela
11:00 Drużyna A odc. 20 s. 2 - serial
12:00 Policjantki i policjanci odc. 354 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 56 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 71
15:00 Detektywi w akcji odc. 57 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 14 - telenowela
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 15 - telenowela
18:00 Drużyna A odc. 21 s. 2 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 355 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 148 - serial
21:05 Śmierć na 1000 sposobów odc. 4 - serial
21:35 Śmierć na 1000 sposobów odc. 5 - serial
22:00 Galileo odc. 646
23:00 Galileo odc. 647
00:00 STOP Drogówka odc. 166

TV puls

18:00 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 To moje życie! odc. 229 s. 3 - telenowela
07:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 34 - serial
08:00 Gliniarz i prokurator odc. 12 - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny odc. 6 s. 19 - serial
10:00 Magnum odc. 7 s. 6 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 7 s. 19 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 3 s. 3 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 7 s. 3 - serial
13:50 Niedoręczony list odc. 15 - serial
14:45 Królowa serc odc. 93 - telenowela
15:50 Gliniarz i prokurator odc. 13 - serial
16:45 13. posterunek odc. 14 s. 2 - serial
17:25 13. posterunek odc. 15 s. 2 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 34 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 35 - serial
20:00 Piąty element - film
22:20 Liberator - film
00:25 Piąta fala - film

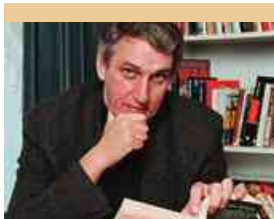
TVP KULTURA

11:00 Dom

08:10 Scena klasyczna odc. 7
09:00 Chłopcy - film
10:35 Obiekt - film
11:00 Dom odc. 20 - serial
12:40 Dom odc. 21 - serial
14:25 Trójka do wzięcia - film
15:20 Studio Kultura
- niedziela z... odc. 491
16:10 Pora umierać - film
18:10 20 000 dni na Ziemi - film
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Dobry Amerykanin - film
22:10 Kronos odc. 10
22:50 Którędy po sztukę odc. 36
22:55 Videofan odc. 94
23:20 Dziennik filozofa odc. 36
23:35 Samowolka
00:50 Problem profesora Czelawy

TVP HISTORIA

13:25 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 477
07:00 Polak, Węgier, dwa bratanki. Prawdy i mity. Przeszłość i przyszłość - film
07:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 20
08:25 Skarby czeskiego dziedzictwa narodowego odc. 5 - serial
09:05 Królowa Bona odc. 10 - serial
10:15 Amerykańska broń odc. 7 - film
11:05 Niecała nieprawda czyli PRL w DTV odc. 25
11:35 Braciszek - film
13:25 Sensacje XX wieku odc. 81
14:25 Encyklopedia II wojny światowej odc. 65 - serial
15:00 Wyśpiewana historia odc. 1
15:10 Spór o historię odc. 124
15:50 Egipt odc. 4 - serial przygodowy
16:55 Ex libris
17:20 Flesz historii
17:45 Królowa Bona odc. 11 - serial
18:40 Krótka historia odc. 12
18:50 Sensacje XX wieku odc. 56
19:25 Sensacje XX wieku odc. 64
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Pancerni pogromcy Hitlera odc. 1 - film
21:30 Przedwiośnie odc. 2 - serial
22:35 Kuracjusz jestem - film
23:40 Alisa w krainie wojny - film
01:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 20

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:25 Słowo życia
- rozważanie Ewangelii dnia
09:40 Tydzień z Ziemi Świętej
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 Owoce posługi misyjnej - film
11:50 Retrospekcja
11:55 Święty na każdy dzień
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Kosmos - film
13:20 Koncert życzeń
14:10 Prawdziwie spada z nieba - film
15:10 W pułapce wojny - film
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuaria polskie
16:30 Zew natury
16:55 Świadkowie - serial
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni z Duchem Świętym
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Jay Jay Odrzutowiec - serial
19:45 Modlitwa
z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna Felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Stan bezpieczeństwa państwa
22:10 Dziesięć przykazań odc. 61 - serial
23:00 Ojciec McGivney - film

TVP 1

18:30 Korona królów

05:50 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
06:55 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Sonda II odc. 74
09:15 The Wall. Wygraj marzenia odc. 21
10:10 Dookoła świata odc. 3
10:40 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
14:35 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
14:50 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
15:35 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
16:20 Halo, tu Pjongczang odc. 25
16:35 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Klan odc. 3266 - telenowela
18:30 Korona królów odc. 31 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:00 Pogoda
20:10 Olimpijski dzień
20:35 S.W.A.T. - jednostka specjalna odc. 11 - serial
21:35 Magazyn śledczy Anity Gargas odc. 62
22:10 Weterani. Wyrwani śmierci odc. 7 - serial
22:35 Uwężone odc. 8 - serial
23:35 Gwardia odc. 3 - serial
00:35 Ostatnia akcja - komedia sensacyjna

TVP 2

06:05 Rodzinka.pl

06:05 Rodzinka.pl odc. 20 - serial
06:35 Z sowieckiego GUL-agu do służby pastorskiej
07:05 M jak miłość odc. 230 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:45 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
10:55 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
11:30 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
11:45 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
12:10 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
13:40 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
14:10 O mnie się nie martw odc. 84 s. 7 - serial
15:05 Dzięki Bogu już weekend odc. 7
15:25 M jak miłość odc. 1352 - serial
16:30 Kolo fortuny
17:10 Meandry uczuć odc. 53 - serial
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram
18:45 Pogoda
18:55 Rodzinka.pl odc. 26 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1806 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1807 - serial
20:50 M jak miłość odc. 1353 - serial
21:45 Kulisy serialu „M jak miłość” - film
21:55 Magazyn Ekspresu Reporterów
22:55 Mój Niemandsland - film
23:50 Mów mi Vincent - komedia
01:40 Midnight Sun odc. 6 - serial

tvn

19:50 Uwaga!

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 4 s. 14
07:50 Doradca smaku odc. 29
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2190
10:55 Ukryta prawda odc. 856 - serial
12:00 Szkoła odc. 508 - serial
13:00 19+ odc. 209 - serial
13:30 Szpital odc. 745 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 8 s. 9
15:30 Szkoła odc. 509 - serial
16:30 19+ odc. 210 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 857 - serial
18:00 Szpital odc. 746 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:40 Pogoda
19:45 Raport smogowy - wiem czym oddycham odc. 99
19:50 Uwaga! odc. 5227
20:10 Doradca smaku odc. 24
20:15 Na Wspólnej odc. 2632 - serial
20:55 Milionerzy odc. 118
21:30 Diagnosta odc. 1 s. 2 - serial
22:30 Kuba Wojewódzki odc. 1 s. 12
23:30 Superwizjer odc. 1119
00:05 Życie bez wstydu odc. 10 s. 5

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 623 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 330 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 331 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 128 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 615 - serial
12:00 Pielęgniarki odc. 236 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 429 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2635 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 675 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3576
16:30 Na ratunek 112 odc. 119 - serial
17:00 Gliniarze odc. 107 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2636 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 491 - serial
20:10 Punisher - film
22:40 Czarny świt - film
00:45 Co ty wiesz o swoim dziadku? - komedia

7 tvn

12:55 Sąd rodzinny

05:35 W-11 - wydział śledczy odc. 1113 - serial
06:20 Szpital odc. 257 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 190 - serial
08:15 Zaklinaczka duchów odc. 12 s. 5 - serial
09:10 Kryminalni odc. 10 s. 2 - serial
10:20 Mango
11:55 Ukryta prawda odc. 532 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 191 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 431 - serial
14:55 Szpital odc. 258 - serial
15:55 Gotowe na wszystko odc. 15 s. 3 - serial
16:55 Zaklinaczka duchów odc. 13 s. 5 - serial
17:55 Kryminalni odc. 11 s. 2 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 533 - serial
22:10 Sęp - film
00:55 Z Archiwum X 2018 odc. 5 s. 10 - serial

4

13:00 Detektywi w akcji

06:00 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 22 - serial
06:35 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 25 - serial
07:05 Scooby Doo, gdzie jesteś?! odc. 6 - serial
07:35 Scooby Doo, gdzie jesteś?! odc. 9 - serial
08:00 Dom nie do poznania odc. 73
09:00 Nie igraj z aniołem odc. 14 - telenowela
10:00 Nie igraj z aniołem odc. 15 - telenowela
11:00 Drużyna A odc. 21 s. 2 - serial
12:00 Policjanci i policjanci odc. 355 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 58 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 72
15:00 Detektywi w akcji odc. 59 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 16 - telenowela
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 17 - telenowela
18:00 Drużyna A odc. 22 s. 2 - serial
19:00 Policjanci i policjanci odc. 356 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 149 - serial
21:05 Trefny wóz - film
22:55 CSI: Kryminalne zagadki Miami odc. 144 - serial
23:55 Spadkobiercy odc. 42
00:55 Najgroźniejsze zwierzęta świata odc. 3 - serial

HITY DNIA

„S.W.A.T. – jednostka specjalna” (2017r.) Polsat 20:35

Porucznik Daniel „Hondo” Harrelson zostaje mianowany dowódcą elitarniej jednostki bojowej w Los Angeles. Pochodzący z nizin społecznych policjant stara się zachować lojalność wobec środowiska, w którym się wychował, jednocześnie będąc uczciwy wobec kolegów z policji.

„Ghost Rider” (2007r.) TV Puls 22:10

Johnny Blaze jest zawodowym motocyklistą i kaskaderem, który robi wszystko, by ratować chorego ojca i ukochaną Roxanne. I wtedy zjawia się wysłannik piekieł, Mefistofeles, który za okazaną pomoc żąda jego duszy. Johnny decyduje się podpisać cyrograf.

TV puls

16:45 13. posterunek

06:00 To moje życie! odc. 230 s. 3 - telenowela
07:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 35 - serial
08:00 Gliniarz i prokurator odc. 13 - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny odc. 7 s. 19 - serial
10:00 Magnum odc. 8 s. 6 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 8 s. 19 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 4 s. 3 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 8 s. 3 - serial
13:50 Niedoręczony list odc. 16 - serial
14:45 Królowa serc odc. 94 - telenowela
15:50 Gliniarz i prokurator odc. 14 - serial
16:45 13. posterunek odc. 15 s. 2 - serial
17:25 13. posterunek odc. 16 s. 2 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 35 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 36 - serial
20:00 Push - film
22:10 Ghost Rider - film
00:20 Zoo odc. 5 s. 1 - serial grozy

TVP KULTURA

15:35 Tygodnik kulturalny

08:10 Wydarzenie aktualne
08:40 Informacje kulturalne
09:00 Pora umierać - film
11:00 Dom odc. 22 - serial
12:45 Dom odc. 23 - serial
14:30 Ogłoszenie matrymonialne - komedia
15:35 Tygodnik kulturalny
16:25 Stepy - film
18:00 Solidarność według kobiet - film
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Przypadek Klary
22:15 I Used to Be Darker - film
23:50 Dziennik filozofa odc. 37
00:05 Performance odc. 100

TVP HISTORIA

08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat

06:50 Był taki dzień odc. 478
00:00 Kosmopolak - film
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 21
08:35 Skarby czeskiego dziedzictwa narodowego odc. 6 - serial
09:15 Królowa Bona odc. 11 - serial
10:15 Opowieść o Indiach odc. 1 - film
11:20 Szpiezdy odc. 4 - serial
11:50 Wszystkie kolory świata odc. 11 - serial
12:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:25 Sensacje XX wieku odc. 56
13:55 Sensacje XX wieku odc. 64
14:25 Encyklopedia II wojny światowej odc. 66 - serial
15:05 Pancerni pogromcy Hitlera odc. 1 - film
16:00 Gawędy historyczne odc. 4
16:35 Gintrowski - film
17:25 Polska i świat z historią w tle odc. 98
17:45 Królowa Bona odc. 12 - serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 117
19:20 Sensacje XX wieku odc. 104
19:55 Nowe Ateny odc. 74
20:50 Było, nie minęło 21:30 Przedwiośnie odc. 3 - serial
22:30 Made in USSR - film
23:35 Gracze - film
01:20 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 21

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:40 Świadkowie - serial
09:10 Papież Polak do Rodaków - serial
09:40 Zło zwyciężał dobrem - film
10:00 Informacje dnia
10:15 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej
10:45 Zew natury
11:05 Mocni w wierze
11:35 Mysłąc ojczyzna
11:45 Młodzi Świata
12:00 Anioł Pański
12:03 Skarby czeskiego dziedzictwa narodowego odc. 6 - serial
12:20 Lato marzeń - film
13:40 Dzikie serce Reportaż
14:00 Dziesięć przykazań odc. 61 - serial
14:45 Filmowe życiorysy
15:20 Ostatni rzeźbiarz w szkole
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą
16:30 Kalejdoskop młodych
16:50 Express studencki
17:00 Dobra wiara, dobre tricki
17:10 Prosto o gospodarce
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni z Duchem Świętym
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy maluch to potrafi
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Mysłąc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Odkupienie - western
23:40 Toliara - film

HITY DNIA

**„Szakal”
(1997r.) TV Puls 22:10**

Szakal, płatny zabójca, otrzymuje zlecenie zabicia członka rządu amerykańskiego. Sprawą zajmują się Preston, szef FBI, i Walentyna Kozłowa, oficer rosyjskiego wywiadu. Werbują do współpracy Declana Mulqueena, byłego terrorystę IRA, który odsiaduje wyrok.

**„Co ty wiesz o swoim dziadku?”
(2016r.) Polsat 20:40**

Dick jest emerytowanym generałem amerykańskiej armii i od niedawna wdowcem. Jest także dziadkiem Jasona – chłopaka, którego życie przypomina bardzo nudny film. Były wojskowy stawia sobie za punkt honoru demoralizację wnuka, aby, w swoim mniemaniu, zrobić z niego prawdziwego mężczyznę.

TVP 1

17:55 Klan

05:10 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
06:45 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:35 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
08:55 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
10:35 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
10:55 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
12:20 Wiadomości
12:30 Agrobiznes
12:55 Agropogoda
13:05 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
15:35 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
15:50 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
16:20 Halo, tu Pjongczang odc. 26
16:35 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Klan odc. 3267 - telenowela
18:30 Korona królów odc. 32 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:00 Pogoda
20:10 Olimpijski dzień
20:30 Sevilla FC - Manchester United
20:40 Sevilla FC - Manchester United
23:00 Liga Mistrzów UEFA
00:15 30000 zaginionych dzieci - film

TVP 2

20:45 Na dobre i na złe

05:50 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
06:30 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
07:00 Historia kina żydowskiego w Polsce - film
07:25 Rodzinka.pl odc. 21 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:10 Barwy szczęścia odc. 1807 - serial
11:40 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
14:25 Zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu
14:50 Rodzinka.pl odc. 3 - serial
15:30 M jak miłość odc. 1353 - serial
16:30 Kolo fortuny
17:10 Meandry uczuć odc. 54 - serial
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram
18:45 Pogoda
18:55 Rodzinka.pl odc. 27 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1807 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1808 - serial
20:45 Na dobre i na złe odc. 696 - serial
21:45 Na sygnale odc. 179 - serial
22:25 Mów mi Vincent - komedia
00:15 Zakazane królestwo - film

tvn

13:00 19+

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 5 s. 14
07:50 Doradca smaku odc. 24
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2191
10:55 Ukryta prawda odc. 857 - serial
12:00 Szkoła odc. 509 - serial
13:00 19+ odc. 210 - serial
13:30 Szpital odc. 746 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 9 s. 9
15:30 Szkoła odc. 510 - serial
16:30 19+ odc. 211 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 858 - serial
18:00 Szpital odc. 747 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:40 Pogoda
19:45 Raport smogowy
- wiem czym oddycham odc. 100
19:50 Uwaga! odc. 5228
20:10 Doradca smaku odc. 27
20:15 Na Wspólnej odc. 2633 - serial
20:55 Miliarderzy odc. 119
21:30 Agent - gwiazdy odc. 1 s. 3
22:30 10 000 lat przed naszą erą - film
00:45 Życie bez wstydu odc. 11 s. 5

POLSAT

18:00 Pierwsza Miłość

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 624 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 332 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 334 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 129 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 616 - serial
12:00 Pielęgniarki odc. 237 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 430 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2636 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 676 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3577
16:30 Na ratunek 112 odc. 120 - serial
17:00 Gliniarze odc. 108 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2637 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 492 - serial
20:05 Świat według Kiepskich odc. 491 - serial
20:40 Co ty wiesz o swoim dziadku? - komedia
23:00 Wydział zabójstw, Hollywood - komedia sensacyjna
01:35 Zawód: święty Mikołaj - komedia

7 tvn

07:10 Sąd rodzinny

05:15 Ukryta prawda odc. 156 - serial
06:15 Szpital odc. 258 - serial
07:10 Sąd rodzinny odc. 191 - serial
08:10 Zaklinaczka duchów odc. 13 s. 5 - serial
09:10 Kryminalni odc. 11 s. 2 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 533 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 192 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 432 - serial
14:55 Szpital odc. 259 - serial
15:55 Gotowe na wszystko odc. 16 s. 3 - serial
16:55 Zaklinaczka duchów odc. 14 s. 5 - serial
17:55 Kryminalni odc. 12 s. 2 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 534 - serial
20:00 Gniew oceanu - film
22:45 Magazyn UEFA
Champions League odc. 2
23:50 Strumień - film
01:55 Moc magii odc. 51

4

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 23 - serial
06:35 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 26 - serial
07:05 Scooby Doo, gdzie jesteś?! odc. 7 - serial
07:35 Scooby Doo, gdzie jesteś?! odc. 10 - serial
08:00 Dom nie do poznania odc. 74
09:00 Nie igraj z aniołem odc. 16 - telenowela
10:00 Nie igraj z aniołem odc. 17 - telenowela
11:00 Drużyna A odc. 22 s. 2 - serial
12:00 Policjantki i policjanci odc. 356 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 60 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 73
15:00 Detektywi w akcji odc. 61 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 18 - telenowela
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 19 - telenowela
18:00 Drużyna A odc. 23 s. 2 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 357 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 150 - serial
21:05 Zabójczy układ - film
22:55 CSI: Kryminalne zagadki Miami odc. 145 - serial
23:55 Spadkobiercy odc. 43,
00:55 Sekrety sąsiadów odc. 47 - serial

TV puls

18:00 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 To moje życie! odc. 231 s. 3 - telenowela
07:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 36 - serial
08:00 Gliniarz i prokurator odc. 14 - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny odc. 8 s. 19 - serial
10:00 Magnum odc. 9 s. 6 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 9 s. 19 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 5 s. 3 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 9 s. 3 - serial
13:50 Niedoręczony list odc. 17 - serial
14:45 Królowa serc odc. 95 - telenowela
15:50 Gliniarz i prokurator odc. 15 - serial
16:45 13. posterunek odc. 16 s. 2 - serial
17:25 13. posterunek odc. 17 s. 2 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 36 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 37 - serial
20:00 Kod Merkury - film
22:10 Szakal - film
00:50 Zoo odc. 6 s. 1 - serial grozy

TVP KULTURA

11:00 Dom

08:05 Białoruski klimat odc. 6
08:40 Informacje kulturalne
08:55 Stepy - film
10:25 Za burtą - film
11:00 Dom odc. 24 - serial
12:45 Dom odc. 25 - serial
14:25 Wrony - film
15:40 Wolna sobota - komedia
16:30 Dezerterzy odc. 70
17:00 Weiser - film
18:50 Mrozek i Baltazar - film
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Wieczór kinomana
- Ścieżki chwały
20:25 Ścieżki chwały - film
22:05 Dziennik filozofa odc. 38
22:20 Jedna scena odc. 70
22:40 Jeszcze nie wieczór
- komediodramat
00:30 Informacje kulturalne

TVP HISTORIA

13:25 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 479
06:55 Gintrowski - film
07:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 22
08:30 Skarby czeskiego dziedzictwa narodowego odc. 7 - serial
09:10 Królowa Bona odc. 12 - serial
10:10 Kuracjusz jestem - film
11:10 Spór o historię odc. 112
11:50 Wszystkie kolory świata odc. 3 - serial
12:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:25 Sensacje XX wieku odc. 117
14:00 Sensacje XX wieku odc. 104
14:35 Encyklopedia II wojny światowej odc. 67 - serial
15:10 Made in USSR - film
16:10 Sam przeciw wszystkim... czyli pierwszy wolny związkowiec - film
16:40 Pamięć Polski. I edycja Polskiej Listy Krajowej Programu UNESCO
Pamięć Świata
17:05 Krótka historia odc. 41
17:15 Śladami zbrodni i walki 1944-1956 odc. 16 - serial
17:45 Biała wizytówka odc. 1 - serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 57
19:20 Sensacje XX wieku odc. 58
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Dzieje archeologii według Richarda Milesa odc. 2 - serial
21:35 Przedwiośnie odc. 4 - serial
22:35 My, dzieci z Lagrów - film
23:45 Dziewczęta z Nowolipek - film
01:25 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 22

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia
- rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Każdy maluch to potrafi
09:00 Kalejdoskop młodych
09:20 Express studencki
09:25 Sanktuaria polskie
09:45 Święty na każdy dzień
09:50 Opowieść wiecznie żywa - serial
10:00 Światła nadziei - film
11:00 Świat na wyciągnięcie ręki odc. 42 - serial
11:25 Myśląc ojczyzna
11:40 Prosto o gospodarce
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Niebieska jabłoń - film
12:55 Święty na każdy dzień
14:00 Odkupienie - western
15:40 Poczta z Indii - Chennai
- miasto św. Tomasza Apostoła
- film
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Na zdrowie
16:30 Peru-Piura - film
17:00 Po stronie prawdy
17:55 40 dni z Duchem Świętym
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Przygody Mobilków - serial
19:45 Modlitwa
z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Kraina Boga - film
23:30 Serce Afryki - film

Dobrze zjeść

Danie przygotowane na zajęciach praktycznych przez uczniów klasy II Technikum Żywnienia i Usług Gastronomicznych Zespołu Szkół we Wroniu

PIECZEŃ RZYMSKA

Składniki:

- 350 g mięsa wieprzowego bez kości (łopatka)
- 75 g bułki pszennej (czerstwa)
- 150 ml mleka do namoczenia bułki
- 40 g cebuli
- 15 g masła
- 1 szt. jajo
- 10 g mąki ziemniaczanej
- 10 g bułki tartej
- 10 g tłuszczu
- sól, pieprz (do smaku)

Sposób wykonania:

Mięso pokrój, bułkę namocz w mleku, odciśnij i zmiel razem z mięsem. Cebulę pokrój w kostkę i zeszklij na maśle. Połącz składniki masy z jajkiem, przyprawami, mąką ziemniaczaną i dokładnie wymieszaj. Formę wysmaruj tłuszczem i wysyp bułką tartą lub wyłóż papierem do pieczenia. Całą masę wyłóż do wysmarowanej formy i posyp z wierzchu bułką tartą. Wyrównaj powierzchnię masy, wypełnioną foremką stuknij delikatnie o blat, by usunąć nadmiar powietrza. Przygotowaną pieczeń włóż do nagrzanego do 180 stopni Celsjusza piekarnika na ok. 40 minut. Podawaj na gorąco z sosem chrzanowym.

Smacznego! Natalia Zdrodowska

	5	6	9	3		8	1	
	9		7					
8	4			2		3		
		5			3		9	
		8		1		7		
	1		6			4		
		4		7			5	6
					6		4	
	8	2		4	5	9	7	

3			7					
		8	1		6	5	3	
		5		3			8	7
	6			4		2	9	1
			9	6	2			
9	5	2		7			4	
5	8			1		4		
	2	9	3		5	7		
					9			8

P O G O D A

CZW. 15.02.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 2 -5 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1028 1029 hPa wiatr: 19 15 km/h
PT. 16.02.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 1 -2 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1029 1032 hPa wiatr: 15 14 km/h
SB. 17.02.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 1 -1 °C opady: 0,5 0 mm ciśnienie: 1034 1032 hPa wiatr: 13 12 km/h
ND. 18.02.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 1 -3 °C opady: 0,1 0,1 mm ciśnienie: 1031 1030 hPa wiatr: 11 13 km/h
PN. 19.02.2018	DZIEŃ NOC temperatura: -1 -5 °C opady: 0,1 0 mm ciśnienie: 1029 1028 hPa wiatr: 14 10 km/h
WT. 20.02.2018	DZIEŃ NOC temperatura: -1 -6 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1028 1029 hPa wiatr: 8 10 km/h
ŚR. 21.02.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 0 -5 °C opady: 0 2 mm ciśnienie: 1030 1026 hPa wiatr: 12 20 km/h

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

Jezioro nad Kruszwicą	Sprawa sądowa	10	Rzeka w Białorusi i na Litwie.	Befszytk	Babiniec arabski	Przy butach taternika	Biuro dyplomaty
			Okrywa szyję	Tanie wino	Cukrowy syrop		
Charakterystyka	15		Motoryz.: typ łady		6		
w Kościele katolickim święcenia kapłańskie				11	17		
			Dotknięty kalectwem, ułomny, inwalida			4	
Żdźbła roślin zbożowych			Kompan Atosa i Portosa				
Hacel	1						
H z krzyż-kiem	Pierwszy komputer	12			Braki siły fizycznej, osłabienie, słabość	Zdolność oddziaływania na kogoś, wpływ	Puder lub w kostkach
	Biskupia koronacja		Poczucie godności osobistej, dobre imię, cześć	Doświadczenie w jakiejś dziedzinie; ekspert, biegły			8
Pierwszy człon wyrazów związanych z rolnictwem	Zasięg czegoś ustalonego, przyjętego	9	Roślina z rodziny krzyżowych; z nasion jej wytłacza się olej	Lekki, odkryty powóz konny (bryczka)	Odrobina szczęścia	13	7
					Brak szczęścia		
Ofiara wypadku				3			Czyn, dzieło
			Mały krok				
Filmowa rybka							
Grzybi ssak	14	2		Pies gończy			
1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17							

Kilka pytań do adwokata

PRAWO ➤ Adwokat Anna Krawczyk-Koźmińska, prowadząca Kancelarię Adwokacką w Wąbrzeźnie (ulica Wolności 4, tel. 663-018-891), przybliży Czytelnikom zawiloci prawa i problemów z nim związanych

W tym numerze wyjaśnimy kwestie dotyczące dzierżawy gruntów rolnych. Umowy te są bardzo popularne wśród rolników. Sporządzane są, niestety, bez głębszego przemyślenia, co kończy się tym, że mnóstwo sporów dotyczących takich umów znajduje finał w sądach.

– **Pan Antoni zawarł z sąsiadem umowę dzierżawy hektara gruntu na 3 lata ustnie, słyszało to jednak kilku świadków. Dzierżawa była wykonywana przez dwa lata, strony wywiązały się ze swoich zobowiązań, ale po tym czasie drugi sąsiad zaproponował mu lepsze warunki i z tym zawarł umowę na piśmie twierdząc, że ustna umowa była nieważna. Czy jest tak faktycznie?**

– Nie. Umowa jest ważna. Co więcej, brak zachowania formy pisemnej doprowadzić może do tego, że w przypadku wątpliwości można będzie uznać, że jest zawarta na czas nieoznaczony, gdyż kodeks co do zasady przewiduje, że ustnie można zawierać umowy na okresy krótsze niż rok. Jeśli umowa na okres dłuższy zawarta zostanie ustnie, skutkuje to tylko trudnościami dowodowymi, a nie jej nieważnością. Pan Antoni nie ma zatem większych szans w sądzie, tym bardziej, że ustne zawarcie umowy potwierdzą świadkowie. Kolejna umowa dzierżawy, mimo że pisemna, może zostać uznana za nieważną.

Z tego typu sytuacjami zawierania nowych umów, bądź zrywania poprzednich po otrzymaniu lepszej oferty, spotykam się już kilkakrotnie.

– **Jaka sprawa sądowa może potwierdzić, kto ma prawo dzierżawić grunty?**

– Są to sprawy o ustalenie obowiązkiwania umowy dzierżawy.

Przy zawieraniu umowy dzierżawy gruntu, strony powinny pamiętać o zachowaniu formy pisemnej

– **Jakie korzyści, oprócz łatwości w udowodnieniu obowiązkiwania umowy, daje zawarcie jej na piśmie?**

– Najważniejszą jest prawo pierwokupu. Wymaga ono jednak dodatkowych warunków. Prawo pierwokupu przysługuje z mocy ustawy dzierżawcy, jeżeli: umowa dzierżawy została zawarta w formie pisemnej i ma datę pewną (urzędowo potwierdzoną) oraz była wykonywana co najmniej przez 3 lata, licząc od tej daty, oraz nabywana nieruchomości rolna wchodzi w skład gospodarstwa rodzinnego dzierżawcy. Potwierdzenia daty na umowie trzeba dokonać albo u notariusza, albo w urzędzie gminy. Można ją też wpisać do

ewidencji gruntów. To ostatnie jej szczególnie istotne, gdy umowa dzierżawy zawierana jest dla celów ubezpieczeniowych czyli uzyskania świadczenia z KRUS.

– **Jakie jeszcze błędy, które rodzą konieczność procesowania się przed sądem, pojawiają się przy tego rodzaju umowach?**

– Strony często zapominają o dokładnym określeniu przedmiotu umowy. Kolejny błąd to brak protokołu zdawczo-odbiorczego, szczególnie gdy stan gruntów jest zły i na czas doprowadzenia ich do porządku wydzierżawiający rezygnuje z czynszu na pewien okres. Jeśli protokołu nie ma, domniemywa się, że rzecz została dzier-

żawcy wydana w stanie dobrym do umówionego użytku. Często zapomina się o określeniu obowiązków wydzierżawiającego i dzierżawcy, a dotyczyć one mogą na przykład ulepszeń.

Kolejne uchybienia dotyczą czynszów, na przykład brak jest w umowach wyraźnego określenia daty płatności. W tym przypadku za strony zdecyduje kodeks określając, że czynsz płatny będzie co pół roku „z dołu”, zatem pierwszą kwotę należności z tego tytułu otrzymamy od dzierżawcy dopiero po upływie pół roku od dnia udostępnienia mu gruntu.

– **Rolnicy określają czasem czynsz jako równowartość określonej ilości zboża.**

Czy jest to dopuszczalne?

– Tak, jak najbardziej jest to popularna forma. Niestety, z mojej praktyki wiem, że i tu pojawiają się uchybienia. Na przykład rolnicy ustalą, że czynsz będzie wynosił 500 kg zboża, a zapomną wskazać jakiego.

– **Jakie groźniejsze błędy można jeszcze wskazać?**

– Spotkałam się z przypadkami, gdy strony zawierając umowę dzierżawy na czas określony, na przykład na 10 lat, nie pomyślały o tym, żeby zamieścić w niej prawo do jej wypowiedzenia. Tymczasem z orzecznictwa sądu najwyższego wynika, że aby umowa mogła zostać wypowiedziana, strony muszą wpisać takie zastrzeżenie w jej treści, co więcej – wymaga się, by w samej umowie określić wówczas przypadki, które upoważniają rolnika do wypowiedzenia umowy, np. spóźnienie z płatnością czynszu, niewłaściwą gospodarkę rolną itp.

– **Czy te wszystkie uchybienia daje się naprawić już po podpisaniu umowy?**

– Czasem, przy dobrej woli stron, można taką umowę aneksować. Częściej na mankamenty umowy rolnik zwraca uwagę dopiero wtedy, gdy sprawa trafi już do sądu. Jak zawsze naprawienie czegośkolwiek post factum jest znaczenie trudniejsze niż zapobieganie szkodom wcześniej. Niekiedy z udziałem adwokata uda się naprostować różnego typu niejasności umowy. Wszystko zależy jednak od dowodów, które uda się przedstawić i trafnej argumentacji prawnej.

Adwokat Anna Krawczyk-Koźmińska
fot. pixabay

Urząd skarbowy

Pamiętaj o pliku kontrolnym

Do 26 lutego podatnicy VAT (VAT-7 i VAT-7K) muszą złożyć pierwszy Jednolity Plik Kontrolny za styczeń 2018 r.

JPK_VAT to zestaw informacji o zakupach i sprzedaży, który wynika z ewidencji VAT przedsiębiorcy za dany okres. Przesyła się go wyłącznie w wersji elektronicznej, w określonym układzie i formacie.

Od 1 lutego 2018 r. podatnicy VAT otrzymali do dyspozycji

nowe, bezpłatne narzędzie do wysyłania JPK_VAT – aplikację e-mikrofirma. E-mikrofirma nie jest programem finansowo-księgowym. To intuicyjna aplikacja ułatwiająca najmniejszym przedsiębiorcom wywiązywanie się z nowego obowiązku, w szczególności gdy nie korzy-

stają z fachowej pomocy księgowej.

E-mikrofirma umożliwia m.in. wystawianie faktur krajowych, zapisywanie faktur zakupu, automatyczne utworzenie ewidencji VAT na podstawie wprowadzonych dokumentów czy dodanie sprzedaży para-

gonowej. Dzięki niej podatnicy automatycznie wygenerują JPK_VAT, wyślą go do Ministerstwa Finansów oraz pobiorą Urzędowe Poświadczenie Odbioru (UPO).

Aplikacja e-mikrofirma, a także formularz oraz informacje, jak utworzyć i wysłać JPK_VAT, są dostępne na stronie www.jpk.mf.gov.pl.

Do wysłania pliku JPK_VAT konieczna jest jego autoryzacja (uwierzytelnienie). Służy do tego jeden z dwóch podpisów elektronicznych: kwalifikowany podpis elektroniczny oraz Profil

Zaufany (eGO).

Profil Zaufany (eGO) to bezpłatne narzędzie, dzięki któremu można potwierdzać swoją tożsamość w internecie (służy jako elektroniczny podpis) i korzystać z wielu usług online na portalach urzędowych.

Profil Zaufany można założyć na dwa sposoby:

– przez system bankowości elektronicznej, bez konieczności wychodzenia z domu;

– przez internet (www.pz.gov.pl), potwierdzając go w urzędzie skarbowym.

Joga – w drodze po zdrowie

ĆWICZENIA ➤ Człowiek sam odpowiada za swój stan zdrowia i musi być tego świadomy. Takie podejście ułatwia znalezienie motywacji do ćwiczeń

W dzisiejszym odcinku spotkania z jogą przedstawimy kilka zagadnień teoretycznych, które warto poznać. Większość ludzi, zwłaszcza z krajów europejskich, myśli o jodze jako o zestawie pozycji i ćwiczeniach oddechowych. Jest to jednak tylko jeden z elementów tej filozofii. W jodze można wyróżnić osiem podstawowych gałęzi. Pierwszą jest na pewno Yama, czyli pięć cnót, które wpływają na twoje relacje z innymi. To niekrzywdzenie, prawdomówność, niekradzenie, wstrzemięźliwość i brak przywiązania. Drugą gałęzią jest Niyama, czyli obserwowanie swojego postępowania – w jaki sposób fizycznie reagujemy na swoje życie. Trzecią gałęzią są Asany, czyli pozycje fizyczne, które przedstawiamy w naszych artykułach. Następną gałęzią jest Pranayama, czyli zestaw ćwiczeń oddechowych. Dalej występuje jeszcze Pratyahara, czyli skupienie się na wnętrzu własnego ja, wycofanie naszych zmysłów ze świata zewnętrznego. Kolejną gałęzią jogi jest Dharana, czyli koncentracja, która poprzedza medytację – Dyana. Ostatnim punktem jest osiągnięcie oświecenia, czyli samorealizacji.

Słowo joga znaczy dosłownie „zjednoczenie” lub „jarzmo” i jest to związek umysłu, ciała, serca i działań. Kojarzona jest ona z serią pozycji fizycznych, które wzmacniają ciało i umysł. W ten sposób dochodzimy do sformułowania hatha joga. Tu widzimy dwa przeciwieństwa, występujące w słowie hatha. Wyrasza ten to w sumie dwa pojęcia: słońca i księżyca. Pierwsze jest synonimem ciepła i męskości, a drugie to z kolei chłód i kobiecość. Tak, więc hatha musi połączyć te dwie przeciwieństwa.

Mamy wiele rodzajów jogi, ale ich podstawą, trzonem jest na pewno hatha joga. Niektóre rodzaje powstają „pod zamówienie” człowieka Zachodu, ale tak na poważnie to możemy wyróżnić kilka nurtów. Najbardziej powszechna jest na pewno joga lyengara, mistrza wywodzącego się z miasta Puna, które jest mekką joginów z całego świata. Opiera się ona na szczegółach. Wykonywane ćwiczenia są bar-

kolejności, ale w pomieszczeniu o temperaturze powietrza przekraczającej 42 stopnie. Kundalini joga, czyli joga hormonalna, ma na celu wyrównanie energii i oczyszczenie. Ćwiczenia są tak dobrane, że może je wykonać każdy, bez względu na wiek czy stopień zaawansowania.

Dzisiaj przedstawimy dwie kolejne pozycje.

Pozycja 1: Kąt rozciągnięty (Uthita Parśvakonasana)

dzo statyczne, ale mimo to ciało cały czas pracuje. Jest ona dedykowana osobom z dolegliwościami zdrowotnymi, z bólami kręgosłupa. Dynamiczna ashtanga vinyasa joga jest polecana ludziom, którzy pragną działać. Ćwiczenia są tak ułożone, że ich wykonanie wymaga dużej wytrzymałości i wiedzy na temat ich poszczególnych sekwencji. Trzeba uważać, aby nie doznać kontuzji.

Bikram joga to zestaw ściśle określonych asan, wykonywanych również w ściśle określonej

Aby wykonać tę pozycję, stajemy w rozkroku na szerokość 120 centymetrów, wyciągamy ramiona na boki. Stopy ustawiamy podobnie, jak w poprzednich pozycjach: czyli przednią skręcamy o 90 stopni, a tylną o 30-40 stopni. Zginamy przednie kolano starając się, aby udo i łydka były pod kątem prostym. Następnie rękę kładziemy na podłodze po wewnętrznej lub zewnętrznej stronie przedniej stopy. Drugą rękę wyciągamy pionowo do góry, otwierając w ten sposób klatkę piersiową. Pozostajemy

w tej pozycji około 30 sekund. Następnie robimy pozycję na drugą stronę.

Pozycja ta wzmacnia nogi, kolana i kręgosłup. Otwiera klatkę piersiową. Uśmierza bóle pleców i łagodzi rwę kulszową. Rozciąganie wzmacnia biodra i brzuch, stymuluje także narządy wewnętrzne, a tym samym pomaga usuwać toksyny z naszego organizmu. Odchudza okolice talii i bioder, daje poczucie stabilności.

Pozycja 2: Krzesło (Utkatasana)

Jako pozycję wyjściową przyjmujemy pozycję „góry” (połącz stopy razem; kostki, duże palce u stóp, pięty są razem; czubek głowy skierowany do góry, barki ściągnięte i skierowane w dół; pięty, biodra i czubek głowy powinny znajdować się w tej samej linii. Palce dłoni wydłużone i skierowane do dołu).

Następnie podnosimy obie ręce przed siebie, można je podnieść całkowicie do góry, nad głowę. Teraz staramy się zgiąć obie nogi w kolanach w ten sposób, jakbyśmy siadali na krześle. Proszę zwrócić uwagę, by nasze kolana nie wychodziły z przodu przed stopy (patrząc z góry). To bardzo ważne. Po kilku sekundach zniżamy się w kierunku podłogi. Im dłużej wytrzymamy w tej pozycji, tym lepiej. Pozycja wydaje się łatwa, ale wymaga sporej koncentracji i mocnych nóg.

Ta asana uelastycznia kostki,

barki oraz wzmacnia całe nogi. Wzmacniają się także narządy brzuszne oraz kręgosłup i klatka piersiowa. Pozwala się pozbyć sztywności barków, podnosi przeponę i wzmacnia serce.

(Maw)

fot. archiwum
P. i K. Sulikowsky

Turystyka

Poznaj region z przewodnikiem

Urząd marszałkowski zaprasza do bezpłatnego zwiedzania atrakcji turystycznych Kujaw i Pomorza w weekend 24 i 25 lutego. W programie między innymi spacer z przewodnikami oraz zwiedzanie wystaw i muzeów.

Zapisy do udziału w akcji odbywają się na stronie <http://rejestracja.kujawsko-pomorskie.pl/>. Rejestracja trwa do 22 lutego. Liczba miejsc jest ograniczona.

– To kolejna odsłona naszej dorocznej akcji wspólnego poznawania Kujaw i Pomorza z przewodnikiem. W bogatej ofercie muzeów, kół przewodnickich i klubów turystycznych z pewnością każdy znajdzie coś

dla siebie. Zapraszamy dzieci, młodzież, seniorów i całe rodziny – mówi marszałek Piotr Całbecki.

W przygotowanie akcji włączyło się prawie 40 instytucji i organizacji z regionu. Na mieszkańców i turystów czeka kilkadziesiąt propozycji spędzenia wolnego czasu – zwiedzanie wystaw, zabytków i innych atrakcji turystycznych, a także prelekcje,

rajdy oraz gry miejskie.

W programie między innymi spacer tematyczny „Apteka w krajobrazie miejskim ukryta”, zakończony spotkaniem z zielarką w Żninie; zwiedzanie zabytkowego księgozbioru bernardynów bydgoskich; wycieczka śladami św. Walentego w Chełmnie; gra miejska „Zagadki centrum miasta” w Inowrocławiu; rajd „Bydgoszcz nocą”; spacer po to-

ruńskiej Starówce poświęcony mniej znanym legendom i opowiastkom o Toruniu; a także zwiedzanie Zamku Golubskiego oraz Fortu Wielka Księża Góra w gminie Grudziądz. Warto też zwrócić uwagę na szereg spotkań poświęconych Annie Wazównie, które są organizowane w roku obchodów 450. rocznicy urodzin tej wyjątkowej, związanej z naszym regionem, księżniczki.

Z oferty można skorzystać w 22 miejscowościach: Biskupinie, Brodnicy, Bydgoszczy, Chełmnie, Ciechocinku, Golubiu-Dobrzyniu, Grudziądzu, Inowrocławiu, Jabłonowie Pomorskim, Koronowie, Kruszwicy, Nieszawie, Pako-
ści, Solcu Kujawskim, Strzelnie,

Świeciu, Toruniu, Rypinie, Wenecji (gm. Żnin), Wielkich Łniskach (gm. Grudziądz), Włocławku, Żninie. Żeby zobaczyć, jakie atrakcje są dostępne, na stronie poświęconej rejestracji należy wybrać odpowiednią miejscowość.

Wydarzenie odbędzie się w ramach wojewódzkich obchodów Międzynarodowego Dnia Przewodnika Turystycznego. Obchody organizowane są przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Wojewódzki Samorząd Przewodników Turystycznych PTTK już po raz ósmy. Do akcji „Poznaj swój region z przewodnikiem” włączają się również instytucje samorządowe z całego regionu.

HOROSKOP

Koziorożec
(22.12-19.01)

Sprawa, na której kiedyś ci zależało, powróci i będziesz z tego powodu bardzo zadowolony. Myśłami będziesz krążył w przeszłości, może zadzwonisz do swojej dawnej sympatii. By uniknąć rozczarowania pamiętaj, że czas płynie, a ludzie się zmieniają. Pod wpływem walentynkowego klimatu zaczniesz szukać nowych doznań, znajomości. Czy dla przelotnego flirtu warto ryzykować?

Wodnik
(20.01-18.02)

Ferie w pełni i nagle okaże się, że w pracy jesteś niezastąpiony. Udzielisz pomocy młodszemu stażem współpracownikom, którzy nie radzą sobie z zadaniami, rozwiążesz konflikt w zespole. Jednym słowem, chcąc nie chcąc, sprawdzisz się, co wiosną może zaowocować awansem. W sprawach sercowych też będzie się działo. Poznasz kogoś na zajęciach sportowych.

Ryby
(19.02-20.03)

Ferie będą teraz głównym punktem twoich zainteresowań. Nieważne, czy gdzieś wyjeżdżasz, czy zostajesz w domu, będziesz starał się ze wszystkich sił umilić sobie i otoczeniu ten czas. Beztroska, relaks, zabawa – na tym ci zależy. Kiedy już oderwiesz się myślami od stresów, wymagań szefa, pamiętaj, że masz pewne zawodowe sprawy do załatwienia. I lepiej ich nie odpuścić.

Baran
(21.03-20.04)

Nabrałeś ostatnio siły i tryskasz optymizmem. Twój dobry nastrój udzieli się otoczeniu, znajomi będą chętnie cię zapraszać, a inni ludzie Ignąć do ciebie. Sukces towarzyski murowany. W pracy przed tobą ważna rozmowa. Skup się na szczegółach, a zyskasz przewagę nad konkurencją. Ktoś z rodziny poprosi cię o pomoc w remoncie lub o transport do lekarza. Wywiąż się z tego.

Byk
(21.04-21.05)

To do ciebie niepodobne, ale staniesz się zamknięty w sobie i markotny. Uważaj, by nie przegapić nadających się szans. Możesz być szczególnie krytyczny, czujny, a mimo to los ci sprzyja. Przełożeni docenią twoją pracowitość i poświęcenie w okresie urlopowym, spodziewaj się więc premii. Najlepiej jak spożytkujesz ją na jakieś przyjemności, by przywrócić dobry nastrój.

Bliźnięta
(22.05-20.06)

Gorący okres w pracy. Nie będziesz narzekał na brak zadań, wręcz przeciwnie – nie wiadomo, w co ręce włożyć. Pożytek z tego taki, że więcej zarobisz. Uważaj na to, co i komu mówisz. Wrogowie nie śpią i będą chcieli wykorzystać plotki, by tobie zaszkodzić. Wszelkie sekrety najlepiej po prostu zachować dla siebie. Unikniesz tym samym nieprzyjemnych rozczarowań.

Rak
(21.06-22.07)

Pora zebrać się, spakować i wyruszyć na ferie. Nic się nie stanie, jeśli przestaniesz pilnować innych na kilka dni. Wyluzuj, nie wymagaj od siebie zbyt wiele. Co więcej, daj sobie pozwolenie na słabość i możliwość zwrócenia się do kogoś o pomoc. Partner będzie dla ciebie opoką, o ile puścisz w niepamięć kłótnie i nieporozumienia. Przypomnij sobie, dlaczego jesteście razem.

Lew
(23.07-22.08)

Postanowisz właśnie teraz wykorzystać urlop. Pościągając cię będą miejsca oddalone od ludzi, gdzie żyje się innym rytmem, który wyznacza natura. Pochodź po górach, od schroniska do schroniska? Dobry pomysł, o ile taki sposób regeneracji ci odpowiada. Może podczas podróży coś zwróci twoją uwagę i przerodzi się w nowe hobby? Nie zamykaj się na nowe doświadczenia.

Panna
(23.08-22.09)

Nie będziesz w dobrej formie intelektualnej. Unikaj osób, których nie lubisz, nie podejmuj ryzykownych decyzji. Po prostu przeczekaj gorszy czas. Sprawy rodzinne będą wymagały twojego zaangażowania. Koniecznie znajdź czas dla najbliższych, którzy cię potrzebują, to bardzo ważne.

Waga
(23.09-23.10)

Wielu będzie się działo, zwłaszcza w sprawach zawodowych. Będziesz mieć poczucie, że nie nadążasz za sytuacją, poczujesz niepokój. Jeśli nie masz ochoty nigdzie wyjeżdżać w weekend, zostań w domu, odpocznij. Zadbaj o to, by się wyspać, wybierz się na długi spacer. Ładuj baterie.

Skorpion
(24.10-21.11)

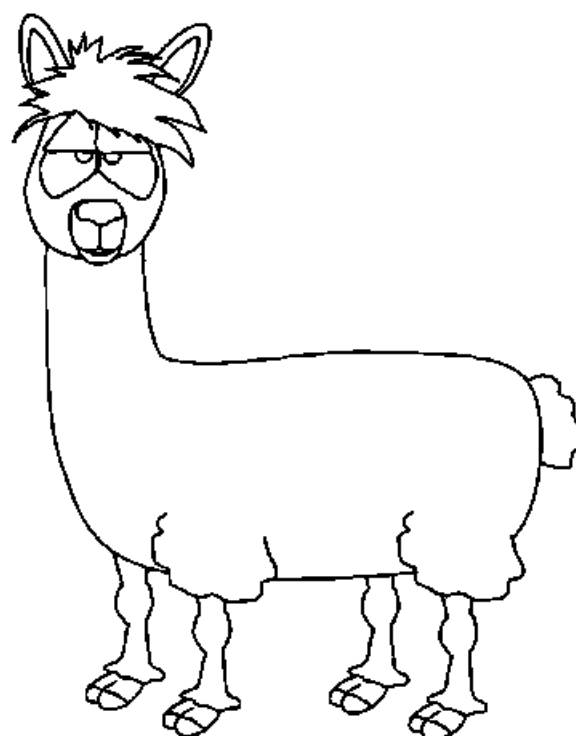
Będziesz cieszyć się dobrą formą i doskonałym humorem, staniesz się duszą towarzystwa. W pracy zechcesz podjąć się nowych zadań, poradzisz sobie z nimi bez problemu. Jeśli otrzymasz propozycję wzięcia udziału w szkoleniu, skorzystaj. Poznasz tam kogoś ciekawego.

Strzelec
(22.11-21.12)

Tydzień pod znakiem wyciszenia. Unikaj konfliktów, a jeśli czegoś nie rozumiesz, nie żądaj wyjaśnień, tylko poczekaj, aż sytuacja sama się wyklaruje. Także w relacjach z partnerem nie stawiaj spraw na ostrzu noża. Skup się na pozytywnych stronach tego związku.

Kolorowanki dla dzieci

Ferie z ekonomią

GMINA KSIĄŻKI ▶ Gimnazjaliści z Książek biorą udział w projekcie „Ferie z ekonomią”, którego organizatorem jest Fundacja Europejski Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej

I etap ogólnopolskiego projektu „Ferie z ekonomią” jest realizowany przez pierwszy tydzień ferii zimowych. Przez ten czas uczniowie zdobywają wiedzę, m.in. z zakresu przedsiębiorczości i finansów oraz poznają podstawowe pojęcia, takie jak: popyt, podaż, konkurencja czy patriotyzm gospodarczy. Dzięki udziałowi w zajęciach mają szansę wykształcić u siebie zdolności negocjacyjne, nauczyć się odpowiedzialnego gospodarowania pieniędzmi oraz poznać zasady tworzenia modelu biznesowego firmy.

– Ekonomia to dziedzina, której znajomość jest niezwykle ważna w codziennym życiu, a orientacja w narzędziach finansowych i bankowych jest niezbędnym elementem funkcjonowania we współczesnym świecie – mówi Krzysztof Podhajski, prezes zarządu Fundacji Europejski Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej. – Udział w projekcie „Ferie z ekonomią” to nie tylko okazja, aby poznać zasady działania banków, plusów i minusów własnej działalności gospodarczej czy prowadzenia rodzinnego budżetu. Dzięki udziałowi w projekcie młodzież zdobywa bowiem kluczowe umiejętności, takie jak: postawa przedsiębior-

cza, inicjatywność, zaradność, niezbędną wiedzę ekonomiczną i społeczną oraz związane z nimi kompetencje obywatelskie. Pomogą im one już w niedalekiej przyszłości w funkcjonowaniu w życiu społecznym i zawodowym, kiedy będą kontynuowali swoją naukę w szkołach średnich, z dala od miejsca swojego zamieszkania.

„Ferie z ekonomią” wyróżnia ciekawa formuła – udział w grach i zabawach ekonomicznych, wizyta u lokalnego przedsiębiorcy i w banku, pozwala młodzieży zdobywać nową wiedzę w atrakcyjny sposób. Zajęcia są prowadzone przez duet – nauczyciela WOS-u oraz studenta kierunków ekonomicznych, którzy w grudniu 2017 roku wzięli udział w szkoleniu metodycznym, by zapoznać się z założeniami projektu oraz narzędziami i metodami pracy z uczniami.

W projekcie bierze udział 65 szkół z całej Polski, w tym podopieczni Gimnazjum w Książkach. Przygodę z ekonomią uczniowie będą kontynuowali w II semestrze roku szkolnego podczas przygotowania pracy projektowej – modelu biznesowego własnej firmy. Autorzy 20 najlepszych prac w nagrodę będą mogli odwiedzić Centrum

Pieniądza NBP im. Sławomira S. Skrzypka i wziąć udział w profesjonalnych warsztatach ekonomicznych.

„Ferie z ekonomią” to projekt adresowany w roku szkolnym 2017/18 do uczniów klas II i III gimnazjum, a w kolejnych latach, do uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych, w ramach, którego uczniowie będą mogli wziąć udział w dodatkowych zajęciach z zakresu ekonomii i przedsiębiorczości. W projekcie, który potrwa do czerwca 2018 roku, weźmie udział prawie 1000 uczniów z 65 szkół w całej Polsce.

Projekt to wynik doświadczeń fundacji, która przez ostatnie sześć lat realizowała program edukacji ekonomicznej „Na Własne Konto”. Stanowił on uzupełnienie i poszerzenie podstawy programowej przedmiotu wiedza o społeczeństwie w gimnazjum. W programie wzięło udział ponad 10 tysięcy uczniów z gimnazjów położonych na terenach wiejskich w całej Polsce. Nowy projekt zyskał ulepszoną formułę oraz materiały dostosowane do nowej podstawy programowej oraz nowej grupy uczestników, jakimi będą uczniowie szkół podstawowych.

oprac. (ToB)

Region

Pracowity rok strażaków

Ponad 31 tysięcy interwencji odnotowali w 2017 roku strażacy w województwie kujawsko-pomorskim – to o 25 procent więcej niż w roku poprzednim. Jedną piątą strażackich akcji (ponad 6 tysięcy zdarzeń) stanowiły wyjazdy związane z usuwaniem skutków sierpniowej nawałnicy.

– Są wszędzie tam, gdzie zagrożone są życie, zdrowie i mienie. Bywa, że realizując piękną strażacką zasadę „Bogu na chwałę, bliźniemu na ratunek” narażają siebie, niosąc pomoc innym – podkreśla marszałek Piotr Całbecki.

Nad bezpieczeństwem mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego czuwa 1,6 tysiąca zawodowych strażaków z Państwowej Straży Pożarnej, którzy służą w 30 jednostkach ratowniczo-gaśniczych, działających w podskrzydłach Komendy Wojewódzkiej PSP, 4 komend miejskich oraz 15 komend powiatowych. Do ich dyspozycji jest w sumie 426 pojazdów, w tym 73 samochody gaśnicze oraz 212 samochodów specjalnych. W ubiegłym roku strażacy przejechali nimi łącznie półtora miliona kilometrów.

Strażacy ze struktur Ochot-

niczej Straży Pożarnej to 855 jednostek w całym regionie, przede wszystkim na terenach wiejskich, w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym działa 209 z nich. Liczba czynnych członków to ponad 27 tysięcy, a całe środowisko – z członkami honorowymi, członkami wspierającymi, angażującymi się w działalność ochotniczych drużyn strażackich paniami oraz drużynami harcerskimi i młodzieżowymi – to ponad 35 tysięcy osób.

Jak informuje Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Toruniu, w 2017 roku na terenie województwa kujawsko-pomorskiego zanotowano w sumie 31,3 tysiąca zdarzeń, a liczba interwencji wzrosła o 25 procent w stosunku do roku poprzedniego. Jedną szóstą wszystkich strażackich akcji to wyjazdy do pożarów. W ubiegłym roku odnotowano 5,4

tysiąca takich interwencji (17 procent mniej niż w roku poprzednim), a w działaniach gaśniczych uczestniczyło 10,7 tysiąca strażackich zastępów. Życie w pożarach w 2017 roku straciło 16 osób, a 193 osoby zostały ranne.

Zdecydowana większość strażackich akcji – ponad 24 tysiące – to wyjazdy do tzw. miejscowych zagrożeń, między innymi wypadków komunikacyjnych, niebezpiecznych awarii, a także interwencji związanych z usuwaniem następstw katastrof naturalnych. W 2017 roku liczba tego rodzaju strażackich akcji wzrosła o 42 procent, uczestniczyło w nich 36 tysięcy strażackich zastępów. Liczba ofiar śmiertelnych w wyniku miejscowych zagrożeń wyniosła w ubiegłym roku 167, rannych zostało 3348 osób.

oprac. (ToB)

Wąbrzeźno

Bezpłatne badanie

W piątek 23 lutego przy pływalni miejskiej w Wąbrzeźnie zostanie ustawiony mammobus, w którym panie będą mogły skorzystać z bezpłatnego badania piersi.

Badanie jest bezpłatne i refundowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Nie jest wymagane skierowanie lekarskie. Można zgłosić się w dowolnej miejscowości, niezależnie od miejsca zamieszkania.

Mogą w nim uczestniczyć ubezpieczone panie w wieku od 50 do 69 lat, które nie były leczone z powodu raka piersi i jednocześnie: w ciągu ostatnich 2 lat nie miały wykonanej mammografii w ramach programu lub otrzymały wynik ze wskazaniem do wykonania badania po 12 miesiącach (dotyczy kobiet, u których w rodzinie wykryto raka piersi u matki, siostry, córki lub w badaniu genetycznym stwierdzono mutacje w genach BRCA 1 i BRCA 2).

– Mimo, iż mammografia to najskuteczniejsza metoda profilaktyki raka piersi, nadal mniej niż połowa kobiet poddała się bezpłatnemu badaniu w ramach Populacyjnego Programu Wczesnego Wykrywania Raka Piersi – mówi dr Małgorzata Cymerman z LUX MED Diagnostyka – Zachęcamy panie do profilaktyki związanej z rakiem piersi, gdyż jest to najczęściej występujący nowotwór złośliwy wśród Polek.

Niespełna 39,4 proc. upra-

wionych Polek zgłosiło się w tym roku na badania mammograficzne w ramach Populacyjnego Programu Wczesnego Wykrywania Raka Piersi nadzorowanego przez Ministerstwo Zdrowia. Waga i znaczenie programu dla zdrowia i życia Polek jest nie do przecenienia. Kobiety w wieku 50-69 lat są bowiem najbardziej narażone na ryzyko zachorowania.

Mammografia trwa jedynie kilka minut i polega na zrobieniu czterech zdjęć rentgenowskich. Pozwala na rozpoznanie i wykrycie tzw. zmian bezobjawowych (guzków i innych nieprawidłowości) w bardzo wczesnym etapie rozwoju, kiedy nie są one wykrywalne podczas samokontroli piersi lub badań palpacyjnych. Wcześniej wykryty nowotwór piersi pozwala rozpocząć natychmiastowe i skuteczne leczenie oraz daje niemal 100 proc. gwarancję powrotu do zdrowia.

Badanie mammograficzne w Wąbrzeźnie odbędzie się 23 lutego przy pływalni miejskiej w Wąbrzeźnie, ul. Matejki 2a. Konieczna jest wcześniejsza rejestracja pod nr tel. 58 666 24 44 lub na www.mammo.pl/formularz. Call Center czynne jest od poniedziałku do soboty.

oprac. (ToB)

NFZ
Narodowy Fundusz Zdrowia

LUXMED
DIAGNOSTYKA

Zbadaj się i zyskaj spokój

Zapraszamy Panie w wieku 50-69 lat na **bezpłatną mammografię** (prześwietlenie piersi) w **technice cyfrowej** w ramach Populacyjnego Programu Wczesnego Wykrywania Raka Piersi.

Wąbrzeźno
23 lutego 2018
przy Pływalni Miejskiej
ul. Matejki 2a

Zarejestruj się:
58 666 24 44
www.mammo.pl

MAMMOGRAFIA

Królewska koronacja

OBYCZAJE ▶ Królewska koronacja była obrzędem religijno-państwowym. Prawie wszystkie koronacje polskie odbyły się w Krakowie. Nie liczymy tu pierwszych Piastów oraz ostatniego króla – Stanisława Augusta Poniatowskiego, który koronował się w Warszawie

Koronację rozpoczynała msza w kościele mariackim w Krakowie. Stamtąd najważniejsi dostojnicy wyruszyli w pieszą procesję na Wawel. To jak wysoko szło się w procesji, było odbiciem statutu społecznego. Nad tym, by nikt nie opuszczał przypisanego mu miejsca czuwał mistrzowie ceremonii. Po dotarciu na zamek tylko arcybiskup krakowski i prymas wchodzili na salę królewską, gdzie czekał przyszły król i jego towarzysze. Marszałek koronny ubierał króla w złociste trzewiki, tunikę, białą dalmatykę i rycerskie rękawice. Wszystko wieńczył bogaty płaszcz.

Król stawał między dygnitarzami, a arcybiskup kropił go wodą święconą. Następnie dwaj biskupi: krakowski i kujawski, prowadzili monarchę pod ramiona do kościoła. Przed królem siedział kasztelan krakowski z koroną, wojewoda krakowski z berłem, wojewoda wileński ze złotym jabłkiem, wojewoda poznański z mieczem – szczerbce. Po dotarciu do katedry wawelskiej insygnia władzy składano na ołtarzu. Biskupi przekazywali królowi rady dotyczące tego, jak rządzić.

Zadaniem króla było padnięcie na twarz i modlitwa do Boga. Kiedy zakończył, powstawał i był przygotowany do przyjęcia namaszczenia. Arcybiskup nabierał na palec święty olej, którym namaszczał królowi prawą rękę od dłoni do

łokcia, następnie kark mówiąc słowa:

– Namaszczam cię na króla w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego. Amen.

Po namaszczeniu następowały kolejne modlitwy i zapinanie odzieży królewskiej przez jednego z biskupów. Dopiero po tym wstępie król mógł zasiąść na tronie, a biskupi rozpoczynali mszę koronacyjną.

Podczas nabożeństwa arcybiskup podawał królowi szczerbiec, który następnie przywieszano do pasa. Drugą czynnością było nałożenie korony na głowę, a później przekazanie berła i jabłka. Każdej czynności towarzyszyły modlitwy. Zadaniem króla było odwrócenie się w stronę wierznych i wyciągnięcie z pochwy szczerbca i wykonanie trzykrotnie znaku krzyża w powietrzu.

Dla monarchy msza koronacyjna była wysiłkiem fizycznym. Dzień przed koronacją spowiadał się i do czasu komunii podczas mszy koronacyjnej pozostawał na czczo. Uroczystą pieśnią wieńczącą koronację było Te Deum, czyli Ciebie Boga wychwalamy. W tym momencie odzywały się także dzwony we wszystkich krakowskich kościołach, a z zamkowych wałów odzywały się salwy armatnie.

Po wyjściu z kościoła król zasiadał do ośmiokonnej karety i udawał się na zamek. W mieście w dniu koronacji

odbywały się zabawy i turnieje rycerskie. Słychać było muzykę, a wieczorem odpalano sztuczne ognie.

Następnego dnia po koronacji król konno zjeżdżał z zamku do miasta na ratusz. Dobrym zwyczajem było, by poprzedzał go podskarbi koronny. Jego zadaniem było rozrzucanie między tłum pieniędzy. Nie były to byle jakie monety, ale pierwsze bilony ze stemplem nowego króla. Na krakowskim rynku dla króla przygotowywano tron. Burmistrz ofiarowywał mu złote

klucze do miasta, a monarcha odwdzięczał się rozmaitymi łaskami. Na Wawelu jeszcze kilka dni odbywały się uczty i festyny.

Jak widać, koronacja królów Polski była ceremonią zanurzoną w religii. Zupełnie inaczej wyglądały koronacje carów Rosji. Pamiętajmy, że kilku z nich nosiło także tytuł królów Polski. Carowie nie mieli w zwyczaju bycie koronowanymi. Czynili to asami. Metropolita moskiewski przynosił im koronę, którą osobiście zakładali na swoje skronie. Identycznie działo się z żoną cara, którą władca koronował także osobiście.

Car Mikołaj I uczynił Polakom niespodziankę, gdy trzy lata po koronacji w Moskwie przybył do Warszawy, by tu koronować się na króla Polski. Był maj 1829 roku. Car specjalnie przywdział polski mundur. Była to ostatnia koronacja królewska na ziemiach polskich. Koronacja nie została odebrana najlepiej. Car musiał kryć się za szpalerem żołnierzy, ponieważ krążyły pogłoski o planowanym zamachu. Koronacja była cieniem dawnych uroczystości. Brakowało nawet szczerbca i polskiego berła, które zniknęły zniszczone przez Prusaków po zaborach. Nawet korona nałożona a głowę cara/króla była „pożyczona”. Była to dawna korona carycy Anny Iwanówny.

(pw)

XX wiek

Ostatni landrat

12 grudnia 1913 roku powiat wąbrzeski zyskał nowego starostę – Barhausena. Jak wyglądało pojawienie się nowego starosty? Miało wymiar uroczysty.

Niemcy były krajem o dużej różnorodności prawnej. W Bawarii starostę, czyli landrata wybierała rada. W Meklemburgii rolę starosty pełniło 8-osobowe gremium zwane Dyrektorium. Landrat posiadał szerokie uprawnienia. Był organem władzy państwowej na prowincji. Podporządkowane były mu sprawy dotyczące gmin wiejskich, podatków, policji, wojska, szkolnictwa, opieki społecznej, opieki zdrowotnej, komunikacji, budownictwa, handlu, przemysłu. Landrat podlegał bezpośrednio prezesowi rejencji, a nie radzie powiatu jak to ma miejsce obecnie.

Od 1872 roku starostę wybierał minister spraw wewnętrznych. 12 grudnia 1913

roku na stanowisko landrata wąbrzeskiego wybrano Barkhausena. Na urząd był wprowadzany przez prezydenta rejencji, czyli wyższej jednostki administracji. W przypadku Barkhausena uroczystość odbywała się w Hotelu pod Czarnym Orłem. Obecnych było ok. 60 osób – urzędników, radnych i ziemian. Reprezentowane były także trzy miasta powiatu: Wąbrzeźno, Kowalewo i Golub. Nie obywało się bez okolicznościowych mów oraz toastu ku czci cesarza. Wprowadzenie Barkhausena na urząd miało dodatkowy, historyczny smaczek. Był on ostatnim niemieckim landratem wprowadzanym w ten sposób na urząd.

(pw)

XX wiek

Niecodzienny protest

Bieda posuwa niektóre osoby do drastycznych metod. W 1938 roku w Wąbrzeźnie doszło do sceny, która wstrząsnęła całą Polską.

Dwudziestolecie międzywojenne jest obecnie idealizowanym okresem w historii, ale prawda wygląda nieco inaczej. Były to czasy wielkich kontrastów. Jednym wiodło się dobrze, ale strefa biedy była olbrzymia. Pod koniec lat 30. udało się opanować największy kryzys gospodarczy, ale wciąż wiele osób potrzebowało zapomóg.

6 listopada 1938 roku mieszkanka Wąbrzeźna – Pe-

lagia Wolter przyprowadziła do budynku magistratu trójkę swoich dzieci. Pozostawiła je na ławce na korytarzu, po czym wyszła. Był to protest matki przeciwko temu, że kolejny raz odmówiono jej wniosku o zapomogę. Wolterowa wyjechała z Wąbrzeźna. Policja w całym kraju zaczęła jej szukać. W końcu została aresztowana w Toruniu i skazana przez sąd na pół roku więzienia.

(pw)

XX wiek

Uratowany zabytek

Mało brakowało, aby piękny, drewniany kościół w Jaranotwicach przeszedł do historii, a jego miejsce zajęła nowa, murowana świątynia.

Kościół w Jaranotwicach jest wyjątkowy. Posiada trzcinowy dach, a jego ściany zbudowane są z modrzewiowych bel. Pierwotnie służył on miejscowym Niemcom. W 1913 roku liczna kolonia niemiecka w Jaranotwicach zaczęła myśleć nad budową nowego zboru. Prasa informowała, że „zabytkowy drewniany kościół – pamiątka z czasów Fryderyka Wielkiego, nie będzie już wykorzystywany”.

Rada gminy protestanckiej

postanowiła zamówić plan nowej świątyni. Na początek otrzymała nawet 4 tys. marek od niemieckiej komisji kolonizacyjnej. Liczono na pozyskanie koniecznych funduszy z budżetu centralnego Niemiec. Planom budowy nowej świątyni zapewne przeszkodziła I wojna światowa, która wybuchła kilka miesięcy po ogłoszeniu planów budowy nowej świątyni.

(pw)

Wojna popia

KONFLIKTY ▶ Mimo wygrania z Zakonem Krzyżackim wojny 13-letniej, w Prusach, w drugiej połowie XV wieku, dochodziło do starć polsko-krzyżackich. Powodem tzw. wojny popiej był spór króla Kazimierza Jagiellończyka z biskupem Mikołajem Tungenem. Walki toczyły się między innymi na Ziemi Chełmińskiej

Po II pokoju toruńskim w 1466 roku Warmia została włączona jako część Prus Królewskich do Korony. Król Polski miał prawo zatwierdzania, wybierania przez kapitułę warmińską, biskupa warmińskiego. Po nagłej śmierci nieprzychylnego zakonowi biskupa warmińskiego Pawła Legendorfa, kapituła warmińska powołała na jego miejsce urzędnika kancelarii papieskiej rodem z Warmii Mikołaja Tungena, co stało się przyczyną długotrwałych sporów.

Powodem sporu było to, że Tungen był związany z papieństwem, którego polityka w wielu punktach kolidowała z polityką polską oraz że był to człowiek obcy dla króla. W związku z tym polski władca chciał powierzyć biskupstwo warmińskie swemu zaufanemu biskupowi chełmińskiemu Wincentemu Kiełbasie. Niestety, papież Paweł II zatwier-

dził w 1468 wybór Tungena przez kapitułę warmińską.

Mikołaj Tungen oczekiwał kilka lat w Rzymie, po czym przybył na Warmię w przebraniu mnicha w lecie 1470 roku. Nie zdołał w niej początkowo osiąść, więc zbiegł do Rygi. W 1471 roku papieżem został Sykstus IV, w związku z tym król Kazimierz, nie mogąc uzyskać nominacji papieskiej dla biskupa Kiełbasy, skutecznie preforsował nowego kandydata na biskupstwo warmińskie w osobie podkanclerzego koronnego Andrzeja Oporowskiego, a Tungen dostał biskupstwo kamieńskie. To postępowanie wzbudziło jednak opór stanów pruskich, dla których Oporowski był człowiekiem obcym, w przeciwieństwie do lubianego Wincentego Kiełbasy.

W tym samym roku król Kazimierz poniósł porażkę w staraniach o koronę Węgier,

co postanowił wykorzystać Tungen i wspierające go stany pruskie. W maju 1472 roku Mikołaj Tungen przybył po raz drugi na Warmię i wykorzystując poparcie zakonu krzyżackiego, zajął większą część Warmii z Braniewem z wyjątkiem Lidzbarka Warmińskiego i Jezioran, które przeszły w jego ręce dopiero w 1474 roku. Następnie wziął go pod opiekę król Węgier Maciej Korwin, który był w konflikcie z królem Kazimierzem na tle starań jego syna o koronę węgierską i w związku z tym w 1474 roku najechał Małopolskę. Ośmielony tymi wydarzeniami wielki mistrz Henryk von Richtenberg w listopadzie 1476 roku odmówił królowi pomocy zbrojnej przeciwko biskupowi Tungenowi oraz dodatkowo wszedł z nim w jawny sojusz skierowany przeciwko Polsce. Król przygotował się na taką okoliczność politycznie, dokonując kilku posunięć, które spowodowały, że silnie związały się z nim stany pruskie.

Król zniósł w 1476 roku prawo lenne w Prusach i wprowadził zamiast niego prawo chełmińskie, czyli dziedziczne. Natomiast rok później udzielił także potwierdzenia starych i nowych przywilejów. Zrezygnował także z kandydatury Andrzeja Oporowskiego. Dzięki temu wyznaczony przez króla nowy gubernator Prus biskup kujawski Zbigniew Oleśnicki odebrał przysięgę wierności od pruskich poddanych. W lutym 1477 roku nad zakonem

objął protektorat Maciej Korwin i przyrzekł poparcie na wypadek wojny z Polską. Wielki mistrz chciał do koalicji wciągnąć także Gdańsk, który jednak odmówił mu poparcia.

W 1477 roku nowo obrany wielki mistrz Martin Truchsess odmówił złożenia królowi Polski przysięgi wierności, odnowił przymierze z Węgrami i w czerwcu 1478 roku rozpoczął działania wojenne, zajmując zamki Starogród Chełmiński, Chełmno, Brodnice oraz Kwidzyn znajdujący się pod zarządem biskupa Kiełbasy. Było to jawne wystąpienie przeciwko Królestwu Polskiemu, mające na celu zrewidowanie zasad pokoju toruńskiego. W tej sytuacji we wrześniu 1478 król Kazimierz IV wypowiedział wojnę Tungenowi i rozpoczął interwencję zbrojną. Wojska królewskie pod dowództwem Jana Białego, syna starosty malborskiego Piotra Dunina, uderzyły na biskupstwo pomezzańskie i biskupstwo warmińskie, pustosząc Pomezanie i zajmując takie miasta jak Orneta, Pieniężno, Frombork, Jeziorany. Natomiast Piotr Dunin odzyskał broniony przez Krzyżaków Kwidzyn.

Krzyżacy chcieli przyjść z pomocą swemu sojusznikowi z Warmii, ale spotkali się z oporem stanów pruskich, które uznały, że korzystniejsze będzie dla nich przestrzeganie warunków traktatu toruńskiego, w związku z czym pospolite ruszenie rozeszło się do domów. Krzyżacy mogli więc wy-

stać na odsiecz biskupiemu Lidzbarkowi tylko 150 koni, lecz Tungen w tej sytuacji musiał uciekać do Królewca. 2 kwietnia 1479 król Kazimierz Jagiellończyk i Maciej Korwin zawarli w Budzie porozumienie, co osłabiło polityczną pozycję biskupa warmińskiego. Po zajęciu przez wojska polskie Warmii, biskup musiał udać się wraz z wielkim mistrzem do Piotrkowa Trybunalskiego, gdzie upokorzył się przed królem. Porozumienie zawarte 15 lipca 1479 roku w Piotrkowie przywróciło zwierzchność króla Polski wobec Warmii, nałożyło na biskupa obowiązek składania przysięgi wierności królowi. Zobowiązano także kapitułę, aby wybierając nowego biskupa, kierowała się zasadą, że ma to być „osoba miła królowi”.

Na mocy tego porozumienia biskup Tungen złożył hołd i przyjął go do grona polskich senatorów. Za porażkę Kazimierza IV można jednak uznać to, że nie udało mu się wprowadzić zasady, którą narzucił przy mianowaniu biskupów w Koronie, jednak było to ustępstwo niezbędne dla utrzymania spokoju w Prusach. Przegrana biskupa warmińskiego sprawiła, że również wielki mistrz krzyżacki został zmuszony do zawarcia porozumienia z Polską i 9 maja 1479 roku złożył hołd królowi w Nowym Korczynie. Aż do 1497 roku zakon wypełniał wszystkie wynikające z traktatu toruńskiego zobowiązania wobec Polski.

oprac. (szyw)

Wąbrzeźno

Miasto na pocztówkach

Na łamach naszego tygodnika prezentujemy fotografie ukazujące, jak zmieniło się Wąbrzeźno. Prosimy Państwa o kontakt z naszą redakcją i użyczenie zdjęć lub pocztówek. Tym razem przedstawiamy pocztówki obecnego Placu Jana Pawła II.

Obie prezentowane pocztówki zostały wydane w jeszcze w czasach zaborów. Pochodzą z początków XX wieku.

Na jednej z nich przedstawiono południową część obecnego Placu Jana Pawła II. W centralnej części fotografii znajduje się dawny ewangelicki kościół. Został zbudowany w 1836 roku. Dziś jest to świątynia katolicka, pod wezwaniem Matki Bożej Królowej

Polski.

Jeżeli posiadają Państwo dawne zdjęcia lub pocztówki Wąbrzeźna i okolic, prosimy o kontakt z naszą redakcją w Golubiu-Dobrzyniu lub pod numerem telefonu 608 154 720 lub drogą elektroniczną pod adresem s.wisniewski@wpr.info.pl. Chcielibyśmy pokazać czytelnikom, jak zmieniał się świat wokół nas.

(szyw)

[illegible]

Wynajem profesjonalnych osuszaczy powietrza 70l/dobę. Osuszanie budynków, mieszkań, piwnic, od 35 zł/24h Tel. 604262808

Transport koni, krów i innych zwierząt na terenie całej Polski. Atrakcyjne stawki i fachowe podejście. Tel 669 450 043

REKLAMA

POŻYCZKI

OD 500 DO 10000 zł

- SZYBKA DECYZJA
- GOTÓWKA W 10 MINUT
- HONORUJEMY RÓWNIEŻ ŚWIADCZENIA 500+

ZADZWOŃ JUŻ DZIŚ!!!

508-593-838

BIURO 67/349-05-05

DYSKRECJA I ZAUFANIE Z INVEST FINANCE

Jak się uczyć efektywnie?

POWIAT ▶ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wąbrzeźnie ma bogatą ofertę zajęć dotyczących metod i technik uczenia się oraz skutecznego zapamiętywania dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych

Zajęcia prowadzone na terenie lokalnych szkół, które co roku cieszą się popularnością to m.in.: „Jak się uczymy?”, „Główna praca”, „Powtórka z uczenia”, „Metody i techniki uczenia się”. Tematyka dotycząca organizacji procesu uczenia się oraz sposobów zapamiętywania jest również skierowana do rodziców w ramach pedagogizacji organizowanej na terenie szkół m.in. w ramach tematu - „Jak się uczyć, aby się czegoś nauczyć?”. W tym roku szkolnym tematyka zajęć z tego zakresu skierowana zarówno do uczniów, jak i ich rodziców została poszerzona.

Jak się uczyć?

– Niestety, nie ma gotowych recept – mówi Monika Stenzel, pedagog Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Wąbrzeźnie. – Efekty uczenia się są zależne od wielu czynników do których należy m.in. potencjał intelektualny, zainteresowanie, motywacja, gotowość do wysiłku, zdolność do koncentracji, umiejętność rozwiązywania i radzenia sobie z trudnościami, zdrowy tryb życia oraz wsparcie ze strony otoczenia. Uczenia się też trzeba się nauczyć. Pomocna w tym może być przede wszystkim znajomość siebie, ponieważ każdy może nieco inaczej uczyć się i zapamiętywać oraz organizować proces uczenia się.

Jak zatem uczyć się, żeby się czegoś nauczyć? O czym warto pamiętać? Na te pytania odpowiada Monika Stenzel.

1. Po pierwsze należy zdać sobie sprawę z tego, że aby się czegoś nauczyć należy poświęcić na to czas. Dlatego ważna jest organizacja procesu uczenia się, planowanie, rozkładanie w czasie materiału do nauki. Systematyczne, nawet krótkie powtórki pomagają usystematyzować już poznane zagadnienia, które będą

stanowił bazę dla poznawanego nowego materiału. Ponadto człowiek wyrabia w sobie nawyk systematyczności, a dobrze zorganizowane po południu pomaga również zaplanować przerwy i wygospodarować czas na relaks.

2. Istotne jest również miejsce, w którym się uczymy. Powinno ono ułatwiać koncentrację uwagi, być czyste, wygodne i dobrze zorganizowane. Zanim zagłębimy się w proces nauki warto jeszcze sprawdzić czy mamy wszystkie potrzebne materiały pod ręką, dzięki temu będziemy bardziej skupieni i będziemy pracować efektywniej. Należy również zadbać o wygodne krzesło, fotel, właściwą pozycję siedzącą przy biurku czy stoliku, dobre oświetlenie, odpowiednią temperaturę w pomieszczeniu.

3. Każdy z nas może uczyć się nieco inaczej, stosując nieco inne metody zapamiętywania. Sposób, w jaki najlepiej zapamiętujemy nowe informacje to styl uczenia się. W zależności od dominacji jednego ze zmysłów możemy wyróżnić styl uczenia się wzrokowy, słuchowy i kinestetyczny.

Wzrokowcy uczą się poprzez patrzenie, obserwację, często pamiętają twarze, ale nie pamiętają imion; chętnie robią własne notatki; posiadają zdolność do myślenia obrazowego; ich wypowiedzi są na ogół dobrze przemyślane i z góry zaplanowane; chętnie zapisują swoje myśli, lubią robić listy; dobrze uczą się z diagramów, map, schematów, tabel; cenią sobie porządek w miejscu pracy, lubią patrzeć, rysować; preferują sztuki wizualne.

Słuchowcy z kolei lubią mówić i dobrze im to wychodzi; uczą się słuchając innych; słysząc w rozmowie samych siebie oraz dyskutując z innymi; dobrze zapamiętują muzykę, dialogi; uczą się powtarzając głośno to, co napisał;

lubią słuchać np.: wykładów, wyjaśnień oraz długich wypowiedzi własnych. Uczeń – słuchowiec, zapamiętuje materiał nauczania poprzez głośne powtarzanie. Charakterystyczne dla niego jest „głośne myślenie”, nucenie pod nosem, powtarzanie poleceń, sprawiających mu trudność. Czyta głośno lub półgłosem. Woli mówić o działaniach niż je oglądać. Dobrze pamięta imiona i nazwiska poznanych osób, ale nie zawsze kojarzy ich twarze.

Kinestetycy natomiast uczą się najchętniej w ruchu. Angażują się aktywnie w proces uczenia się poprzez stymulację, odgrywanie ról, eksperymenty oraz uczestnicząc w czynnościach z życia codziennego. Męczą się słuchając wykładów i potrzebują wtedy choćby najmniejszej formy ruchu. Lubią nieporządek. Uczeń kinestetyk uczy się przez wykonywanie czynności i bezpośrednie zaangażowanie, lubi emocje, ruch, pamięta, co sam wykonał. Żeby utrzymać uwagę, musi często zmieniać pozycję ciała i się poruszać. Jego wyobraźnię uruchamia ruch. Kinestetyk często jest impulsywny, jego reakcje są zazwyczaj błyskawiczne. Nie jest odporny na wpływ otoczenia.

Najwięcej osób preferuje jednak różne metody uczenia się zależne od materiału, treści wymagających przyswojenia. Dlatego też warto w procesie uczenia się wykorzystywać wielozmysłowe techniki uczenia się.

4. Różne sposoby zapamiętywania. Mnemotechniki to nazwa sposobów ułatwiających zapamiętanie, przechowywanie i przypominania sobie informacji. Najczęściej opisywanymi metodami zapamiętywania są:

Haki pamięciowe – metoda służąca do zapamiętania dużej ilości materiału w ściśle określonej kolejności. Polega na skojarzeniu zapamiętywanych informacji z miejscem. Konieczne jest zapamiętanie każdego elementu w danym pomieszczeniu, aby zachować kolejność zapamiętywanych informacji.

Metoda obrazkowo-liczbową – metoda ta polega na stworzeniu sobie listy najczęściej 10 słów i skojarzeniu ich ze słowami, które chcemy zapamiętać. Zakładki obrazowe (wieszaki, haki) powinni być zbudowane w taki sposób, aby kształtem czy symboliką przypominały liczbę (to takie słowa podobne do liczb).

Łańcuchowa Metoda Zapamiętywania polega na łączeniu

niepowiązanych ze sobą elementów za pomocą obrazów. To tworzenie obrazu do każdego słowa i łączenie ich we własną zabawną historię, wykorzystując kolorystykę, wyolbrzymienia, absurd, humor, swoją osobę, itp.

Akrostychy polegają na utworzeniu zdania, które pomoże zapamiętać kolejne elementy informacji. Pierwsze litery zdania są początkowymi literami elementów do zapamiętania. Warto pamiętać, że przede wszystkim zdanie musi być twórcze i łatwe do zapamiętania dla osoby posługującej się tą metodą. Przykład: Na Ekranie Siedzi Wrona (kierunki geograficzne).

Akronim (skrótowiec) to stworzenie słowa (wyrażenia) skróconego z pierwszych liter wybranej nazwy. Można je wykorzystać w szybkim zapamiętywaniu poprzez twórcze, samodzielne i kreatywne stworzenie (wymyślenie) słowa lub wyrażenia, w którym pierwsze litery odnoszą się do informacji, które chcemy zapamiętać. Słowo (wyrażenie) nie musi być sensowne, ale łatwe do zapamiętania dla osoby, która posługuje się tą metodą. Przykład: KOT pomoże zapamiętać nam taką listę zakupów: Koperok, Oliwa, chleb Tostowy.

Warto również znać prawa rządzące naszą pamięcią, do których należy m.in: reguła powtórek, zrozumienia, koncentracji czyli skupienia się na tym czego się uczymy, przydatności – łatwiej uczymy się tego, co możemy potem wykorzystać w naszym życiu i jest nam potrzebne. Pomoc zapamiętać nowe informacje może też – numerowanie lub grupowanie informacji, stosowanie kolorów dla podkreślenia ważnych treści, stosowanie rytmów w powtórzeniach i rymowanek np.: „-uje się nigdy nie kreskuje”. (Na podstawie materiałów ze szkolenia EDUMACH – Pamięć).

5. Korzystajmy z różnych źródeł wiedzy, prośmy o pomoc jeśli jej potrzebujemy. Dodatkowe źródła wiedzy typu: film edukacyjny, gry i zabawy edukacyjne, prezentacja Power Point, książka, artykuł, mogą poszerzyć nasze spojrzenie na temat i pomóc przyswoić go w inny sposób, a może nawet rozbudzić zainteresowanie nim. Pamiętajmy, że bogatym źródłem wiedzy jest Internet, ale należy korzystać z niego z rozwagą.

Nie obawiajmy się prosić o pomoc i pytać jeśli czegoś nie rozumiemy. Każdy ma do tego

prawo. Powiedzenie – „kto pyta nie błądzi” uczy nas, że korzystając z doświadczenia i mądrości innych ludzi, nie popełnimy tych samych błędów. Do niektórych osób trafi wyjaśnienie nauczyciela, wykładowcy, do innych rodzica, korepetytora, a są i takie osoby, które dopiero po omówieniu tematu z kolegą lub koleżanką rozumieją np.: jak należy rozwiązać zadanie.

6. Pamiętajmy o odpoczynku, relaksie, aktywności fizycznej. Przerwy w nauce są niezmiernie ważne dla podtrzymania odpowiedniej koncentracji. Osoby zdekoncentrowane działają nieefektywnie. Przerwa na „zażycie” odrobiny ruchu np.: spacer z psem, dodatkowe zajęcia sportowe, przejażdżkę rowerową, aktywny wypoczynek na świeżym powietrzu to prawdziwy relaks dla naszego mózgu. Czasami po dużym wysiłku fizycznym potrafimy lepiej skupić się na tym czego się mamy nauczyć i szybciej to zapamiętamy. Pamiętać należy również, że do nauki warto przystąpić wypoczętym, wyspanym, zrelaksowanym. Działanie w stresie nie przyniesie pożądanych efektów uczenia się.

7. Motywacja. Bardzo ważne w procesie nauki jest pozytywne nastawienie, wiarę w siebie i możliwość opanowania materiału. Motywację na pewno wspiera świadomość celu dla którego się uczymy, czyli wiedza – po co i dlaczego się uczymy. Można być zmotywowanym wewnętrznie – uczyć się dla siebie lub zewnętrznie – uczyć się dla nagrody. Pojęcie „nagrody” może być różne zależnie od osoby i jej wieku, może to być np.: pochwała, naklejka, dobra ocena, drobna słodycz, a może wyjazd do kina, wymarzona zabawka, gra. I tu wskazówka dla rodziców – nagroda powinna być dostosowana do wysiłku włożonego w proces nauki i opanowanego zakresu materiału. Nie za każdą ocenę i sprawdzian dziecko oczekuje nagrody rzeczowej. Czasami poświęcenie dziecku uwagi i czasu może być najlepsza nagroda, jaką sobie wymarzy!

8. Najlepiej pamiętamy to co sami zrobiliśmy. Jeśli sami czegoś doświadczymy, spróbujemy, wykonamy przykładowe zadania, wówczas poprzez zaangażowanie włożone w daną aktywność łatwiej odtworzymy ją w pamięci. A więc – działać, odkrywać, ćwiczyć, ćwiczyć i jeszcze raz ćwiczyć!

oprac. (ToB)

Międzypokoleniowa integracja

GMINA DĘBOWA ŁĄKA ➤ Na początku lutego w SP w Dębowej Łące odbyło się uroczyste spotkanie z okazji Dnia Babci i Dnia Dziadka. Najmłodsze pokolenie ugościło seniorów swoich rodzin. Były występy, poczęstunek i wielkie serca podane na dłoni

Uczniowie klasy I szkoły podstawowej oraz klasy III gimnazjum przygotowali program artystyczny. Najmłodsi wystąpili w przedstawieniu pt. „Kocham Babcię i Dziadka”, a starsi przygotowali inscenizację wiersza Juliana Tuwima pt. „Rzepka”. Nad całością przygotowań czuwała

nauczycielka i pedagog szkolna Monika Piątek-Pokucińska.

Seniorzy również wzięli udział w konkursach i zabawach. Babcie obierały jabłka, jednak musiały poradzić sobie, mając do dyspozycji tylko niezbyt ostre nożyki. Natomiast dziadkowie wykazali się talentem koszykarskim

i pokazali, jak trafiać do kosza papierowymi kulkami. Jedno z zadań dla wnuków polegało na tym, aby nie widząc osoby, rozpoznać swoich dziadków jedynie po głosie. O słodki poczęstunek zadbał rodzice uczniów.

(krzan)
fot. nadesłane

Pierwszaki wystąpili w przedstawieniu pt. Kocham Babcię i Dziadka

Gimnazjaliści zainscenizowali „Rzepkę”

O słodki poczęstunek zadbał rodzice uczniów

Obieranie jabłek może być nie lada wyzwaniem

OGŁOSZENIE

Wszystkim, którzy w ciężkich dla nas chwilach
okazali dużo serca i życzliwości,
dzielili z nami smutek i żal, wspierali modlitwą
oraz licznie uczestniczyli we mszy świętej
i ostatniej drodze na miejsce wiecznego spoczynku
naszego kochanego męża, wujka i szwagra

Św. P. Gerarda Lubińskiego

Ks. kanonikowi dr Janowi Kalinowskiemu
proboszczowi parafii Matki Bożej Brzemiennej

– kapelanowi myśliwych i leśników

Ks. Wiesławowi Michlewiczowi
proboszczowi parafii Wielkie Radowiska

Zakładowi Pogrzebowemu

p. Danuty Orzechowskiej z Golubia-Dobrzynia,
rodzinie, krewnym, znajomym, sąsiadom,
koleżankom i kolegom z Zakładów Zbożowych,
delegacjom, kolegom myśliwym i hodowcom ryb
za złożone wieńce, kwiaty, ofiarowane msze święte,
wyrazy współczucia serdecznie dziękują

żona z rodziną

Szlemik przy armatach

WĄBRZEŃNO 9 lutego w galerii Wąbrzeskiego Domu Kultury rozegrany został piąty w brydżowym sezonie 2017/2018 turniej zaliczany do Grand Prix Wąbrzeźna. Do rywalizacji stanęło siedem par, a zwycięzcami zostali Jerzy Utnicki i Józef Molczyński. Rozgrywki zorganizowano w niecodziennej scenerii, wśród eksponatów wystawy Militaria I Rzeczypospolitej

– Tym razem do rywalizacji stanęło siedem par. Oprócz zawodników z Wąbrzeźna, w zawodach wzięła także udział para z Brodnicy – mówi sędzia zawodów Marek Niemir. – Rywalizacja, jak zawsze, okazała się bardzo wyrównana.

Po rozegraniu 21. rozdań na zapis maksymalny, wyłoniono najlepsze pary. Zwycięzcami turnieju została para Jerzy Utnicki

i Józef Molczyński z wynikiem 68,10 proc.. Drugie miejsce wywalczyli goście z Brodnicy – Sylwia Szczepańska i Andrzej Wojnowski (z wynikiem 60,95 proc.), a trzecie przypadło parze Aleksander Czarnecki – Leszek Kawski (z wynikiem 56,19 proc.).

– Dodatkową atrakcją był fakt, że brydżowe stoliki ustawione zostały pomiędzy eksponatami wystawy historycznej – doda-

je Marek Niemir.

Klasyfikacja pozostałych zawodników wygląda następująco: 4. miejsce Stefan Szczygłowski – Ryszard Majewski (52,62 proc.), 5. Maria Rudnicka – Andrzej Rzeźniczak (50,24 proc.), 6. Henryk Kamiński – Zbigniew Budny (40,71 proc.), 7. Kazimiera Lewandowska – Adam Kalinowski (31,19 proc.).

(krzan)

fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Karnawałowe Animki dla najmłodszych

Radosna zabawa i uśmiech na twarzach maluchów – taki przebieg miały Karnawałowe Animki, zorganizowane w Wąbrzeskim Domu Kultury.

9 lutego najmłodszy mieszkańcy miasta i powiatu mieli okazję świętować karnawał podczas specjalnej imprezy z animatorami kultury.

– Każdy z uczestników wystąpił w wyjątkowym przebraniu. Mogliśmy zobaczyć księżniczki, piratów, gwiazdy filmu, i inne równie ciekawe postaci – mówi Dorota Otremba.

W programie znalazły się m.in. tańce animacyjne oraz konkurencje sportowe.

– Wzbudziły one w uczestnikach mnóstwo pozytywnej energii. Główną atrakcją karnawałowego spotkania był wybór króla i królowej balu, którymi zostali Noemi Lewalska i Kacper Sądowski. Wybrano również najbardziej roztąńczonych

Animków. W tej roli debiutowali: Lena Frączek i Jakub Lewalski – informuje Dorota Otremba.

Jak zaznaczają pracownicy domu kultury, takie zajęcia są ciekawą alternatywą dla nudnego popołudnia spędzonego przed komputerem. Zaplanowano już kolejne spotkania Animków.

(krzan), fot. nadesłane

Region

Złot modelarzy

W sobotę 24 lutego w Rypińskim Centrum Sportu odbędzie się VIII Konkurs Modeli Kartonowych i Makiet Historycznych. W rywalizacji mogą wziąć udział także pasjonaci „sklejania” z powiatu wąbrzeskiego.

Pierwsza edycja została zorganizowana w 2011 roku. Od tego czasu konkurs przygotowywany przez Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej cieszy się coraz większą popularnością, wpisując się w kalendarz najważniejszych wydarzeń kulturalnych Rypina. Co roku w ostatni weekend lutego Rypinie pojawiają się modelarze z Pomorza, Mazowsza, Wielkopolski i sąsiednich miast.

Impreza rozpocznie się w południe i potrwa do 16.30. W tym czasie goście będą mieli okazję oglądać najciekawsze prace modelarzy z całej Polski. W konkursie wezmą udział modelarze indywidualni i zrzeszeni, którzy do 17 lutego przysłać formularze zgłoszeniowe. Podstawowym materiałem do budowy modeli musiał być papier w różnych postaciach.

Modelarze będą rywalizować w dwóch kategoriach wiekowych: junior (do 18 lat) i senior (od 18

lat), w takich klasach jak np. samoloty i śmigłowce do 1945 r., pojazdy kołowe, gąsiennicowe, szynowe czy okręty i żaglowce. W tym roku dojdzie także nowa klasa pt. „Niepodległość”.

– To kategoria specjalnie dedykowana obchodom 100. rocznicy odzyskania niepodległości – czytamy w regulaminie. Jest to kategoria, w której mogą być prezentowane obiekty ze wszystkich wyżej wskazanych kategorii (z wyłączeniem S2, G), które posiadać będą cechy wskazujące na związki danego obiektu z walkami niepodległościowymi, budynki związane z niepodległością, figurki, dioramy, etc. typu malowanie, oznakowanie, dioramy ze scenkami sytuacyjnymi.

Regulamin oraz kartę zgłoszeniową można znaleźć na stronie: www.muzeum.rypin.eu.

(ToB)

fot. archiwum

Sokół za mocny

PIŁKA NOŻNA ▶ W trzecim zimowym sparingu piłkarze Unii Wąbrzeźno przegrali z czwartoligowym Sokołem Radomin 0:3

Kadra Unitów przed starciem z wymagającym rywalem z Radomina była szersza, aniżeli w trakcie ubiegłotygodniowej potyczki z Wisłą Grudziądz, ale nadal odbiegała od optymalnego zestawienia. W sobotnim meczu trener Robert Kościelak nie mógł skorzystać z Patryka Andrzejewskiego, Filipa Ciechackiego oraz zmagającego się z kontuzją Dominika Hancyka. Niedysponowany był także Marcin Gołąb.

Konfrontacja z wysoko notowanym rywalem w pierwszych minutach miała bardzo chaotyczny przebieg, ale w miarę upływu czasu gra MKS-u nabierała charakteru i mogła podobać się zgromadzonemu przy boisku SP3 kibicom. Unici stosowali wysoki pressing na połowie oponentów, walczyli o każdą piłkę i często odzyskiwali futbolówkę w kluczowych strefach murawy. Niebiesko-białym nie brakowało również polotu w akcjach ofensywnych, a goście wiele zawdzięczać

mogą swojemu gólkiperowi, który zanotował kilka nieprawdopodobnych interwencji. Najlepsze szanse na zdobycie gola mieli Tomasz Liszaj oraz Rafał Wąs, warte odnotowania było również mocne uderzenie z dystansu Kamila Kamyskiego. Piłkarze z Radomina w pierwszej połowie nie zagrażali często bramce strzeżonej przez Michała Cyrkła, ale po jednej z kontr, w 25. minucie, zdobyli gola otwierającego wynik spotkania.

Po zmianie stron podopieczni Kościelaka nadal nie byli w stanie znaleźć sposobu na przyjezdnego gólkpera, a konsekwentnie grający Sokół dwukrotnie wykorzystał jeszcze drobne niefrasobliwości miejscowej defensywy i triumfował ostatecznie 3:0. Trzeba jednak otwarcie podkreślić, iż rezultat ten nie jest wynikiem do końca zasłużonym, a wąbrzeska drużyna miała wiele fragmentów dobrej gry, napawającej optymizmem przed początkiem rundy wiosennej.

W kolejnym meczu kontrolnym niebiesko-biali zmierzają się z Radzynianką Radzyń Chełmiński. Spotkanie zostanie rozegrane w najbliższą sobotę o godzinie 14:00 na boisku treningowym przy Szkole Podstawowej nr 3.

(kl)

fot. archiwum

UNIA WĄBRZEŹNO VS. SOKÓŁ RADOMIN		
0	(0:1)	3
Gole		
0:1 W. Jachowski, 0:2 A. Bruzdewicz, 0:3 Sz. Szykowski		
Skład		
M. Cyrklaf – W. Leis, R. Drapiewski, P. Mazurowski, Dar. Kalinowski – M. Marszałek, K. Kamyski, J. Godlewski, R. Wąs – Daw. Kalinowski, T. Liszaj Na zmiany wchodził: E. Gajewski, Sz. Marszałek, P. Sankiewicz, A. Domachowski, D. Wollenberg (zawodnik testowany)		

W starciu z Sokołem zabrakło również podstawowego gólkpera Unii – Patryka Andrzejewskiego

Dominik Hancyk leczy kontuzję i z tego względu nie mógł pojawić się w sobotę na murawie

Piłka nożna

Książki przed turniejem

Drużyna Szkółki Piłkarskiej Książki już w ten czwartek będzie gospodarzem turnieju dla uczniów szkół podstawowych z rocznika 2004.

Impreza rozegrana zostanie na hali sportowej przy Szkole Podstawowej w Książkach. Zawody rozpoczną się o godzinie 9.00, a zakończą około 14.00. Wśród uczestników znaleźli się: gospodarze z SPK, SP Łobdowo, SP Jarantowice, SP Świecie nad Osą, SP Bobrowo i ekipa FC Toruń – goście specjalni turnieju.

– Nadal posiadamy jeszcze wolne miejsca, a zgłoszenia przyjmujemy do ostatniej chwili – zaznacza trener szkółki z Książek, Mariusz Kemski.

Szkoleniowiec sam może pochwalić się sporym sukcesem. W ubiegłym tygodniu w Halowej Lidze w Radzynie Chełmińskim strzelił 15 goli w siedmiu ligowych potyczkach, co pozwoliło mu na wywalczenie tytułu króla strzelców (po raz drugi). Mamy nadzieję, iż wyczyn trenera natchnie jego podopiecznych i sprawi, że będą oni osiągać jeszcze lepsze wyniki sportowe.

(kl)

fot. SPK Książki, archiwum

Lekkoatletyka

Halowe sukcesy

Uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Wąbrzeźnie zanotowali udany występ na Halowych Mistrzostwa Województwa w Lekkiej Atletyce Dzieci i Młodzików (U12 i U16).

Imprezę przeprowadzono w nowoczesnej hali Arena Toruń. W zawodach wzięło udział około 950 młodych lekkoatletów z województwa kujawsko-pomorskiego, którzy rywalizowali w biegach, skokach i rzutach. Wąbrzeźno było reprezentowane przez grupę uczniów z SP 3, a uzyskane przez młodych lekkoatletów wyniki są imponujące.

Bartłomiej Wołk-Wołkow (kl. IV c) w biegu na 200 metrów wywalczył złoty medal, natomiast Mateusz Wilma (kl. VII a)

w biegu na 600 metrów zdobył brązowy medal. Bardzo dobrze spisała się również Kornelia Granda (kl. IV b) w biegu na 600 metrów, zajmując lokatę tuż za podium. W zawodach wystąpiła także Oliwia Markuszewska (kl. V b) na 300 metrów i Daria Lisowska (kl. IV c) na 600 metrów. Uczniowie do zawodów przygotowywali się na lekkoatletycznym szkolnym kole sportowym (SKS). Ich trenerem jest Agnieszka Zrada.

(kl)

fot. SP3 Wąbrzeźno